

ALAEU

Aspirant fokkers document

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	4
ALAEU	6
ALAEU Bestuur	6
Wat zijn de basis afspraken?	7
Hoe match je de perfecte reu?	11
Strategie	12
Fokcommissie.....	15
Wat is het juiste dekmoment?	16
Progesteron prikken.....	16
De bevruchting	18
Natuurlijke dekking.....	18
Valkuilen bij een natuurlijke dekking.....	19
Kunstmatige Inseminatie: KI	19
Wat moet je allemaal in huis hebben voor de bevalling?	22
De dracht bij een hond	24
Het eerste trimester (Week 1 – 3)	25
Het tweede trimester (week 4-6)	25
Het derde Trimester (week 7 -8).....	25
Drachtecho.....	26
Röntgen drachtfoto.....	26
Frambozenblad	28
De bevalling	29
Wanneer gaat het goed en wanneer gaat het niet goed?.....	30
Wanneer moet je de dierenarts bellen?	31
Eclampsie	33
Een keizersnede	35
Graafbox.....	37
Voeding	39
Voeding van de drachtige moederhond en de pups.....	39
Voeding na de bevalling.....	40
Het spenen van de pups	41

A/D	41
Alles wat je moet weten over Puppy Voeding: Vers Vlees (KVV) versus Brokjes	42
Voedselallergie.....	44
Socialisatie van de pups	46
De Neonatale Periode (vanaf geboorte tot circa twee weken)	46
De overgangperiode (tussen de 15de en 21ste dag)	46
De primaire socialisatiefase (vanaf 3 weken tot circa 12 weken).....	46
De secundaire Socialisatie Periode. (12 weken tot 6 maanden)	47
De angstfases van een opgroeiende hond.....	47
Early Neurological Stimulation.....	49
Objecten/ speelgoed ideeën om puppy's te socialiseren.....	50
Stimulatie suggesties	51
Hondenschool	51
Neem de tijd voor hondentraining	51
Hoe vind je een goede hondenschool?.....	52
Het beschermen van de pups	54
Wat is vaccineren?	54
Het titeren.....	55
Het ontwormen van de pups	56
Voorbeeldschema Puppyvoeding/Socialisatie /ontwormen/ Afspraken	57
Klantcontact	58
Screening van gezinnen	58
Informatiedocument voor gezinnen	58
Het matchen van puppy's.....	59
Hier zijn enkele algemene kenmerken en hoe te matchen.....	59
Puppy Selectie.....	60
Algemene zaken	63
Chippen	63
Hoe worden de pups gechipt?	63
Vachtverzorging	63
Gastgezin.....	65
Hobbymatig of bedrijfsmatig fokken.	66
Vakbekwaamheidsdiploma	67
Verzekeren	68
Contracten.....	70

Puppy contract.....	70
Contract studservice	70
Voorbeeld dekcontract	71
Contract gastgezin	73
Wat je kan testen met een DNA-test	78
Wat is een Embark test?	78
Voordelen van Embark voor de ALD	78
Wat kost een Embark test? En waar te bestellen?	79
Ik heb mijn Embark testkits binnen, wat nu?	79
Waarom zijn jouw uitslagen ook belangrijk voor de vereniging?	79
Genetica	81
Zwart	81
Blond/crème	83
Bruin	84
Neus kleur van de hond	85
White-marks	85
Hoe werkt ZooEasy..?.....	87
Bronvermelding	95

*Copyright © ALAEU 2024

De informatie in dit document is uitsluitend bestemd voor het gebruik door ALAEU leden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan.

Versie: 1.053 Datum: 15-05-2024

Inleiding

Welkom bij deze gids voor fokkers van Australian Labradoodles! Of je nu een doorgewinterde fokker bent die zijn kennis wil vergroten of een enthousiasteling die zich klaarmaakt voor zijn eerste nestje, deze documentatie is bedoeld om je te begeleiden bij het fokken van gezonde, goed aangepaste en geliefde Labradoodles.

De Australian Labradoodle is een uniek ras dat bekend staat om zijn charmante karakter, hypoallergene vacht en intelligente persoonlijkheid. Het combineren van de eigenschappen van de Labrador-retriever, Poedel en Cockerspaniël heeft geleid tot een hond die niet alleen geweldig is voor mensen met allergieën, maar ook een geweldige metgezel is voor gezinnen, therapeutische doeleinden en zelfs als werkhond.

Het fokken van Australian Labradoodles vereist een grondige kennis van genetica, gezondheidszorg en temperament evaluatie. In deze gids zullen we je voorzien van waardevolle informatie over belangrijke aspecten van het fokproces, inclusief selectie van ouderdieren, genetische screenings, zwangerschapszorg, puppy-socialisatie en verantwoordelijke plaatsing van pups bij nieuwe eigenaren.

We zullen ook ingaan op de verschillende kleuren, vachttypes en maten die binnen het ras voorkomen, en hoe je deze factoren kunt beheren om aan de behoeften en voorkeuren van potentiële eigenaren te voldoen. Daarnaast zullen we suggesties geven voor het opzetten van een veilige en stimulerende omgeving voor de puppy's, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Bij het fokken van Australian Labradoodles is het belangrijk om de hoogste normen van ethiek en welzijn te handhaven. We zullen je begeleiden bij het nemen van weloverwogen beslissingen met betrekking tot fokprogramma's, het vermijden van over fokken en het waarborgen van de gezondheid en het welzijn van de ouderdieren en de pups.

We hebben allemaal als gezamenlijke deler dat we fokken om gezinnen te voorzien van geweldige metgezellen, of het nu hobbymatig is of professioneel. We hopen dat deze gids je waardevolle inzichten en praktische richtlijnen zal bieden om je te helpen slagen als Australian Labradoodle-fokker. Door de juiste kennis en zorg toe te passen, kunnen we samenwerken aan het bevorderen van de kwaliteit en het welzijn van dit prachtige ras.

Laten we samen beginnen aan dit opwindende avontuur in de wereld van de Australian Labradoodle-fokkerij!

Het is zover; je hebt de knoop doorgehakt om met jouw teef Australian Labradoodle pups te fokken. Iedereen zal zijn eigen motivatie hebben om aan dit avontuur te beginnen.

We willen jullie meenemen in onze reis, alle voorbereidingen maar ook jullie erop wijzen dat het een geweldige ervaring kan zijn om een nestje te fokken maar dat het niet altijd Rozengeur en Maneschijn is en dat er ook situaties kunnen ontstaan die je liever niet wil meemaken maar waar je dan toch doorheen moet.

Met dit document willen we jullie, startende fokkers, handvatten geven over praktische zaken, medische oogpunten maar ook zo goed mogelijk voorbereiden op minder leuke situaties die kunnen ontstaan. Je kan je voorstellen dat er geen blauwdruk bestaat over hoe je moet werken. Fokkers kunnen nou eenmaal van visie en/of werkwijze verschillen. Juist dit is dan ook belangrijk om met elkaar te delen.

Zo hebben we allemaal onze eigen beweegredenen waarom we op onze manier te werk gaan. Wij proberen om in dit document verschillende kanten te belichten zonder een waardeoordeel te geven. Omdat we het zo neutraal mogelijk willen houden hebben we verschillende fokkers geïnterviewd en hebben ze ons geholpen een kijkje te geven in hun keuken. Hiermee willen wij hun waardevolle kennis aan jullie overbrengen door verschillende kanten over dezelfde onderwerpen met jullie te delen. Het is voor ons belangrijk dat jullie samen met de kennis van je mentor, de Aspirant fokkers dagen die door de ALAEU worden georganiseerd en met dit document bij jezelf te rade gaat welke werkwijze voor jezelf goed voelt.

Veel plezier met het lezen van dit document

*Dit is een dynamisch document ontwikkeld voor aspirant ALAEU leden die door andere collega-fokkers of door nieuwe inzichten aangepast kan worden.

ALAEU

De ALAEU is in juni 2009 opgericht door 9 fokkers uit Nederland, Denemarken en Engeland. Zij waren eerst aangesloten bij de ALAA (Australian Labradoodle Association of America) maar moesten hier noodgedwongen weg omdat de Amerikaanse fokkersvereniging de wet en regelgeving uit de in hun ogen kleine Europese landen te intensief was om goed na te leven.

De ALAEU heeft bij aanvang dezelfde kernwaarden en testafspraken als ALAA in hun fokreglement opgenomen. Zo was het ruim tien jaar geleden zeer gebruikelijk dat een pup rond de 7/8 weken gecastreerd/gesteriliseerd werd door de fokker om te voorkomen dat de gezinshond door hun baasje gebruikt zou worden voor de fok. De ALAEU-fokkers namen deze methodiek over als voorbeeld van fokkers uit het buitenland. Dit was overigens noodgedwongen omdat ALAEU-fokkers ook fokhonden gekocht hadden bij Amerikaanse fokkers die hun restricties contractueel oplegden. Ze werden dus verplicht de pups te castreren voor de pup naar het gezin ging.

Naarmate de Australian Labradoodle populairder werd en er veel weerstand was tegen de vroege castratie/sterilisatie hebben de meeste Labradoodle-fokkers besloten dat dit ethisch niet verantwoord is. Zo zijn er op een gegeven moment afspraken gemaakt om te werken met een castratie plicht waarbij je contractueel met de puppy koper afspreekt dat ze de hond castreren voor een leeftijd van 18 maanden met bijvoorbeeld het advies dit te doen nadat de reu of teef een jaar geworden is of bij de teef na de eerste loopseheid.

Sinds 2020 mag je ook in het koopcontract een fokverbod opnemen. Dit betekent dat de eigenaar van een gezinshond niet meer verplicht wordt om zijn hond te castreren of te steriliseren.

April 2021 is de ALAEU uitgegroeid tot een zeer actieve stabiele vereniging van 113 actieve leden waarvan 26 uit andere landen binnen Europa en 21 Aspirant-leden die nog geen goedgekeurde hond hebben. In het jaar 2020 zijn 345 nestjes geboren en 2280 pups. Wat heel bijzonder is en waar wij ook bijzonder trots op zijn is dat onze leden mogen mee beslissen over het beleid.

ALAEU Bestuur

Voorzitter Ina Klein Lebbink president@alaeu.com

Penningmeester Janine Poliste treasurer@alaeu.com

Secretaris Susan Bilars Susan@alaeu.com

Algemeen bestuurslid Marieke van Berkel bestuurslid@alaeu.com

Algemeen bestuurslid Agnes Tijsma Agnes@alaeu.com

Algemeen bestuurslid Ruben Lems Ruben@alaeu.com

Fokcomissie fokcommissie@gmail.com

Secretariaat voor het insturen van gezondheidsuitslagen, registraties en vragen hierover etc.

Joke Bentvelsen office@alaeu.com

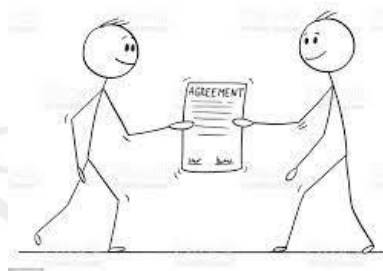
Wat zijn de basis afspraken?

Je bent lid geworden van de ALAEU, hier noemen wij een aantal basis kernwaarden die we met elkaar hebben afgesproken en waar we ons aan moeten houden. Deze staan allemaal benoemd in het Fokreglement. <https://alaeu.com/fokregels/>

Hieronder beknopt een aantal kernpunten die je op je netvlies moet hebben. Sommigen zijn per land vastgelegd in de wet.

Hieronder een aantal afspraken voor (Nederlandse) fokkers:

- Definitie **Australian Labradoodle**: Iedere hond die wordt beschouwd als een Australian Labradoodle onder het huidige generatie schema van de ALAEU.
- **Labradoodle Origin**: Iedere kruising tussen een raszuivere poedel en een raszuivere Labrador of multigeneratie kruisingen poedel/Labrador met vastgelegde lijnen vanuit een door de ALAEU goedgekeurde kennelclub.
- **Parent-Breed**: Iedere hond zoals erkend door de ALAEU als een parentbreed van de Australian Labradoodle (op dit moment ieder formaat Poedel, Labrador Retriever en Engelse Cocker of Amerikaanse Cocker of Ierse Water Spaniel).
- De Australian Labradoodle heeft een minimale schofthoogte van 35cm en maximaal 63 cm.
- Een fokker moet al zijn fokhonden die eigendom zijn en worden gebruikt in zijn fokprogramma voor Australian Labradoodles registreren. Honden moeten zijn geregistreerd voordat zij worden gedekt of worden gebruikt als fokhond. Het inteeltpercentage van een aangekochte, (niet) ALAEU, fokhond mag nooit hoger zijn dan 5%.
- Het is niet toegestaan te fokken met een hond met een ernstig gezondheidsprobleem (waarvan een genetische component niet 100% uitgesloten kan worden), ook niet als dit probleem d.m.v. een operatie is verholpen of d.m.v. medicijnen onder controle blijft.
- Contractueel heb je twee manieren hoe je gezinshond kan verkopen middels een:
  - Castratieplicht: de pups moeten worden **gecastreerd of gesteriliseerd** voordat ze 18 maanden oud zijn.
  - Fokverbod:
    - Er moet nadrukkelijk worden vermeld dat er met de gekochte hond **NOOIT** voor nakomelingen mag worden gezorgd.
    - De fokker is zelf verantwoordelijk om te monitoren of een pup koper zich hier ook aan houdt.
    - Er moet een boete in het contract worden opgenomen van minimaal 10.000 euro voor het niet naleven van het fokverbod.

- Een teef moet minimaal 16 maanden oud zijn ten tijde van een dekking.
- Nieuwe leden moeten voor de eerste 3 nestjes, minimaal 2 maanden voor een geplande dekking, toestemming voor deze combinatie vragen aan de fokcommissie. Voor een teefje dient dan tevens een "reserve" reu te worden aangevraagd. Een dekking mag alleen plaatsvinden na goedkeuring van de fokcommissie. Deze nestjes tellen alleen mee als ze ook daadwerkelijk zijn geboren.
- Voordat een beginnende fokker het eerste nestje kan registreren moet men in het bezit zijn van het vakbekwaamheidsdiploma, houder van honden en katten. Hier komen wij later in het document uitgebreider op terug.
- Indien je in het bezit bent van een dekking mag je ook een dekking aan een fokker aanbieden die geen lid is van de ALAEU. Het nestje van jouw collega fokker wordt echter **niet** geregistreerd in ZOOeasy, wat betekent dat de nakomelingen van dat nestje **geen stamboom krijgen van de ALAEU**.

Gezondheidsonderzoeken

De volgende testen zijn verplicht alvorens een hond gebruikt mag worden voor de fok. De testuitslagen moeten naar office@alaeu.com gestuurd worden, waarna ze in de database worden opgenomen.

- **Algemene gezondheidscheck:** Iedere fokhond die na 01.01.2018 de leeftijd van 1 jaar bereikt, moet door een dierenarts worden onderzocht. Dit moet gebeuren volgens het formulier dat u op de ALAEU-website kunt vinden.
- **Heupen:** Heupen moeten door OFA of PennHIP (vanaf 1 november 2020) worden beoordeeld. Fokkers mogen zelf kiezen of ze voor de heupen de OFA of de PennHIP testmethode gebruiken.
 Honden geboren op of na 01-01-2015 moeten minimaal 12 maanden oud zijn op het moment van testen met de OFA-methode.
 Honden die geboren zijn na 1-1-2015 en op 1-jarige leeftijd een OFA-fair uitslag hebben mogen (nog) niet worden ingezet voor de fok. Zij moeten op 2-jarige leeftijd opnieuw worden getest. De laatste uitslag is bindend (final)
 De PennHIP mag vanaf 16 weken worden uitgevoerd en de uitslag is levenslang geldig. Er mag niet worden gefokt met honden met een OFA score lager dan OFA (final) Fair en een PennHIP score van 0.60 of hoger.
 OFA/BVA equivalenten:
 OFA excellent = BVA 0-4
 OFA good = BVA 5-10
 OFA fair = BVA 11-18

	OFA Final Fair	OFA Good	OFA Excellent	PennHIP < 0.50	PennHIP 0.50-0.60
OFA Final Fair	No	Yes	Yes	Yes	No
OFA Good	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
OFA Excellent	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
PennHIP < 0.50	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
PennHIP 0.50-0.60	No	Yes	Yes	Yes	No

➤ **Ellebogen:** Honden moeten minimaal 12 maanden oud zijn op het moment van testen. Ellebogen moeten door OFA worden beoordeeld. Er mag alleen gefokt worden met honden die een uitslag hebben van OFA negative.

- **Patella's:** Patella's mogen niet met narcose getest worden. Fokhonden moeten getest worden op patella luxatie door een erkend patella specialist (deze zijn te vinden op de site van de Raad van Beheer) . Honden moeten minimaal 12 maanden oud zijn op het moment van testen. Patella's mogen niet met narcose getest worden.

Fokhonden, geboren na 1-1-2012, moeten getest worden op patella luxatie door een erkend patella specialist. (deze zijn te vinden op de site van de Raad van Beheer) (OFA patella-formulieren worden niet geaccepteerd).

Voor het fokken geldt het volgende:

1. Graad 0 x graad 0 : toegestaan
2. Graad 0 x graad 0 maar flexibel/los : toegestaan
3. 2x graad 0 maar flexibel/los : toegestaan
4. Graad 1 x graad 0 (wel verplicht te testen ook honden van voor 01-01-2012) : toegestaan. Honden geboren na 1-5-2019 met graad 1 of hoger **niet**
5. Graad 1 x 0 maar flexibel/los : dekking vanaf 1-1-2017 niet meer toegestaan

➤ **Jaarlijkse OOGTEST:**

De oogtest moet elk jaar worden uitgevoerd door een ECVO erkend oogspecialist. Op het moment van dekking mag de oogtest nooit ouder zijn dan 1 jaar.

Met de volgende oogziekten is het de keus en verantwoording van de fokker zelf om te fokken:

- MPP iris to iris
- Retina Dysplasie (multi)focal
- Distichiasis
- Ectropion
- Entropion
- Cornea Dystrophy
- PHTV/PHPV graad 1

Met de volgende oogziekten mag **NIET** worden gefokt:

- MPP lens, cornea en lamina
- PHTVL/PHPV graad 2-6
- Cataract
- Retina dysplasia geographic, local
- Hypoplasie/Micropapilla
- Retina degeneration
- Lens Luxation (primary)
- Colly eye

. Alle andere opmerkingen of aandoeningen die zijn aangegeven op het ECVO formulier dienen te worden voorgelegd aan het bestuur. Het bestuur zal dit aan een specialist voorleggen.

- **DNA-profiel:** Van alle fokhonden moet een DNA-profiel worden vastgelegd door het Van Haeringen instituut (H200-D), Genomia, Laboklin of Embark. Ouderschapscontrole is verplicht indien er van beide ouders een profiel is vastgelegd bij van Haeringen, Genomia, Laboklin of Embark

Tip van de ervaren Fokker: Een orthopeed heeft de fokker het advies gegeven om de reu of het teefje pas vanaf 14 maanden te laten testen voor de meest optimale testresultaten. Dit omdat ze dikwijls nog niet volgroeid zijn met 12 maanden.

Tip van de ervaren Fokker: Maak minimaal een maand voordat je de hond getest wil hebben een afspraak met je specialist. Onze ervaring is dat je vaak wat langer moet wachten voordat je terecht kan.

Hoe match je de perfecte reu?

De voorpret kan beginnen, je gaat je verdiepen in een geschikte kandidaat voor jouw teefje om een mooi nestje mee te krijgen. Hieronder staat per alinea waar je allemaal rekening mee kan houden. Neem hier de tijd voor en wacht niet tot je teefje loops is. Doe dit met aandacht en toewijding. Het is echter aan jou om voor je zelf in te vullen welke criteria/keuzes voor jou het zwaarste weegt.

Het is goed om je breed te oriënteren, welke keuzes zijn bepalend over hoe jouw fokprogramma er uit gaat zien. Het is wenselijk de inbreeding zo laag mogelijk te maken. De verplichting bij de ALAEU is dat dit onder de 5% moet zijn. Dit zijn de nadelen van een te hoge inbreeding:

- Verminderde vruchtbaarheid
- Verminderde vitaliteit
- Afwijkingen bij geboorte
- Kleinere afmetingen
- Kleinere nesten
- Langzamere groei
- Hogere sterfte bij geboorte
- Kortere levensduur
- Verhoging van genetische kwalen
- Verminderd "genetisch potentieel" (vermogen om bepaalde trekken te verbeteren)

Maak in de Zooeasy database proef nestjes met verschillende reuen. Kijk niet alleen naar de inbreeding uitslag van dit nestje maar ook naar de andere honden die in de stamboom staan. Hoe lager de inbreeding hoe beter!

Kijk ook naar het Mean Kinship percentage van de reu, hoe lager dit getal is hoe beter. De Mean Kinship is veranderlijk.

Mean Kinship is de gemiddelde verwantschap van een dier met de hele populatie. De Mean Kinship is een maatstaf voor hoeveel een dier kan gaan bijdragen aan inteelt in de toekomst van een ras. Dieren met een lage Mean Kinship zijn genetisch belangrijk en kunnen gebruikt worden om te fokken. Dieren met een hoge Mean Kinship moeten minder (of helemaal niet) worden gebruikt voor de fok. Door gebruik van dieren met een hoge Mean Kinship is er een grotere kans op het optreden van genetische defecten en ziektes. Het is belangrijk dat er in de toekomst genoeg dieren beschikbaar blijven binnen de populatie met een lage Mean Kinship, zodat het optreden van erfelijke gebreken wordt voorkomen. Daarmee zorg je voor een goed en gezond ras. Als je een externe reu inhuurt kijk vooral dan ook naar het dekcontract of daar reële bepalingen in staan waar je ook achter staat. Bij twijfel kun je contact opnemen met de fokcommissie.

Strategie

Verder kan je nadenken of je voor een lijn kiest die populair is onder de fokkers.

De afgelopen jaren wordt door sommige fokkers vaker gefokt met rode Australian Labradoodles omdat hier vanuit de markt van onze puppy kopers een grote belangstelling voor is. We moeten ervoor waken dat in de toekomst de Australian Labradoodle niet alleen nog maar rood is en een fleece vacht heeft, maar dat we ook bruine en zwarte krullenbollen blijven fokken.

Bedenk wel dat het niet wenselijk is voor de genenpool van de Australian Labradoodle als de meerderheid uit dezelfde genenpool gebruik maakt van hetzelfde type fokhonden. Hier zijn bij het bestuur zorgen om. Zij zullen willen uitdragen dat het voor de Australian Labradoodle populatie het beste is om verschillende kleuren te fokken.

Een ander punt wat we willen benoemen is dat je voor de keuze van de reu kan uitzoeken of hij uit een lijn komt waar veel fokkers al fokhonden van hebben. Dit kun je nagaan door in Zooeasy op het tabblad bloedverwanten te kijken naar zijn kinderen of alle nakomelingen. Hier kan je selecteren op breeding dog en zo per hond bekijken wie de eigenaar is van de fokhond. Dit doe je om een beeld te kunnen vormen hoe vaak deze hond vertegenwoordigd is in de Australian Labradoodle populatie.

Australian Labradoodle Association of Europe

< > Stamboom E-mail beheerder x Sluiten

Basisgegevens Opmerkingen Nesten Extra velden Foto Logboek **Bloedverwanten**

Raisdoodles Wilburt *Thuurke* ALF3

Nakomelingen Voorouders Overige

Kinderen Kleinkinderen **Alle nakomelingen**

Toon kolommen van extra veld categorie: (Selecteren) Tonen

Toon alleen de lijst met nakomelingen van nest: <Geen> Tonen

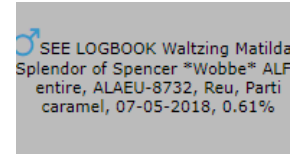
Naam	Stamboomnr	Fokker	Nu...	Color	Size	Coat	Use	G...	MK %
Passion4Labradoodles Saartje's In...	ALAEU-10683	EU-BR 75	apricot	medium	fleece	breedi...	Teef	2.55%	
Passion4Labradoodles Saartje's In...	ALAEU-10684	EU-BR 75	white/...	medium	fleece	breedi...	Teef	2.55%	
Passion4Labradoodles Saartje's In...	ALAEU-10685	EU-BR 75	apricot	medium	fleece	breedi...	Reu	2.55%	
Doggie Doodle Lot, Pure AL	ALAEU-11216	EU-BR 125	apricot	medium	fleece	breedi...	Teef	2.66%	
Doggie Doodle Jojo, Pure AL	ALAEU-11219	EU-BR 125	cream	medium	fleece	breedi...	Teef	2.66%	
Top Doodles Suus, Pure AL	ALAEU-11261	EU-BR 102	red	mini	wavy fl...	breedi...	Teef	2.71%	
Labradoodles Playground Tommie,...	ALAEU-11457	EU-BR 109	red	mini	wavy fl...	breedi...	Reu	2.51%	
Labradoodles Playground Lexi, Pur...	ALAEU-11459	EU-BR 109	red	mini	fleece	breedi...	Teef	2.49%	
Labradoodles Playground Doodle P...	ALAEU-11460	EU-BR 109	red	mini	fleece	breedi...	Teef	2.49%	

Je zou eventueel kunnen kiezen voor een reu die nog niet vaak is ingezet zodat jouw lijn straks meer exclusief is. Je zou als tegenstelling ook kunnen kiezen uit een populaire lijn, dit omdat je weet dat die lijn gezonde nakomelingen heeft voortgebracht. Vaak weet je daar pas wat over als de reu ouder is nadat je hebt onderzocht wat zijn nakomelingen hebben voortgebracht met verschillende teefjes.

Bekijk alle stambomen goed, kijk hierbij ook naar de andere honden in de stamboom van de reu. Zoek of je iets kan terugvinden over erfelijke ziektes. Voordat je gaat fokken moet je weten of je teefje drager is van veel voorkomende ziektes onder de Australian Labradoodles. Je kan nog veel meer laten testen dan de verplichte testen zoals IC, EIC, DM en PRA.

Vraag aan de reu eigenaar of hij/zij hun reu hebben laten testen op erfelijke ziekten en vraag of je die diagnostische gegevens in mag zien. Een van beide moet vrij zijn. Als de reu vrij is dan hoeft de teef niet te worden getest.

Als er in ZOOeasy in een stamboom een vermelding staat zie logboek, kijk dan in het profiel van die hond op het tabblad logboek of de hond een erfelijke aandoening heeft, of Parent is van een nakomeling met een erfelijke aandoening. Hier kunnen ook niet-erfelijke aandoeningen staan.

Daarnaast kan je ook in ZOOeasy in de stamboom van de teef of reu zien dat in haar of zijn lijn stempels staan van honden die Addison hebben of hebben en/of ouders die een pup hebben gehad met deze ziekte. Er bestaan twee stempels: Diagnosed *with Addison* is voor fokhonden die deze ziekte hebben en de stempel *Parent of Addison's* voor de ouders die een pup hebben gehad met Addison.

Stempels in kleur "parent of Addison" zijn afgelopen maand toegevoegd

d.m.v. gekleurde stempels geven we een gradatie aan, waarbij gekeken wordt naar zowel het absolute als het procentuele aantal zieke kinderen dat een Parent of Addison hond heeft. Hier zien jullie de verdeling die we maken.

diagnosed with Addison

parent of Addison's

parent of Addison's

parent of Addison's

aantal ziek \ % ziek	1	2	3	>3
< 1%	-	-	Geel	Geel
1 - <5%	Geel (*1)	Geel	Oranje	Oranje (*4)
5 - 8%	Geel	Oranje (*2)	Oranje	Rood
> 8%	Geel	Rood (*3)	Rood (*5)	Rood

Een gele stempel betekent: Het zou toeval kunnen zijn. Bij een oranje stempel is voorzichtigheid geboden. Een hond die in de stamboom een hond met een rode stempel heeft hoeft niet uitgesloten te worden voor de fok, maar moet je echt wel heel zorgvuldig matchen. Laat eventueel ervaren fokkers of de fokcommissie met je meekijken. Een streepje betekent dat deze hond geen stempel krijgt, maar wel een vermelding in het logboek. We gaan datzelfde zo snel mogelijk ook invoeren voor andere aandoeningen. Bij sommige honden die d.m.v. nakomelingen onder de 1% komen is de stempel verdwenen, maar er is wel een stempel "see logboek" met een verwijzing naar het logboek.

Addison is een auto-immuunziekte, wat als je er niet op tijd bij bent de dood tot gevolg kan hebben. Deze ziekte is doorgegeven aan de Australian Labradoodle populatie door de koningspoedel en cockerspaniel. Het komt in veel lijnen voor en is helaas nog niet te testen. De universiteit van Minnesota uit Amerika verwacht in 2023/2024 dat er een test beschikbaar komt om aan te tonen of de hond drager of lijder is. Ook denken ze dan meer te kunnen vertellen over waarom er honden zijn die dragers of lijders zijn maar geen Addison krijgen. Wat de trigger(s) is/zijn zodat de Addison tot openbaring komt. Het complexe aan Addison is dat het zich autosomaal recessief vererft.

Wil je meer weten over de ziekte van Addison, kijk dan hier:

<https://www.diergeneeskundigcentrum.nl/hond/ziekten/380-ziekte-van-addison>

Het is **niet verstandig** als je in je eigen stamboom de eerste 3 generaties zo'n Addison stempel hebt staan om dan een reu uit te kiezen die dat ook heeft. Dit betekent niet dat ze drager of lijder zijn van Addison, maar het is wel verstandig om er rekening mee te houden dat ze dat wel zijn. Je wilt hier geen Russisch roulette mee spelen! Hou er ook rekening mee dat er ook honden in de database kunnen staan zonder stempel die wel drager kunnen zijn. De reden dat deze honden geen stempel hebben is dat er in deze lijn geen hond Addison heeft gekregen of dit nog niet is gemeld door de eigenaar. Addison is bij een zieke hond wel te testen via de ACTH test maar er is nog geen DNA-marker. Een lijder heeft wel symptomen.

De ALAEU vindt het belangrijk om niet te testen erfelijke ziekten zoals Epilepsie, Addison, erfelijke hartaandoeningen en andere erfelijke aandoeningen in te dammen. Daarom ben je ook verplicht om dit te melden als het voorkomt.

Vraag ook bij verschillende fokkers naar het dekcontract van hun reu.

De dekprijs voor een reu is ongeveer gelijk aan de prijs van een gezins-pup. Kijk goed naar de voorwaarden in het dekcontract (bijv. wat als het teefje niet zwanger wordt, de eigenaar van de reu alleen wil doneren via KI of via een natuurlijke dekking, hoeveel dekkingen er in overleg gedaan worden) Kijk ook goed naar de clausules rondom het fokverbod of sterilisatie plicht en last but not least of je om je eigen fokprogramma uit te breiden pups mag aanhouden. Het is niet gebruikelijk dat je een dekreu mag aanhouden, dit laatste is een van de ongeschreven regels uit de fokkerswereld waar beginnende fokkers vaak niet bekend mee zijn.

Hierboven staat allemaal praktische informatie maar wat je absoluut niet moet vergeten is het **karakter** van de reu. Wij zouden jullie ook zeker willen aanmoedigen om eerst kennis te maken met de reu en/of verschillende reu eigenaren. Kijk kritisch naar je eigen teefje. Heb je bijvoorbeeld een teefje dat gereserveerd is naar onbekende mensen, dan is het niet verstandig om ook een reu met deze eigenschappen te scouten. Heel veel plezier met het uitzoeken van jullie juiste reu en het daarbij creëren van je eigen identiteit met je unieke roedel.

Fokcommissie

De eerste drie nestjes ben je als aspirant lid **verplicht** om voor te dragen bij de fokcommissie van de ALAEU.

Een aantal ervaren fokkers zijn als vrijwilligers aangesteld om startende fokkers te adviseren voor de aanvang van jullie fokprogramma. Dit zijn collega's met veel kennis die jullie belangeloos op weg helpen en voorlichten voor de eerste drie nestjes. Jullie moeten zelf je huiswerk doen door te kijken welke reu je het meeste aanspreekt. Je kijkt dus naar de inbreeding of die onder de 5% zit, de maat van de hond dat die niet te veel verschillen in schofthoogte, karakter en een uiterlijk wat je aanspreekt. Verder check je ook bij de reuen of ze drager zijn van bepaalde aandoeningen. Dit kan je ook allemaal met je mentor doorspreken.

Je kan als startpunt de reuenlijst gebruiken van de ALAEU i.c.m. met de Zooeasy Database. Neem daarna contact op met de fokker van de reu en vraag naar het bedrag van het dekgeld en de voorwaarden. Het is de bedoeling dat je per dekking minimaal twee reuen mailt naar de fokcommissie via fokcommissie@gmail.com. Deze reuen hoeven niet van dezelfde fokker te zijn. De fokcommissie zal je advies geven welke reu in hun ogen het beste keus is voor jouw fokprogramma. Doe dit minimaal twee maanden voor de vermoedelijke datum dat je teef gedekt wordt. Je moet minimaal twee fokreuen aanleveren uit verschillende lijnen, meer reuen mag ook. Je teefje kan je verrassen door eerder loops te worden dan verwacht.

De fokcommissie helpt je om verstandige keuzes te maken voor de eerste 3 nestjes zodat je jouw fokprogramma met gezonde lijnen kan aanvangen. Ook na de eerste drie nestjes moedigen wij fokkers aan om de fokcommissie te benaderen om te sparren over een geschikte reu.

Tip van de ervaren fokker: Soms kan het voorkomen dat je een teef (of reu) in jouw fokprogramma hebt die qua uiterlijk en bouw perfect is maar niet de juiste karaktereigenschappen heeft. Durf er dan voor te kiezen deze hond niet te gebruiken in jouw fokprogramma, hoe moeilijk ook.

Tip van de ervaren fokker: Kijk goed en kritisch naar je teefje, woont ze in een gastgezin, zorg ervoor dat je precies weet hoe ze in elkaar zit, zowel fysiek als mentaal. Als je een teef hebt die “de kat uit de boom kijkt” ga dan op zoek naar een reu die bijv. nieuwsgierig en mensgericht is.

Wat is het juiste dekmoment?

Je teefje geeft de eerste tekenen dat ze loops wordt. Dit merk je door dat haar vulva is opgezet maar je kan het bijvoorbeeld ook merken aan het gedrag van het teefje onder invloed van hormonen, ze zal zich meer op jou focussen en meer willen knuffelen. Bloederige vaginale afscheiding is meestal het eerste merkbare teken dat een hond loops is. Als een teefje loops is zal ze vaker buiten kleine plasjes doen om aan de reutjes in de buurt te vertellen met haar geur dat ze bijna vruchtbaar is. Dit doet ze vaak ook al een paar dagen voor ze daadwerkelijk loops is. Ze is het meest vruchtbaar op het moment dat haar bloed roze van kleur wordt, wat meestal ongeveer 10 dagen tot 14 dagen na de eerste aanblik van bloed is. Deze tijd verschilt echter per hond. Ze ovuleert rond het moment dat de vaginale afscheiding waterig (rozeachtig) wordt. Dit visuele teken markeert haar meest vruchtbare stadium en is de tijd waarin ze het meest ontvankelijk zal zijn om op date te gaan met een knappe reu.

Aan deze symptomen kan je ook zien dat ze dek-rijp is dus aan het ovuleren.

- De teef biedt zich aan, dit kan al vanaf dag 1
- De uitvloeiing is licht tot doorzichtig
- De vulva is zacht
- De staart gaat opzij
- De vulva wordt naar achteren geduwd
- De teef daagt uit en probeert de reu tot dekken te verleiden
- De teef gaat aan de wandel: loopsheid heet loops omdat dek-rijpe teefjes de neiging hebben te ontsnappen uit huis en tuin of van de riem. Ook binnenshuis kan een teefje onrustig worden in deze periode

Met name de laatste twee punten verdienen de aandacht: een teefje dat haar zinnen heeft gezet op een reu kan onverwachts snel en behendig zijn. De drang tot voortplanten is bijzonder sterk en wint het van de gehoorzaamheid! De dag van de eerste dekking wordt als eerste dag van de zwangerschap gezien maar er zijn ook fokkers die tellen vanaf de eisprong.

Progesteron prikken

Om punctueel het optimale moment voor de dekking te plannen kan je bij een gespecialiseerde dierenarts een progesteron test afnemen om de optimale dag van het dekken te bepalen.

Een zwangerschap duurt ongeveer negen weken (63 dagen) bij de hond. Om de geboortedatum te schatten telt u 63 dagen, de eerste dag is de datum waarop ze ovuleert. De ovulatie datum wordt ontdekt door progesterontests tijdens de periode dat ze loops is. De pups zijn levensvatbaar vanaf acht weken en een dag.

Progesteron testen identificeert de vruchtbare periode van je teefje. Sommige teefjes ovuleren zeer snel, terwijl anderen langzaam in progesteron stijgen. In vergelijking met het missen van een nest is het wel zeker aan te raden om het wel te doen. Bij deze zeer effectieve methode wordt bloed afgenomen. Hieraan wordt de progesteronwaarde bepaald. De uitslag is meestal binnen enkele uren bekend zodat er direct actie kan worden ondernomen. De waardebepaling wordt gegeven in ng/mL of nmol/L.

Het is belangrijk om te weten dat die getallen niet volgens dezelfde schaal oplopen. Algemeen wordt aangehouden dat de waardes tussen 5 ng/mL en 6 ng/mL betekent dat de teef ovuleert. Hieronder staat een tabel waarin je kan kijken welke waarde dat zijn.

Start	Eisprong		Periode van dekking	
-------	----------	--	---------------------	--

	heel laag	eerste stijging	flinke stijging	hoog
ng/ml 0	2	5	10	15
nmol/L 0	6	16	32	48

LH-piek

- LH-piek treedt op wanneer progesteron 2,5 tot 4 ng / 8 tot 12 Nmol is.
- Ovulatie treedt op wanneer progesteron 4 ng tot 7,5 ng / 12 tot 24 Nmol is.

Testschema

Dag 1: Dit is de dag waarop je het eerste teken van bloed ziet, niet alleen zwelling.

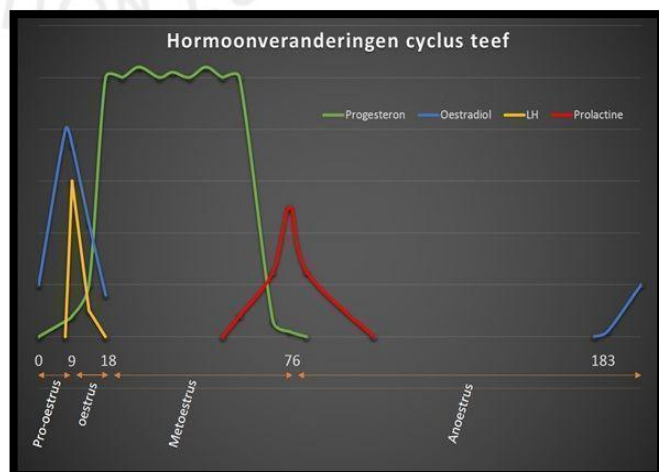
Dag 6-7: Dit is meestal wanneer de eerste progesterontest moet worden uitgevoerd. Doe het eerder als je bang bent dat je voor het eerste deel van de loopsheid hebt gemist, of als jij je zorgen maakt dat je teefje vroeg ovuleert. Gemiddeld zullen de meeste teefjes ovuleren tussen dag 10 en 14 van hun cyclus. Testen is meestal elke 2 tot 3 dagen na 1e test.

Na de eerste test, test met de volgende intervallen:

- 0 ng/ml of 0-3 nmol/L; test opnieuw in 3 dagen
- 1-2 ng/ml of 3-6 nmol/L; test opnieuw in 2 dagen
- 2-3 ng/ml of 6-10 nmol/L; test opnieuw in 2 dagen
- 3-4 ng/ml of 10 tot 12 nmol/L; test opnieuw in 2 dagen
- 4-7,5 ng/ml of 12 tot 24 nmol/L; test opnieuw in 1 dag om ervoor te zorgen dat progesteron blijft stijgen (optioneel)

(Opmerking: ng/ml = nanogram per milliliter en nmol/L = nanomol per liter)

Voor een natuurlijke dekking is het meest optimale moment als je de dekking uitvoert op dag 2 na ovulatie, dan weer binnen 24 uur de dag opvolgend. Over het algemeen heb je meer speelruimte, variabel van het fokken van een dag na de ovulatie tot uiterlijk 4 dagen na de ovulatie. Je zou als alternatief ook eenmaal kunnen dekken 3 dagen na de ovulatie.

De bevruchting

Op de dag van de dekking of inseminatie is het gebruikelijk dat de eigenaar van de reu een contract laat ondertekenen met daarin genoemd de voorwaarden zoals de prijs, hoeveel pups er voor de fokkerij mogen worden aangehouden en hoeveel pups er geboren moeten worden om een dekking geslaagd te noemen.

Natuurlijke dekking

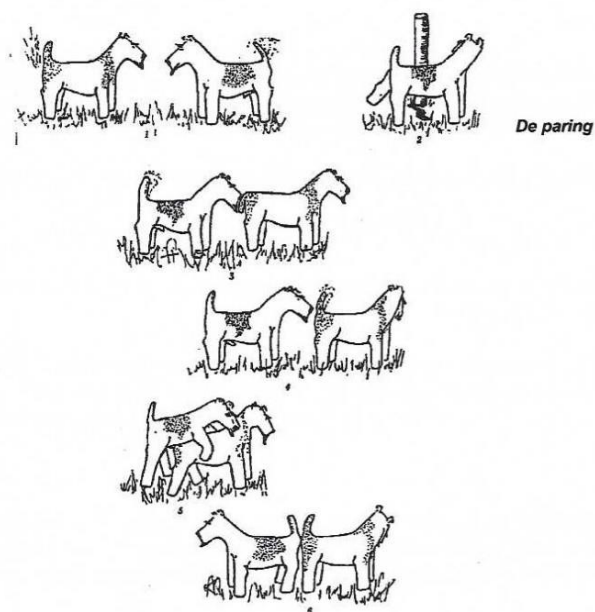
Gebruik is dat de teef naar de reu toe komt om gedekt te worden. Als de dag is aangebroken dat ze gedekt mag worden, zorg dat ze vooraf aan de dekking goed is uitgelaten en een plas heeft gedaan. Voer niet vlak voor de dekking zodat ze hier geen last van krijgt. Het is verstandig om van tevoren de haren rondom de vagina kort te knippen zodat die niet in de weg gaan zitten bij de dekking. De beste manier is als een dekking zo natuurlijk mogelijk verloopt. Het makkelijkste is om de honden samen in een afgesloten ruimte los te laten zodat ze de ruimte hebben om te rennen en te spelen. Zorg ervoor dat het een rustige en veilige plek is waar geen andere dieren komen die de dekking kunnen verstoren.

Ze zal de reu met spel uitdagen, dit kan kort of langer duren en hem uiteindelijk haar achterkant aanbieden.

De teef zal de staart opzij houden en een stareflex vertonen. De reu ruikt en likt aan de vulva. Op het moment dat de reu haar bespringt en de nog niet overmatig gezwollen penis in de schede brengt (dat kan omdat er een botje in de penis zit) wordt de schede hermetisch afgesloten door de zwellichamen van de penis en de schede. Zodra de penis is ingebracht beginnen de frictiebewegingen en komt de volledige erectie tot stand. De twee zwellichamen aan de weerszijden van de penis zwellen in de vagina enorm op waardoor de reu komt 'vast te zitten'. Dit noemen we koppelen. Tijdens de frictiebewegingen komt gedurende 5 tot 20 seconden voorvocht wat geen spermacellen bevat. Hierna wordt gedurende 30 seconden tot wel 4 minuten sperma geloosd. Na het koppelen moet je in ieder geval de teef vasthouden zodat ze niet weg kan. Zeker onervaren teven willen er

vaak vandoor en moeten dan goed vastgehouden worden om te voorkomen dat ze zichzelf en de reu beschadigen. Een dekking kan ook tot pups leiden zonder koppeling maar meestal wordt het dan niks. De reu kan geholpen worden met zijn poot over de rug heen te halen zodat hij goed kan staan.

De koppeling kan enkele minuten tot een uur duren. Spermacellen kunnen nu optimaal de weg naar de eicellen bereiken. De reu krijgt tijdens de dekking drie zaadlozingen, waarbij de laatste het grootst is. Het lozen van het sperma, de ejaculatie, duurt echter slechts enkele seconden. De tijdsduur van de koppeling is voor een vruchtbare dekking niet van belang. Tijdens de koppeling verlopen er contracties over de vagina die het sperma richting de baarmoeder en de eileiders helpen transporteren.

Een teef kan nogmaals gedekt worden en dat kan onverhoopt ook door een andere reu gebeuren! Ook na de dekking moet je de teef dus goed in de gaten houden en niet bij andere reuen laten.

Er kan gekozen worden voor een tweede dekking de volgende dag.

Valkuilen bij een natuurlijke dekking

Natuurlijke dekking tussen twee honden kan een complex proces zijn, en er zijn verschillende valkuilen die eigenaren moeten overwegen. Hier zijn enkele mogelijke problemen:

1. Agressie: Honden kunnen agressief worden tijdens de paringspoging, vooral als ze niet goed met elkaar overweg kunnen. Dit kan leiden tot letsel bij een of beide honden.
2. Onervarenheid: Als een van de honden onervaren is in het dekken, kan het proces moeizaam verlopen. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat beide honden begrijpen wat er van hen wordt verwacht.
3. Gebrek aan interesse: Niet alle honden zijn geïnteresseerd in paren op het moment dat de eigenaar dat wil. Het is essentieel om te begrijpen dat de bereidheid van de honden om te paren afhankelijk is van hun natuurlijke cyclus en hormonale niveaus.
4. Gezondheidsproblemen: Zowel mannelijke als vrouwelijke honden moeten in goede gezondheid verkeren voor een succesvolle dekking. Eventuele gezondheidsproblemen kunnen de kans op een succesvolle bevruchting verminderen.
5. Onvoldoende supervisie: Onvoldoende toezicht tijdens het dekken kan leiden tot blessures, ongewenste agressie of zelfs een ongewenste dekking. Zorg ervoor dat de eigenaar toezicht houdt en ingrijpt indien nodig.
6. Onbedoelde dekking: Als de eigenaar niet voorzichtig is, kan er onbedoelde dekking plaatsvinden. Dit kan resulteren in ongeplande zwangerschappen, wat een aanzienlijke verantwoordelijkheid met zich meebrengt.
7. Ongewenste erfelijke eigenschappen: Bij het fokken van honden is het belangrijk om de genetische achtergrond van beide dieren te kennen om ongewenste erfelijke eigenschappen te voorkomen. Ongewenste eigenschappen kunnen worden doorgegeven aan de nakomelingen.

Het is raadzaam om deskundig advies in te winnen en zorgvuldig te plannen voordat je besluit om honden te laten paren. Fokken moet verantwoordelijk gebeuren, met aandacht voor de gezondheid, het welzijn en de genetische achtergrond van de dieren.

Kunstmatige Inseminatie: KI

In Nederland is het wettelijk vastgelegd dat dekking en dracht bij honden uitsluitend via de natuurlijke weg mag verlopen. Zomaar kunstmatige inseminatie toepassen op honden is verboden.

Er zijn twee uitzonderingen waarbij kunstmatige inseminatie bij honden wel is toegestaan:

1. Natuurlijke dekking niet mogelijk door kortdurende blessure

Natuurlijke dekking lukt niet bij je teef doordat het niet goed gaat tijdens de natuurlijke dekking of de reu heeft een kortdurende blessure, bijvoorbeeld kreupelheid. Voorwaarde hierbij is dat het dier in staat is om de dracht volledig uit te dragen en verder volledig geschikt is voor de fokkerij.

2. Dekreu is niet beschikbaar

De beoogde reu (met gunstige eigenschappen) is simpelweg niet beschikbaar, bijvoorbeeld omdat het dier overleden is of ver weg in het buitenland is.

Hoe werkt kunstmatige inseminatie bij honden?

Voordat de daadwerkelijke kunstmatige inseminatie kan plaatsvinden, wordt de teef grondig onderzocht.

De eerste stap is een gynaecologisch onderzoek, om zeker te weten dat de teef gezond is en geschikt is voor inseminatie. Onderdeel hiervan is een vaginoscopie. Deze geeft de eerste indicatie van hoever de teef in haar loopsheid is.

Daarna volgt een hormoonanalyse waarbij onder andere gekeken wordt naar de waarde van het hormoon progesteron. Op die manier kunnen de fertiliteits-experts definitief het ideale tijdstip voor de inseminatie vaststellen. De hormoonbepaling gebeurt in het laboratorium. Dit geavanceerde apparaat kan via bloedonderzoek bepalen in welke fase van de cyclus je teef zich bevindt.

Omdat het apparaat volledig geautomatiseerd en computergestuurd is, zijn de resultaten zeer nauwkeurig en betrouwbaar. Bovendien is het een snelle methode: een hormoonbepaling duurt nog geen uur.

Wat is intra-uteriene of transcervicale inseminatie?

Als het ideale tijdstip voor inseminatie is bepaald, wordt geregeld dat het sperma op het juiste moment beschikbaar is. Dit komt gekoeld ('vers') of ingevroren binnen in de kliniek en is drie tot vijf dagen 'houdbaar'. Er kan ook a la minute sperma worden afgenomen en ingebracht.

Vooraf ingevroren sperma is kwalitatief minder goed dan sperma bij een natuurlijke dekking. Om dit kwaliteitsverschil te compenseren, beschikken de vruchtbaarheidsklinieken over een methode om het sperma voorbij de baarmoedermond te brengen, tot in de baarmoeder. Dit verhoogt de slagingskansen.

Deze methode wordt intra-uteriene inseminatie of transcervicale inseminatie genoemd. De teef hoeft voor de inseminatie niet verdoofd te worden. Met behulp van een scoop, een instrument met een camera, wordt de baarmoedermond in beeld gebracht. Het inbrengen van het sperma gebeurt via een flexibele katheter die het sperma tot tegen de eierstokken brengt. Hierna wordt gedurende korte tijd de dekking nagebootst, waarbij door manuele prikkeling de vaginale contracties kunstmatig worden opgewekt.

Wat gebeurt er als de teef geïnsemineerd is?

Omdat er veel aandacht wordt besteed aan het bepalen van het ideale tijdstip voor inseminatie, is het slagingspercentage hoog.

Toch bestaat er altijd de mogelijkheid dat het teefje niet bevrucht wordt.

Wat zijn voor- en nadelen van kunstmatige inseminatie?

Meten is weten, dat geldt ook voor kunstmatige inseminatie bij honden. Hoe preciezer het optimale tijdstip voor inseminatie bepaald kan worden, hoe groter de kans op succes. Daarom maken fertiliteits-experts gebruik van geavanceerde meetapparatuur om de cyclus van de teef nauwkeurig in beeld te brengen. Door daarnaast te kiezen voor intra-uteriene inseminatie wordt de slagingskans hoger. Zowel de controles vooraf als de daadwerkelijke inseminatie vinden plaats zonder verdoving. Ook de apparatuur die wordt gebruikt, zal nauwelijks ongemak veroorzaken bij je hond.

Tip van de ervaren fokker: Wil je meer weten over fokgerelateerde onderwerpen lees dan het boek "Van dekking tot uitvliegen" van Marjoleine Roosendaal. En/of het E-book "The Good Breeder" geschreven door een Amerikaanse Labradoodle fokker. Dit is wel in het Engels geschreven door Anita Main <https://www.thegoodbreeder.com/>

**Van dekking
tot uitvliegen**

Tip van de ervaren fokker: Er worden regelmatig webinars via het internet georganiseerd gericht op fokkers over verschillende uiteenlopende onderwerpen. Marjoleine Roosendaal geeft via het Woofexperience ook webinars. Een amerikaans platform wat erg goed gewaardeerd wordt is <https://www.kokopellivet.net>.

Tip van de ervaren fokker: Betrek je mentor bij het proces van progesteron prikken, vraag zijn/haar ervaring voor het juiste dekmoment. Mocht je een externe reu gebruiken, zorg dan ook dat je goed afstemt met de fokker hoe dit proces verloopt. Over het algemeen hebben de fokkers de reuen in een gastgezin wonen. Zij moeten dan ook in je planning meegenomen worden en niet net met vakantie zijn.

Tip van de ervaren fokker: Ga niet naar een reguliere dierenarts om de hoek maar naar een dierenarts die echt gespecialiseerd is in de voortplanting van de hond.

Tip van de ervaren fokker: Hierbij een plattegrond van Nederland met alle adressen waar je een progesteronbepaling kan doen.
https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?fbclid=IwAR2DLgmywh50PISD0lyrdDgEqGvQYxicdnm9RLgPrXQSs3Mbo1_H8Q3SH8A&mid=1M64_rBJGlbnuVyAwlP5J3zNZkcaX7SW&ll=52.03217503377146%2C4.76522663819833&z=7

Wat moet je allemaal in huis hebben voor de bevalling?

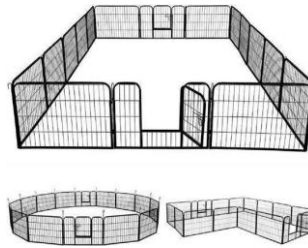
Ook is het leuk om een puppypakket samen te stellen voor je gezinnen. Hieronder een tabel met de benodigdheden die een must have zijn voor de bevalling en de weken daarna.

Overzicht mogelijke inkopen voor bevalling en kraamtijd

• Werpbox 100x140
• Puppy ren
• Vetbedden
• Kennelreiniger
• Keramische warmtelamp + armatuur
• Zelfklevende tape staart
• Slijmzuiger
• Ademspray pup
• Flostouw zonder fluor
• Puppy halsbandjes
• Kocher
• Nagelschaar
• Pet nutri drops
• Puppy weegschaal
• handdoeken/hydrofiele washandjes om de pups droog te wrijven
• Incontinentie onderlegger 85x90cm

De meeste van deze producten zijn verkrijgbaar bij Fokkersplaza.

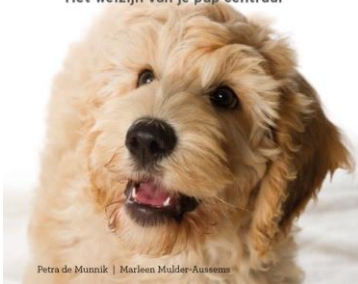
<https://www.fokkersplaza.com/>

Hieronder is een indicatie wat je in een puppypakket zou kunnen doen per gezin. Een puppypakket is heel persoonlijk, je kan ook naar een plaatselijke dierenwinkel gaan en daar de puppypakketten door hun laten samenstellen.

PUPPYWIJS

Het welzijn van je pup centraal

Petra de Munnik | Marleen Mulder-Ausems

De dracht bij een hond

Het is zo ver, je teefje is op date geweest. Vanaf nu gelden een paar aanbevelingen!

- Geef geen vaccins of medicijnen zonder toestemming van de dierenarts tijdens de zwangerschap.
- Vermijd alle andere chemicaliën en medicijnen. Chemicaliën zijn bijvoorbeeld gazon- en tuin onkruid sprays, insectensprays, schoonmaak chemicaliën, enz. Chemicaliën kunnen honden in het algemeen schaden omdat ze gevoeliger zijn dan mensen. Bij een zwangere hond kunnen zij en haar puppy's negatief worden beïnvloed door zelfs de kleinste hoeveelheid medicatie of chemicaliën.
- Verhoog het calcium niet! Geen melkproducten of voedingsmiddelen met calcium. Onderzoek van professor Hazewinkel heeft uitgewezen dat extra calcium voor de geboorte een verhoogde kans geeft op groei pijn bij de pups. Je voorkomt hier ook mee dat de moeder eclampsie klachten krijgt. Door extra calcium te geven gaat het lichaam van de teef de calciumproductie op een laag pitje zetten. Geef je vers vlees, kijk dan of het calciumgehalte minimaal 0,3% en maximaal 1,2% is voor een volwassen teef.
- Probeer slim om te gaan met contact met andere honden, denk hierbij aan wild spelen met andere grote honden.
- Breng haar tijdens het uitlaten niet naar drukke uitlaatveldjes waar veel honden komen. Dit voorkomt risico's op infectie en ziekten.
- Eventueel kan je de teef nog ontwormen in de zevende week van de dracht. Hormonen tijdens de dracht kunnen ervoor zorgen dat slapende wormeieren uitkomen in larven. Deze kunnen via moedermelk aan de pups worden doorgegeven.
- Wat veel mensen onderschatten is stress tijdens de dracht. Uit onderzoek is naar voren gekomen dat als de zwangere teef gestrest is dit kan overbrengen aan de ongeboren pup. Stress is wel een van de meest onderschatte invloeden. Als een drachtige teef stress ervaart zal haar cortisolniveau stijgen. Het cortisolniveau van de ongeboren pup zal ook stijgen. Als dit gebeurt kan het zo zijn dat de stressdrempel van dergelijke honden levenslang lager is dan gemiddeld. Als je een teef hebt die groot wordt gebracht in een gastgezin is het van groot belang om haar een paar keer per jaar bij de fokker thuis te laten logeren en te gedijen met de roedel van de fokker. Spreek ook regelmatig met het gastgezin af om te wandelen. Dit om ervoor te zorgen dat de zwangere teef zich helemaal prettig voelt bij de fokker thuis en daardoor geen stress hoeft te ervaren voor of tijdens de bevalling.
- Zorg dat je de dierenarts tijdig informeert wanneer je teef rond haar bevallingsdatum is, noteer het telefoonnummer waar je ook na kantooruren naar kan bellen ivm een noodsituatie.
- Houd er rekening mee dat je een week voor de uitgerekende datum je werpkist klaar staat voor gebruik. Zorg ervoor dat je alle materialen die nodig zijn voor de bevalling in huis zijn en klaarstaan voor gebruik.

Het eerste trimester (Week 1 – 3)

De eerste weken kan je teefje misselijk zijn. Dit is niet alarmerend en komt vaker voor. Behoud normale lichaamsbeweging om haar lichaam fit te houden.

Bevruchting vindt plaats tijdens de eerste 2 weken. Vroeg in de derde week, op dag 16, vindt de innesteling van de embryo's in de baarmoederwand plaats.

Het tweede trimester (week 4-6)

Na ongeveer vijf weken nemen de voedselbehoeften toe. Ga door met normaal eten, maar geef haar wat meer als dat nodig is. Bij twijfel raadpleeg je mentor of collega fokker. Ze kan op dit moment nog ochtendmisselijkheid hebben, omdat het tot week vier kan voorkomen.

Vanaf deze periode kan je teef in omvang toenemen.

Probeer een afspraak te maken met de trimmer voor week 6. Haar buikje moet kort geschoren worden, van oksels tot lies om tepels bloot te leggen. Houd haar na zes weken uit de buurt van alle andere honden. Honden Herpesvirus, dat normaal een milde verkoudheid bij honden veroorzaakt, kan de dood van puppy's voor of na de geboorte veroorzaken als de moeder is blootgesteld. Om deze reden mogen zwangere honden niet worden blootgesteld aan andere honden. Alle honden in huis moeten ook van andere honden worden gehouden, zodat ze dit virus niet naar de zwangere hond brengen. Sta honden niet toe om ruw met haar te spelen. Je mag haar blijven meenemen op wandelingen.

Het derde Trimester (week 7 -8)

Vanaf nu kunnen de pups voelbaar en zichtbaar zijn aan de buitenkant.

Hormonen tijdens de zwangerschap kunnen ervoor zorgen dat slapende wormeieren uitkomen in larven. Deze kunnen via moedermelk aan de pups worden doorgegeven. Dit is hét moment om de teef nog te ontwormen. Je kan ook eventueel de ontlasting opsturen naar Het Woud i.p.v. teef en haar pups blootstellen aan chemische ontworming.

Blijf haar gebruikelijke voedsel verhogen naarmate haar honger toeneemt. Ze kan ook haar eetlust verliezen, dus geef haar verschillende kleine maaltijden per dag. Dit is ook fijn voor haar i.v.m. de pups die steeds meer in de weg gaan zitten.

Aan het begin van de 8^e week kun je misschien foetale bewegingen voelen. De teef kan melk gaan produceren, en zal ook meer gaan rusten.

Na ongeveer 7 weken dracht geven de meeste teven zelf aan wat ze nog kunnen of niet. Let hierbij wel goed op de hond want sommige teven kennen weinig grenzen en gaan te lang door. Doe de dagelijkse activiteiten in een rustiger tempo.

Ze kan een duidelijke slijmerige vaginale afscheiding hebben, dit is normaal.

Aan het einde van de dracht zal de teef afwijkend gedrag gaan vertonen. Ze kan zich meer terugtrekken, vaker naar buiten willen. De hormoonbalans in het lichaam verandert waardoor de pups geboren zullen worden.

Een hoogdrachtige teef zal in deze fase koele plekken gaan opzoeken en languit liggen. Rillen is een normaal kenmerkend onderdeel van de temperatuurdaling van de teef.

Neem in de 8e week contact op met je dierenarts en kondig aan dat je teefje binnenkort kan bevallen. Noteer het telefoonnummer van de dierenarts en het telefoonnummer van de dichtstbijzijnde spoedeisende hulp. Op dag 58, of een paar dagen erna, zullen haar pups geboren worden.

Drachtecho

Als je teefje zwanger is, dan kan - net zoals bij mensen - een echo worden gemaakt. De dierenarts kan zo zien of je teef zwanger is en de zwangerschap in de gaten houden.

Een eerste echo om te zien of je teef drachtig is kan gemaakt worden vanaf 28 dagen na dekking. Als je eerder een echo wilt maken, kan het zijn dat de dierenarts (nog) geen foetus ziet op de echo, waardoor de dierenarts niet kan vaststellen of je hond drachtig is.

Je wilt misschien weten hoe groot het nestje van uw hond gaat zijn. Het weten van het aantal puppy's kan belangrijk zijn voor de bevalling: door een klein nest kan deze later beginnen en als de pups te veel ruimte hebben om door te groeien, kunnen ze te groot worden voor een natuurlijke bevalling waardoor we wellicht moeten denken aan een keizersnede bij je hond.

Tijdens de dracht van je hond kan het aantal puppy's waarvan je hond drachtig is voor een deel met een echo worden bekeken. Maar er zijn ook andere opties.

Het is voor een dierenarts moeilijk om met echo te voorspellen hoeveel foetussen er in de baarmoeder van je hond zitten. Dit komt doordat niet alle foetussen in één echobeeld te zien zijn, daarom kan het zijn dat een foetus dubbel wordt geteld. Om die reden is het vaak moeilijk voor een dierenarts om aan de hand van een echo het aantal foetussen te voorspellen waarvan je hond drachtig is. Ook bestaat de kans dat er een of meer foetussen sterven en geresorbeerd ('opgenomen') worden.

Röntgen drachtfoto

Als je graag wil weten van hoeveel pups je hond zwanger is? Het antwoord op deze vraag kan de dierenarts je geven met een röntgenonderzoek.

Dit kan na 45-50 dagen zwangerschap worden uitgevoerd, omdat de botten van de pups dan zo ver zijn ontwikkeld dat ze op een röntgen zichtbaar zijn.

Met een röntgenfoto is nog nauwkeuriger te bepalen van hoeveel foetussen je hond zwanger is dan met een echografie. Na 55 dagen dracht kan het aantal pups met meer zekerheid geteld worden.

Een röntgenfoto wordt gemaakt met behulp van röntgenstralen. Het röntgenapparaat stuurt deze stralen dwars door het lichaam van je hond of kat heen. De stralen worden vervolgens opgevangen op een speciale plaat.

Je teefje wordt door de dierenarts en de assistent voorzichtig op de zij of rug op de behandeltafel onder het röntgenapparaat gelegd. De houding hangt af van het deel van het lichaam dat moet worden onderzocht.

Onder de behandeltafel wordt een plaat geplaatst die de röntgenstralen digitaal opvangt.

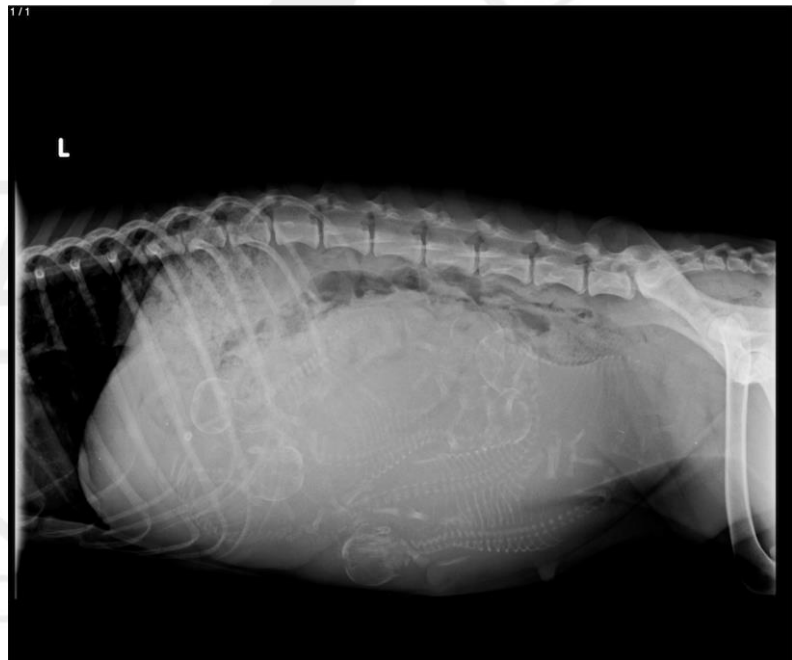
Voor een geslaagde foto moet je hond even stil blijven liggen. Gelukkig duurt dit maar een paar seconden, waardoor het meestal geen lastige opgave is voor je teefje

Om een goed beeld te krijgen van de binnenkant van je hond, worden er vaak meerdere digitale röntgenfoto's gemaakt. Zo kan er een 3D beeld gecreëerd worden.

Röntgenstraling is gevaarlijke straling. Daarom is het van belang dat alleen de noodzakelijke mensen in de ruimte aanwezig zijn waar de foto wordt gemaakt.

De informatie uit de röntgenstralen die op de plaat zijn opgevangen, wordt omgezet naar een digitaal röntgenbeeld. Dit beeld kan op een speciaal beeldscherm worden bekeken.

Als de röntgenfoto's goed zijn gelukt, beoordeelt de dierenarts de beelden vaak meteen. Je kan dan meekijken met de beelden. De dierenarts bespreekt met je of er iets afwijkends op te zien is.

Frambozenblad

Om de spiertonus van een baarmoeder te versterken kan je overwegen om vanaf dag 61 na de ovulatie, wat een cruciale periode is in de dracht van een teefje om frambozenblad toe te voegen aan haar dieet. Frambozenblad is beschikbaar in verschillende vormen, waaronder tabletten en thee. Hoewel het in theevorm kan worden gegeven, kan de acceptatie hiervan door je teefje variëren. Sommige teefjes vinden het misschien minder aantrekkelijk dan anderen. Mijn persoonlijke voorkeur gaat uit naar frambozenblad tabletten, omdat deze gemakkelijker te doseren zijn.

Als je besluit frambozenblad tabletten te geven, wordt geadviseerd om tweemaal daags één tablet te geven, en dit voort te zetten tot tien dagen na de bevalling. Frambozenblad staat bekend om zijn vermogen om de dracht en bevalling te vergemakkelijken. Het versterkt de spieren van de baarmoeder, wat kan helpen bij een soepele bevalling, en kan ook bloedingen verminderen. Bovendien wordt gezegd dat het de melkproductie bevordert, wat gunstig is voor de voeding van de pasgeboren pups. Het toevoegen van frambozenblad aan het dieet van je drachtige teefje kan dus verschillende voordelen bieden tijdens de belangrijke periode van de zwangerschap en de bevalling.

De bevalling

Wanneer de teef dicht bij de bevalling komt, verschijnt er een slijmafscheiding bij de vulva, soms gevolgd door een groenachtige afscheiding. Als er een stinkende afscheiding aanwezig is, neem dan direct contact op met je dierenarts.

Sommige fokkers kiezen ervoor om te temperaturen. Als je dit doet dan moet je ongeveer een week voor de uitgerekende datum beginnen met temperaturen om een reëel beeld te krijgen. De temperatuur dip krijgen niet alle teven maar als de temperatuur daalt dan kan dit een signaal zijn dat de uitdrijving van de pups binnen 12 tot 24 uur gaat gebeuren.

In de eerste fase van de bevalling wordt ze meestal rusteloos en kun je haar zien graven. Ze zal ook beginnen te hijgen. Kijk met aandacht naar het volgende gemonteerde filmpje van een collega fokker naar de bevallingen van haar teefjes. <https://youtu.be/OwSel9VYuEE>

Er zijn verschillende type weeën die samen zorgen voor de uitdrijving;

- Ontsluitingsweeën kunnen we zien door de veelal lichte weeën die door de teef heen gaan. De teef verliest kleine beetjes vocht met soms wat bloed. Deze fase kan langere tijd duren.
- Transport Weeën transporteren de pups naar het geboortekanaal. Transport Weeën zijn lastiger waar te nemen.
- Persweeën deze kun je goed waarnemen, ze gaan als een golf door de teef heen. De teef strekt hierbij haar nek en ze kan willen zitten, staan of liggen. De staart trekt zich in het verlengde van de rug alsof ze wil poepen.

Bij de uitdrijving van de eerste pup kan het gebeuren dat de teef 15 minuten tot een uur aan het persen is voor de pup geboren wordt. Zeker bij een eerste bevalling. Wanneer de teef rustig is, houd hij haar goed in de gaten maar mag het ook wel wat langer duren. De periode die verstrijkt tussen de geboorte van de verschillende pups is gemiddeld 45 minuten. Een richtlijn is: Bij de eerste pup mag de teef na het breken van de vliezen, tot 45 minuten (flink) persen of 1 tot anderhalf uur af en toe persen. Als het langer duurt, neem contact op met de dierenarts.

De meest voorkomende manier (ongeveer 55-60%) waarop een puppy wordt geboren is eerst hoofd en voeten. De tweede meest voorkomende is achterpoten en staart eerst. Bij een stuitligging is alleen de romp zichtbaar, waarbij de achterpoten onder het lichaam van de puppy zijn gevouwen. Een stuitligging kan lastiger zijn, bij twijfel contact met de dierenarts opnemen. Het kan voorkomen dat de pup wat langer vastzit in het geboortekanaal en half buiten het lichaam van de teef is. Raak niet in paniek, maar help een beetje mee door de pup vast te pakken (met eventueel chirurgische handschoenen of je handen grondig wassen met zeep) en op deze manier probeer je de pup voorzichtig in een lichte neerwaartse hoek mee te nemen tot de pup er volledig uit is.

Als de bevalling stagneert kun je de teef meenemen naar de tuin, even bewegen wil wel helpen. Neem haar mee aan de riem voordat ze in de tuin gaat graven en bevallen. Neem een handdoek en eventueel een zaklamp mee voor als er een pup buiten geboren wordt.

Meestal haalt de teef de pup zelf uit het vlies. Bij een onervaren teef, of als er direct weer een pup komt of de teef uitgeput is, kun je haar helpen. Verwijder voorzichtig zelf het vlies, check of mond/neus vrij zijn van vocht, navelstreng lang genoeg laten en evt. zelf tussen duim en wijsvinger scheuren om los te komen van de placenta. Vaak volgt de placenta snel na de geboorte van de pup,

soms zelfs samen met de pup, de teef mag een aantal placenta's eten. Het is belangrijk placenta's te tellen zodat je zeker weet dat deze er allemaal uit zijn. Laat de teef niet meer dan drie placenta's eten, ze kan hier anders diarree van krijgen.

- Trek eerst het vlies van hoofd pup zodat ademhaling op gang kan komen
- Haal het vlies verder van het lichaam van de pup weg, maar trek niet aan de navelstreng.
- Veeg alle vloeistof van de neusgaten en mond, evt. uitzuigen om restvocht weg te halen.
- Wrijf het lichaam van de puppy krachtig in met een schone handdoek om de ademhaling te stimuleren.
- Pak een kocher en klem deze 2 cm boven de navelstreng, knip de navelstreng boven de kocher door met een steriele schaar.
- Je kan de navelstreng afbinden met flosdraad, draai de kocher om en bind aan de andere kant van de kocher de navelstreng af. Knip met een steriele schaar de navelstreng af boven de kocher
- De teef mag van de eerste paar pups de nageboorte opeten want daar zitten veel vitaminen in, laat haar niet meer dan 3 placenta's opeten want ze kan dan diarree krijgen.
- Weeg de pups en noteer alle informatie, inclusief reu/teven, geboortevolgorde en tijdstip, evt. kenmerken pups.
- Controleer de pup (gehemelte, staart, buik, stand pootjes, ademhaling, wolfsklauwtjes achterpoten)
- Leg de pup bij de teef, houd de teef in de gaten of ze de pup verzorgt en accepteert

Wanneer gaat het goed en wanneer gaat het niet goed?

<i>Het gaat goed als de pup:</i>	<i>Het gaat fout als de pup:</i>
• Levendig is	• Sloom is
• Goed ademt	• Koud aanvoelt
• Niet schreeuwt	• Moeizaam ademt
• Goed drinkt	• Voortdurend jammert
• Warm aanvoelt	• Niet of slecht drinkt
	• Niet aankomt in gewicht (na 1-2 dagen)

<i>De teef doet het goed als:</i>	<i>Het allerbelangrijkste:</i>
• Ze ontspannen is en de pups verzorgt	• Rust, rust, rust
• Ze eet en drinkt	• Geen bezoek
• De temperatuur teef niet boven de -39,5 C	• Geen fel licht
• De ontlasting en plas regelmatig is	• Geen gillende kinderen
• De teef soepele borsten heeft	• Geen bemoeizuchtige andere honden

Wanneer moet je de dierenarts bellen?

Het is noodzakelijk in de volgende gevallen de dierenarts te bellen:

- Als de teef al meer dan 1 uur zwak perst, maar er gebeurt verder niets;
- Als de teef ziek lijkt, braken en diarree rond de geboorte zijn vaak normaal. Dus voornamelijk sloomheid, niet meer reageren, lusteloos;
- Stinkende of raar gekleurde uitvloeiing uit de vulva, vooral de geur is van belang. Deze mag zeker niet stinken. Rode, groene en bruine uitvloeiing kan normaal zijn zolang het niet stinkt;
- Verlies van veel bloed via de vulva. Na de geboorte van een pup mag er een beetje bloed uit de vulva komen, maar dit bloedverlies moet al snel stoppen;
- Als de teef erg onrustig is
- Onzekerheid over het geboorteverloop of de gezondheid van de teef en pups.

Houdt er rekening mee dat onrust en stress rondom de geboorte, zoals vervoer, bezoek of onrust bij de eigenaar het geboorteprocés kunnen vertragen. Dit is dus zeker niet de bedoeling! Houdt het zo rustig mogelijk tijdens de geboorte en probeer jouw hond zo rustig en comfortabel mogelijk te houden.

Keizersnede

Vlot de bevalling niet, dan kan een gang naar de dierenarts onvermijdelijk zijn. Neem contact op met je dierenarts die kan aan de hand van de informatie en onderzoek een beslissing nemen. Dit kan betekenen dat de hond zal bevallen door middel van een keizersnede. Er zijn verschillende oorzaken waardoor een keizersnede nodig is om een hond te laten bevallen.

De keizersnede kan plaatsvinden onder plaatselijke verdoving door middel van een ruggenprik of onder algehele narcose. Na de keizersnede krijg je antibiotica en pijnstilling mee. Meer informatie over de keizersnede vind je op pagina 30 verderop in dit hoofdstuk.

Temperatuur

De grootste doodsoorzaak bij pasgeboren pups is een te lage lichaamstemperatuur. Houdt dus goed de temperatuur in de werpkist in de gaten. Zorg ervoor dat het absoluut niet tocht in de ruimte waar de werpkist staat. Maar het mag ook niet te warm zijn, pups kunnen hun eigen lichaamstemperatuur nog niet goed reguleren. Een thermometer in de werpkist is dan ook erg handig. De eerste week moet er een temperatuur van ongeveer 30 graden in de werpkist zijn, de omgevingstemperatuur moet ongeveer 25 graden zijn, in de weken erna kan de temperatuur langzaam afgebouwd worden, rond de 4 weken kan de pup beter zijn eigen temperatuur regelen. Als een pup het te koud heeft is hij onrustig/jammert, heeft de pup het te warm, kruipen ze onder de lamp weg en gaan in een andere koelere hoek van de werpkist liggen.

Na de bevalling

Na de bevalling zal de teef meer voeding nodig hebben. Dit kan tot het spenen na de bevalling wel vier keer zo veel zijn als normaal. Geef haar energierijke complete voeding, verdeeld over meerdere maaltijden per dag. Ze zal dan in principe geen extra vitaminen en mineralen nodig hebben. Zorg ook altijd voor een grote bak met schoon en vers drinkwater, de teef heeft veel water nodig om zoveel melk te produceren. Zodra de pups zelf beginnen te eten, dan kan de hoeveelheid eten voor de moeder langzaam verminderd worden.

Na de bevalling vloeit de teef nog enige tijd. De uitvloeiing kan de eerste dagen groenig zijn, dit is normaal. Later verandert de kleur van chocoladebruin of rood naar roze. Na ongeveer na 10 dagen is het vloeien echt minder of zelfs over. De uitvloeiing mag nooit onfris ruiken of zelfs stinken, is dit wel het geval of blijft de teef vloeien, neem dan contact op met de dierenarts.

Pups hebben colostrum nodig binnen 12 uur na de geboorte. Als je merkt dat de puppy's niet zuigen aan de tepel van mama, kan je ervoor kiezen om het colostrum toe te dienen via een sonde of zuigfles. Veel mensen gebruiken liefst een zuigfles. Dat is begrijpelijk want het bootst de natuur na. Pups hebben een natuurlijke drang tot zuigen. Aan een zuigfles kleeft wel een risico: pups lopen reële kans op verstikking en daardoor longontsteking. Een sonde is daarom een prima alternatief. Voordeel is dat het risico op verslikken klein is en dat bovendien de hoeveelheid voeding prima te controleren is. Als je een sonde gaat gebruiken raadpleeg dan je dierenarts hoe die moet worden toegepast.

Het is mogelijk om de teef preventief in te laten enten m.b.t. het herpesvirus.

De teef krijgt dan vooraf een enting en tijdens de dracht een booster. Deze enting is relatief onschadelijk. Wie dit wil doet er goed aan eerst te laten testen of de teef wellicht al weerstand heeft tegen herpes. In dat geval: niet enten. Als je herpes in je nest hebt dan ben je te laat met enten. Het kan zijn dat dan een groot gedeelte van het nest verloren gaat. Bespreek met je mentor en dierenarts ruim op tijd wat hun visie is op dit onderwerp vaccineren m.b.t. herpes of niet.

Eclampsie is te herkennen aan onrust bij de teef ze zal zich afkeren en snauwen naar de pups, weglopen en een gejaagde en ineengedoken houding hebben.

Omvallen en krampen zijn ook duidelijke symptomen, als je dit ziet is er haast geboden!

Let op: calcium spuiten kan snel een overdosering geven, een overdosering kan dodelijk zijn!

Daarom is oraal calcium verstandig: bij het oraal toedienen van calciumtabletten is overdosering niet mogelijk. Zorg dat je altijd calciumtabletten in huis hebt.

Eclampsie

Wanneer de moederhond een gebrek heeft aan calcium, dan kan dit leiden tot eclampsie. Dit kan optreden tijdens of na de bevalling en in de eerste tot aan de vijfde week van het zogen van de pups. Door het zogen wordt bij de moederhond calcium weggenomen. Dit gaat naar de pups waardoor bij de moederhond een tekort kan ontstaan. Voorkom dit, want let op!! ..... Dit is levensbedreigend.....heeft je teef een calcium tekort dan kan dit namelijk binnen 8 tot 12 uur tot de dood leiden.

Hoe merk je nu dat zij een tekort aan calcium heeft:

Geen tot een verminderde belangstelling voor de pups

Onrustig gedrag

Nerveus

Paniekerig gedrag

Angstig gedrag

Huilen, piepen

Kwijlen, hijgen, soms braken en diarree

Toenemende spiertrillingen

Dronkemansgang, vervolgens stijfheid en ze valt om.

Ook is het mogelijk dat zij een pup opeet.....dit om op een natuurlijke wijze haar calciumtekort aan te vullen.

Een dierenarts zal bloed prikken om het calciumgehalte te controleren. Bij een tekort zal hij dit intraveneus toedienen.

Na de bevalling, eclampsie en toedienen calcium

Tijdens de bevalling start je met het geven van extra calcium. Tijdens de dracht is dit niet nodig. De moederhond haalt dan voldoende calcium uit het voer. Op dit moment is er dan ook sprake van een natuurlijke calciumbalans. Dien je extra calcium toe dan verstoort je de balans en dit komt niet ten goede van de moederhond en de pups. Vaak wordt er gedacht dat extra calcium vooral in de eerste weken na de geboorte van de pups van belang is, dit is echter niet helemaal juist. Het is juist dat hoe meer melk er wordt gevraagd van de zogende teef, hoe meer calcium ze nodig heeft. Je geeft dus dagelijks extra calcium aan je teef tot de pups rond de vijf weken zijn en grotendeels zijn afgespeeld.

Hoe toedienen;

Het toedienen van calcium dient bij voorkeur oraal te gebeuren. Waarom oraal. Het te veel aan calcium wordt dan op een normale manier uitgescheiden en kan je niet overdoseren.

Er zijn vier manieren om calcium toe te dienen:

1. Middels een injectie.
2. Middels Drinkampullen van Frubiase. Dit wordt het snelste en makkelijkste opgenomen, zelfs beter dan tabletvorm. De reden is omdat de drinkampullen vloeibaar zijn.
3. Middels calciumtabletten met vitamine D.
4. Middels yoghurt, kwark of Vanille pudding

De injectie wordt ten strengste afgeraden. Bij een injectie bestaat namelijk de kans op een overdosis. Een overdosis aan calcium kan nierproblemen/beschadigingen en/of hartproblemen veroorzaken.

Wanneer en hoe toedienen?

Start met het toedienen van extra calcium zodra de bevalling is ingezet maar de eerste pup nog niet is geboren. Je start hiermee dus tijdens de weeën, indelings-ontsluitingsweeën niet zijnde de uitdrijvingsweeën.

Vanille-ijs, kwark of yoghurt met druivensuiker. De druivensuiker geeft meteen extra energie.

of Frubiase calcium drinkampullen 350 mg/500 mg pro 10 ml, van Boehringer Ingelheim. De eerste ampullen geef je tijdens de bevalling, weeën vlak voor of na de eerste pup geboren is.

Er is niet een duidelijke richtlijn voor de dosering, het verschilt per teefje/ de maat van het teefje en vooral de nestgrootte. Gebruik altijd je boerenverstand en kijk goed naar het gedrag van het teefje.

Er bestaat niet een duidelijke handleiding wanneer je de moederhond een calciumtablet of ampul toedient. Hier zijn verschillende factoren die meespelen zoals de grootte van de moederhond en het aantal pups die geboren zijn. Er zijn genoeg fokkers die geen calcium aanbieden dan is het wel heel belangrijk dat je op tijd de kenmerken herkent van eclampsie.

Zelf geef ik bij een gemiddeld nest van 6 pups (grote mini) de eerste 3 dagen vanaf de bevalling dagelijks 1 ampul per dag. Daarna vanaf week 3 om de dag tot ze bijna zijn afgespeend. Bij een grote medium teef zou je dat dagelijks kunnen doen.

Kijk goed naar het gedrag van de moederhond, als je merkt dat ze onrustig is, veel graaft en uit haar doen is dan kan je haar calcium toedienen.

Overleg wel eerst telefonisch met je dierenarts.

Hoe te doseren bij een groot nest

Bij een groot nest van 10 of meer puppy's is van belang dat je na de bevalling, nadat alle puppy's geboren zijn, de moederhond dagelijks calcium blijft geven totdat zij klaar is met het zogen van de puppy's.

“Doe wat goed voor je voelt, en maak zelf een keuze en een wijze beslissing.”

Een keizersnede

Een keizersnede is een operatieve ingreep. Omdat er niets boven een normale natuurlijke bevalling gaat, voeren we een keizersnede alleen uit als een natuurlijke bevalling niet mogelijk is. Een keizersnede (of sectio caecarea) is een manier van bevallen waarbij de pups middels een operatie via de buikwand worden verlost.

Redenen voor een keizersnede

Er zijn verschillende redenen waardoor een bevalling niet op natuurlijke wijze kan gebeuren. De teef kan conditioneel niet in staat zijn om de bevalling te volbrengen, bijvoorbeeld door ondervoeding tijdens de dracht of omdat het aantal pups dermate groot is dat er geen ruimte meer is in de buik om nog te kunnen eten.

De bekkenopening te smal is om de pups te laten passeren, dit kan komen omdat de bekkendoorgang gewoonweg te klein is, of omdat één of meerdere pups te groot zijn. De bevalling heeft een afwijkend verloop.

Het is in alle gevallen raadzaam om contact op te nemen met je dierenarts. Jouw dierenarts kan aan de hand van de informatie en eventueel een onderzoek de juiste beslissing nemen. Indien noodzakelijk, kan dit betekenen dat je hond door middel van een keizersnede zal bevallen.

Tot slot komt keizersnede vaker voor bij teven ouder dan vijf of zes jaar, waarvan het hun eerste worp wordt.

De kosten van een keizersnede bij een hond zijn onder andere afhankelijk van de maat van de hond, de wijze van opereren en de nodige nazorg.

Hoe werkt een keizersnede bij een hond?

De wijze waarop een keizersnede wordt uitgevoerd kan sterk verschillen per dierenarts en/of dierenkliniek. Het tijdstip waarop de keizersnede plaatsvindt is zeer belangrijk; niet alleen de pups maar ook de teef moet er klaar voor zijn.

Een te vroeg uitgevoerde keizersnede kan ervoor zorgen dat er niet levensvatbare pups komen. Maar ook het risico op placentabloedingen, het vertraagd samentrekken van de baarmoeder en het onvoldoende aanmaken van melk, neemt toe.

Om het juiste tijdstip te bepalen, kan er gekeken worden naar de dekdata, daling van de lichaamstemperatuur en progesteronconcentratie.

Verdoving tijdens operatie

De keizersnede kan plaatsvinden onder plaatselijke verdoving, een epidurale verdoving (ruggenprik) of onder algehele narcose. De voorkeur gaat uit naar de plaatselijke verdoving, omdat de pups en moeder niet onder invloed komen van een narcosemiddel en dus snel weer actief en levendig zullen zijn. Zeker pups die al wat langer in de verdrinking hebben gezeten zijn hierbij gebaat.

Daarnaast zal de teef snel weer normaal kunnen functioneren; dus normale nestzorg en voldoende melk aan de pups geven. Toch zijn er soms uitzonderingen waarbij de conditie van de teef het niet toelaat om haar zonder beademing op de rug te leggen, wat bij een keizersnee noodzakelijk is. In zo'n geval is algehele narcose met beademing de enige juiste manier.

Als voorbereiding op de keizersnede zal vaak een katheter in de ader worden geplaatst waarna de teef een zeer lage dosering van een kalmerend middel krijgt toegediend. Dit is net voldoende om haar op de rug te kunnen leggen.

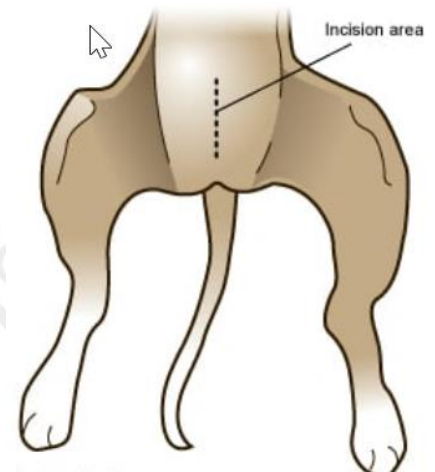
Indien nodig kan vervolgens een infuus aangekoppeld worden. De teef wordt op haar rug gelegd en de baas neemt plaats aan de operatietafel, bij het hoofd van de hond. Hierdoor kan de hond met de stem gerustgesteld worden.

De operatie

De buik wordt geschoren, gewassen met een desinfecterende zeep en hierna met een ontsmettingsmiddel behandeld. Dan wordt het lokaal verdovingsmiddel (lidocaïne) onder de huid ingespoten op de plaats waar de operatiesnede gezet zal gaan worden.

Dit is ongeveer ter hoogte van de navel tot 10-20 centimeter onder de navel. De lengte van de snede en de hoeveelheid lokaal verdovingsmiddel is natuurlijk afhankelijk van de grootte van de hond.

Vervolgens wordt de buik afgedekt met steriele operatiedoeken, en daarna wordt de huid, onderhuid en de peesplaat geopend en wordt de baarmoeder opgezocht. Deze wordt ter hoogte van de splitsing van beide baarmoederhoornen geopend.

Na de keizersnede

Zodra een pup buiten de baarmoeder komt, worden de vruchtvlieszen direct geopend zodat de pup meteen kan ademen zonder vruchtwater binnen te krijgen.

De navelstreng wordt door middel van een klem afgeklemd en de pup wordt drooggewreven en met behulp van een slijmzuigertje wordt het slijm uit de neus en keel verwijderd.

De pups worden één voor één door de –bij voorkeur dezelfde - operatiewond in de baarmoederwand verwijderd.

Tijdens of na de keizersnede worden de pups gecontroleerd of ze geen gespleten verhemelte hebben of andere waarneembare aangeboren aandoeningen. Ook de navelstrengen worden gelijk afgebonden.

Afsluitend wordt de baarmoeder gesloten, waarna de peesplaat, de onderhuid en de huid volgen. De teef wordt daarna van de operatietafel getild en op de benen gezet.

De ene hond zal nog onder de indruk zijn van hetgeen gebeurd is; de andere hond loopt gewoon naar de auto. Dit is mede afhankelijk van de conditie van de teef voordat de operatie begon.

Als nabehandeling krijgt iedere teef een injectie antibiotica om infectie tegen te gaan en gedurende de eerste 24 uur na de keizersnede om de vier - zes uur een injectie oxytocine om de baarmoeder goed samen te laten trekken.

Dit laatste zorgt ervoor dat er zo min mogelijk inhoud in de baarmoeder is, waardoor de kans op een baarmoederontsteking tot een minimum beperkt wordt.

Risico's van keizersnede bij een hond

Ondanks het feit dat een keizersnede bijna altijd goed gaat, kunnen er complicaties tijdens en na de keizersnede optreden, zoals buikvliesontsteking, baarmoederontsteking en ontsteking van de buikwond.

Het risico op buikvliesontsteking en/of baarmoederontsteking is groter als er in de baarmoeder dode en/of geïnfecteerde pup(s) aanwezig zijn en deze door de operatiewond verwijderd moeten worden.

Als de teef zelf veel aan de buikwond likt of er ontstaat een bloeduitstorting tussen de spierwand en de huid dan is er kans op een ontsteking van de buikwond. Door dagelijks de wond te controleren en indien nodig antibiotica te geven, kan het risico beperkt worden.

De teef kan na de keizersnede nog vier - zes weken blijven vloeien. Deze uitvloeiing is in de eerste week rood/groen, verkleurd daarna in de weken erop lichtrood/ lichtgroen waarna er uiteindelijk nog wat helder doorzichtig vocht waargenomen kan worden.MP

Met de juiste zorg en verdovingstechniek is de kans op complicaties erg klein en zal het leven van de pups en de moederhond niet in gevaar worden gebracht.

Graafbox

Myra Savant Harris is een bekende auteur en expert op het gebied van fokken en zwangerschap bij honden. Ze heeft verschillende boeken geschreven, waaronder "The Joy of Breeding Your Own Show Dog" en "Canine Reproduction and Whelping: A Dog Breeder's Guide".

In haar boeken bespreekt ze het gedrag van drachtige teven, inclusief het graven in de werpkist, en kan ze mogelijk tips bieden voor het omgaan met dit gedrag, zoals het gebruik van een "graafbox" - een aparte kist gevuld met geschikt materiaal waarin de teef kan graven zonder schade aan te richten aan de werpkist of omgeving.

Als je meer wilt weten over haar benaderingen en adviezen, zou ik aanraden haar boeken te raadplegen of te zoeken naar artikelen die ze heeft geschreven over hondenfokken en -verzorging.

Tip van de ervaren fokker: Als de teef na de bevalling gaat vloeien, geef haar dan Puur Utero. Dit ondersteunt het opschonen van de baarmoeder.

Tip van de ervaren fokker: Zorg dat je voordat je je eerste nestje krijgt zelf minimaal een keer bij een collega hebt meegekeken hoe de bevalling gaat. Het is fijn om een ervaren fokker bij je eerste nestje te hebben. Indien je mentor niet in de buurt woont, zorg dan voor telefonisch contact voor extra support.

Tip van de ervaren fokker: Doe de moederhond tijdens de bevalling niet met haar hoofd onder de warmtelamp. Zorg dat je de lamp kan verschuiven.

Tip van de ervaren fokker: Als de moederhond druk bezig is met de bevalling en geen tijd heeft om haar pups droog te likken kan je de pasgeboren pups in een mandje plaatsen onder de warmtelamp. Je kan in de werpkist zien of ze het te koud hebben want ze maken “klaag” geluiden en ze zullen meer naar elkaar toe kruipen.

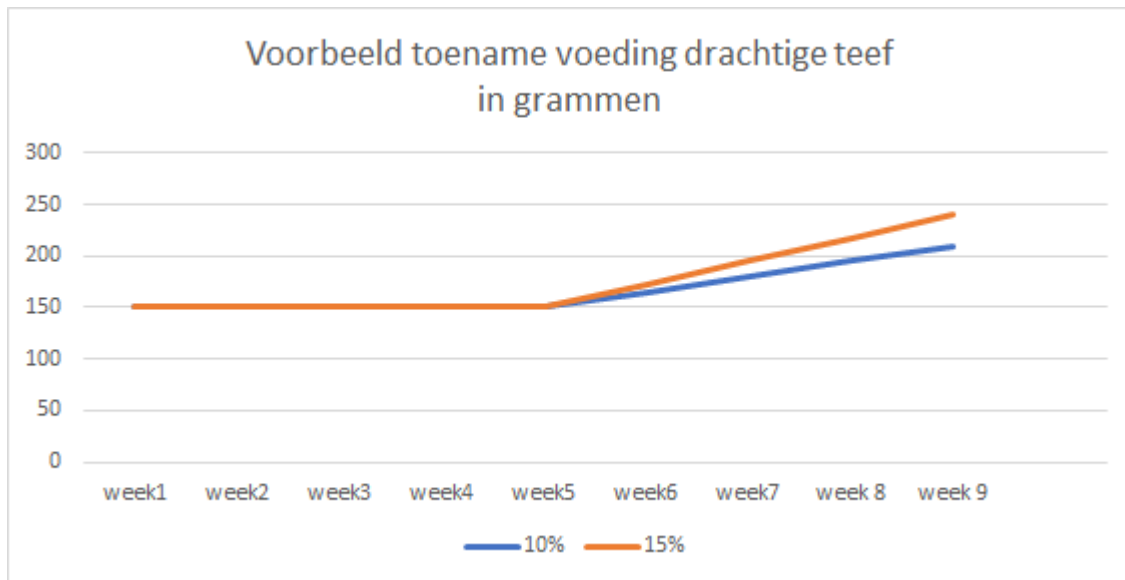
Tip van de ervaren fokker: Ga op Youtube naar bevalling filmpjes kijken van honden. Op FB is een Fokkers voor Fokkers besloten groep waar fokkers van verschillende rassen hun kennis en ervaringen delen over verschillende fok gerelateerde onderwerpen.

Voeding

Voeding van de drachtige moederhond en de pups

De eerste 5 weken van de zwangerschap hoeft ze niet extra gevoerd te worden. Na de 35ste dag mag je gaan bijvoeren. Het is verstandig om langzaam over te stappen op puppyvoer als je brok voert. Ze mag, per week, 10% tot 15% meer voeding erbij krijgen tot aan de bevalling. Dit betekent dat ze dan uiteindelijk 40% a 60% meer voeding krijgt dan normaal.

De pups groeien in het laatste stadium van de dracht het meest. Het kan voorkomen dat de teef de laatste anderhalve week voor de bevalling minder trek heeft vanwege de overvolle buik. De pups nemen veel plaats in waardoor er minder ruimte overblijft voor een volle maag. Het is wel belangrijk dat ze voedingstoffen binnenkrijgt, dus verdeel het eten in meerdere kleine porties per dag. De behoefte aan eiwit stijgt in het laatste gedeelte van de dracht. Onvoldoende eiwit leidt tot conditieverlies en lagere weerstand bij de teef.

De voeding van de teef moet van goede kwaliteit zijn met veel eiwitten en een voldoende hoog vetpercentage. Voer je vers vlees dan is het aan te raden te wisselen in verschillende eiwitbronnen. Daar waar je tijdens de dracht geen extra calcium mag geven mag dit na de bevalling wel, let op alleen oraal.

Een klein nest zal minder vergen dan de dracht van een groot nest. Vooral bij kleinere teefjes zwanger van maar één pup is het belangrijk niet te veel te geven omdat hierdoor geboorte-problemen kunnen ontstaan. Als je te veel voert wordt die ene pup mogelijk te groot voor een natuurlijke bevalling.

Voeding na de bevalling

Gedurende de eerste weken van hun leven zijn de pasgeboren pups volledig afhankelijk van moedermelk. Het is belangrijk dat ze in de eerste uren van hun leven colostrum of biest van de moeder drinken om zo antilichamen binnen te krijgen en beschermd te zijn tegen ziekten. Tijdens de eerste uren na de geboorte is het maag-darmstelsel van de pup in staat om antilichamen uit de melk op te nemen. Hiermee wordt het immuunsysteem van de pup opgebouwd en ontstaat er maternale immuniteit. De darmwanden van de pup sluiten zich binnen enkele uren na de geboorte voor de grotere moleculen en de maternale stoffen die van belang zijn, kunnen dan niet meer door het lichaam van de pup worden opgenomen.

Na de bevalling heeft de teef veel meer voer nodig. Dit kan als de pups drie weken oud zijn tot wel drie a vier keer zoveel als normaal. Een teefje van 20 kilo zal met zes pups in de lactatieperiode ongeveer 40 liter melk produceren. Wat extra geitenmelk of geitenyoghurt, een rauw of gekookt eitje erbij zal ze graag lusten.

Recept Moederspudding:

- 1 pakje vanillepudding (belangrijk: Dit moet de pudding zijn die je moet koken. Geen instant pudding i.v.m. toevoegingen.)
- 1 liter geitenmelk
- 5 eierdooiers
- 60 gram druivensuiker

De pudding koken volgens de gebruiksaanwijzing op het pakje en je hebt een calorie, proteïne en calciumrijk extraatje wat de moederhond graag zal eten de eerste dagen. Het kan gegeven worden vlak voor, tijdens of na de bevalling.

Recept bierpap:

- Halve liter geitenmelk
- 2 eetlepels suiker
- 40 gram maïzena
- 25 cl bruin bier
- 1 ei

Halve liter volle geitenmelk met 2 lepels suiker inkoken. 40 gram maïzena toevoegen tot het wat begint te dikken. Vervolgens 25cl bruin bier erbij. Zacht laten koken zodat de alcohol verdampmt. Vervolgens nog een eitje ertussen draaien en laten afkoelen. Als het genoeg afgekoeld is 3 maal per dag een klein soepkommetje geven.

Deze bierpap helpt de melkproductie op gang te brengen.

Het spenen van de pups

Vanaf ongeveer 4 weken kunnen de pups geleidelijk aan bijgevoerd worden. Op dit overgangsmoment is het noodzakelijk dat de pups leren te eten. Het afwennen van de moedermelk wordt spenen genoemd. Als fokker ben je verantwoordelijk om hen te helpen bij deze overgang. Je kunt puppybrokjes enkele uren weken en deze als ze zacht zijn geven met warm water. Je kan ook ervoor kiezen een vleespapje te maken van fijn gemalen vlees met warm water of puppymelk. Dit geef je uiteindelijk 3 a 4 keer per dag. Je kan ze niet in één keer van de moedermelk spenen. In de loop van de volgende 2 a 3 weken voer je steeds meer puppyvoer en zullen ze steeds minder vaak bij de moeder drinken. Het is belangrijk om niet te vaak te wisselen van merk of soort voeding. Het spenen van de pups is meestal op een leeftijd van 7 weken voltooid.

Houd hun gezondheid in de gaten tijdens het speenproces. Verzeker je ervan dat ze gelijkmatig blijven aankomen. Controleer op braaksel of diarree en overleg met je dierenarts als er vragen of problemen zijn.

A/D

Het kan wel eens voorkomen dat je een pup hebt die niet goed op gewicht wil komen door een slechte start of een enting reactie. Geef de pup dan A/D van Hills, hier zit een verhoogd gehalte aan speciale eiwitten wat het immuunsysteem zal versterken. Het makkelijk verteerbaar met extra calorieën en extra lekker gemaakt met een zachte textuur.

Alles wat je moet weten over Puppy Voeding: Vers Vlees (KVV) versus Brokjes

Puppyvoeding is van vitaal belang voor de gezondheid en ontwikkeling van je nieuwe harige vriendje. Het kiezen tussen verschillende soorten voeding, zoals vers vlees (KVV - Kant en Klaar Vers Vlees) en brokjes, kan een uitdaging zijn voor puppy-eigenaren. In dit artikel zullen we dieper ingaan op de voordelen en nadelen van beide opties, zodat je een weloverwogen beslissing kunt nemen over wat het beste is voor jouw puppy.

De Voordelen en Nadelen van Vers Vlees (KVV):

Voordelen:

1. **Natuurlijke ingrediënten:** KVV bestaat meestal uit rauw vlees, organen en botten, waardoor het dichterbij het dieet van een wolf of wilde hond staat, wat een meer natuurlijke voeding kan bieden voor je puppy.
2. **Hoogwaardige Eiwitten:** Vers vlees bevat hoogwaardige eiwitten die essentieel zijn voor de spieropbouw en algehele groei van je puppy.
3. **Geen toevoegingen:** KVV bevat meestal geen kunstmatige conserveermiddelen, kleurstoffen of smaakstoffen, waardoor het een gezondere optie is voor je puppy.
4. **Verbeterde spijsvertering:** Sommige honden hebben moeite met het verteren van granen en andere vulstoffen die vaak in brokjes worden gebruikt. KVV kan een betere spijsvertering bevorderen, vooral voor honden met gevoelige magen.

Nadelen:

1. **Kosten:** KVV kan duurder zijn dan traditionele droge brokjes, vooral als je een grote of snelgroeiende puppy hebt die grote porties nodig heeft.
2. **Beperkte houdbaarheid:** Omdat KVV geen conserveermiddelen bevat, moet het snel worden geconsumeerd en kan het bederven als het niet op tijd wordt gegeten.
3. **Hygiëne:** Het hanteren van rauw vlees brengt een risico op bacteriële besmetting met zich mee, zowel voor je puppy als voor jezelf. Het is belangrijk om hygiënemaatregelen te nemen bij het omgaan met KVV.

De Voordelen en Nadelen van Brokjes:

Voordelen:

1. **Gemak:** Brokjes zijn handig in gebruik en kunnen gemakkelijk worden opgeslagen en meegenomen. Je kunt de hoeveelheid voedsel eenvoudig afmeten en bewaren.
2. **Langere houdbaarheid:** Droge brokjes hebben een veel langere houdbaarheid dan rauw vlees, waardoor je minder vaak naar de winkel hoeft te gaan en minder kans hebt op bederf.

3. Voedingswaarde: Moderne brokjes zijn ontwikkeld om alle voedingsstoffen te bevatten die je puppy nodig heeft voor een gezonde groei en ontwikkeling. Ze kunnen ook specifieke formules hebben voor verschillende levensfasen en behoeften van honden.

Nadelen:

1. Verwerkte ingrediënten: Veel brokjes bevatten granen, vulstoffen en conserveringsmiddelen die niet noodzakelijk zijn voor de voeding van je puppy en soms zelfs schadelijk kunnen zijn.

2. Minder Natuurlijk: Brokjes zijn over het algemeen meer bewerkt dan KVV en bevatten minder natuurlijke ingrediënten.

3. Minder aantrekkelijk voor sommige honden: Sommige honden hebben minder interesse in droge brokjes en kunnen kieskeurig zijn als het gaat om voedsel.

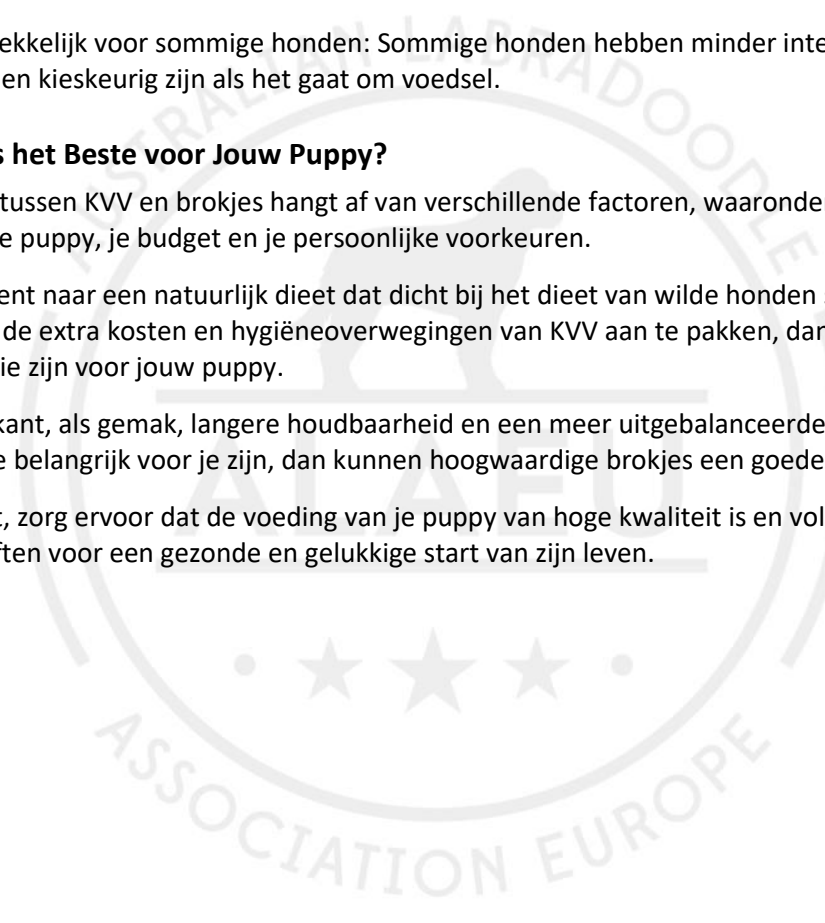
Welke Optie is het Beste voor Jouw Puppy?

De beste keuze tussen KVV en brokjes hangt af van verschillende factoren, waaronder de individuele behoeften van je puppy, je budget en je persoonlijke voorkeuren.

Als je op zoek bent naar een natuurlijk dieet dat dicht bij het dieet van wilde honden staat, en als je bereid bent om de extra kosten en hygiëneoverwegingen van KVV aan te pakken, dan kan dit een uitstekende optie zijn voor jouw puppy.

Aan de andere kant, als gemak, langere houdbaarheid en een meer uitgebalanceerde voedingswaarde belangrijk voor je zijn, dan kunnen hoogwaardige brokjes een goede keuze zijn.

Wat je ook kiest, zorg ervoor dat de voeding van je puppy van hoge kwaliteit is en voldoet aan zijn voedingsbehoeften voor een gezonde en gelukkige start van zijn leven.

Voedselallergie

Honden kunnen verschillende soorten allergieën hebben, waaronder:

1. Voedselallergieën: Deze worden veroorzaakt door een reactie op bepaalde ingrediënten in voeding, zoals rundvlees, kip, zuivelproducten, tarwe, soja en maïs.
2. Omgevingsallergieën: Deze worden veroorzaakt door allergenen in de omgeving, zoals pollen, schimmels, huisstofmijt en vlooiënbeten.
3. Vlooiënallergie-dermatitis: Dit is een allergische reactie op het speeksel van vlooiën, wat ernstige jeuk en huidirritatie veroorzaakt.
4. Contactallergieën: Deze worden veroorzaakt door contact met bepaalde stoffen, zoals chemicaliën in schoonmaakmiddelen, planten, materialen of materialen die in contact komen met de huid van de hond.

De oorzaken van allergieën bij honden kunnen variëren, maar ze worden vaak veroorzaakt door een combinatie van genetische aanleg en omgevingsfactoren. Sommige honden zijn genetisch vatbaarder voor allergieën dan andere. Omgevingsfactoren zoals blootstelling aan bepaalde allergenen, voeding, hygiëne, en zelfs klimaat kunnen ook een rol spelen bij het ontwikkelen van allergieën bij honden.

Allergieën bij honden kunnen veroorzaakt worden door verschillende factoren, waaronder voeding. Een uitsluitingsdieet kan worden gebruikt om voedselallergieën bij honden te identificeren. Dit houdt in dat je de hond een tijdlang een dieet geeft dat bestaat uit eiwit- en koolhydraatbronnen die hij nog nooit eerder heeft gegeten, om te kijken of de symptomen verbeteren. Het is belangrijk om tijdens dit proces strikt te zijn en geen andere voeding of traktaties toe te voegen die de allergie kunnen verstoren. Het kan enige tijd duren voordat verbeteringen optreden, dus geduld is essentieel. Als de symptomen verbeteren tijdens het uitsluitingsdieet, kun je langzaam nieuwe voedingsmiddelen introduceren om te achterhalen welk voedsel de allergische reactie veroorzaakt. Raadpleeg altijd een dierenarts voor advies en begeleiding bij het diagnosticeren en behandelen van allergieën bij honden.

Een voorbeeld van een uitsluitingsdieet voor een hond met een voedselallergie zou kunnen bestaan uit een beperkt aantal ingrediënten die de hond nog nooit heeft gegeten en die de gebruikelijke allergenen uitsluiten. Hier is een voorbeeld:

Eiwitbronnen:	Koolhydraatbronnen:
Kangoeroe	Zoete aardappel
Eend	Pompoen
Insecten	Linzen
Witte vis (zoals kabeljauw of heilbot)	Rijst

Tijdens het uitsluitingsdieet is het belangrijk om alle andere voedingsmiddelen en traktaties te vermijden, inclusief smaakmakers en supplementen. Dit helpt om de reactie van de hond op de nieuwe ingrediënten te beoordelen. Voer dit dieet gedurende minimaal 8 tot 12 weken uit en observeer eventuele verbeteringen in de symptomen van de hond, zoals jeuk, huiduitslag, braken of diarree.

Als de symptomen verbeteren tijdens het dieet, kun je langzaam nieuwe ingrediënten introduceren om te zien of de symptomen terugkeren. Dit helpt bij het identificeren van specifieke voedselallergenen. Het is belangrijk om dit proces onder begeleiding van een dierenarts uit te voeren om ervoor te zorgen dat het dieet van de hond alle voedingsstoffen bevat die hij nodig heeft en om de beste aanpak voor zijn individuele situatie te bepalen.

Tip van de ervaren fokker: Er zijn fokkers die alleen KVV vers vlees voeren of alleen brokjes voeren. Je kan ook kiezen voor een tussenweg, bij een volwassen hond 's ochtends brokjes en 's avonds vers vlees. Het voordeel hiervan is dat ze beide leren eten. Mocht je met de hond op vakantie gaan dan is vers vlees vaak lastiger te geven en zijn ze al gewend aan brokjes.

Tip van de ervaren fokker: Deze merken zijn genoemd voor KVV vers vlees: Darf compleet; Farmfood; Tammenga; Farm Food; Carnis vleesworst.

Tip van de ervaren fokker: Deze merken zijn genoemd voor brokjes: Jarco puppybrok (2-10kg) Dit kan je vanaf de pups 3 weken zijn laten weken in geitenmelk; Carnis geperste hondenbrokken; Orijen puppy brok of Acana puppybrok.

Socialisatie van de pups

Socialisatie is het proces waarbij de pup zijn eerste sociale contacten legt met andere individuen, waaronder mensen. De pup leert hoe het is om een hond te zijn en welk gedrag hierbij hoort in welke situatie. Ze leren niet bang te zijn voor alledaagse dingen/gebeurtenissen, dit noem je habituatie. De pup moet wennen aan de wereld. Hij leert dat hij niet bang hoeft te zijn voor de nieuwe dingen die hij tegenkomt in zijn leven.

Socialiseren moet vroeg beginnen en heeft een grote invloed op latere gedragspatronen bij het dier. Dit is een kritieke periode in het leven van een hond en het onthouden van de juiste interactie met mensen of andere honden heeft blijvende effecten die in ernstige mate het volwassen gedrag kunnen veranderen.

De Neonatale Periode (vanaf geboorte tot circa twee weken)

Bij de meeste hondenrassen beslaat deze periode de eerste twee weken van het leven. Tijdens deze weken heeft de pup contact met zijn nestgenoten en moeder. Het moeder-pup contact bestaat vooral uit het voeden, verzorgen en het bieden van warmte (letterlijk).

De pup is totaal afhankelijk van de moeder omdat de pup nog amper motorische en zintuiglijke vaardigheden bezit. Als een pup net geboren is, is hij nog doof en blind. Met zijn uitstekende reukvermogen en tastzin vindt hij de tepels van de moeder. Motorisch kan hij alleen kruipen, zuigen en piepen (bij ontevredenheid). Plassen en poepen gebeurt alleen maar na stimulatie, door likken, door de moeder.

Bij een pup in de neonatale periode zien we het eerste onderzoeksgedrag in de vorm van langzame kruipbewegingen en het heen en weer bewegen van de kop als de pup op zoek is naar de tepel.

De overgangperiode (tussen de 15de en 21ste dag)

Tussen de 15de en 21ste dag verandert er veel in het leven van de pups. De pups gaan over van een compleet afhankelijke periode naar veel meer onafhankelijkheid. In deze periode gaan ze horen en zien waardoor ze in staat zijn te reageren op visuele prikkels en geluiden. De motorische ontwikkeling stelt ze in staat om te staan, lopen en kauwen.

Aan het einde van de overgangperiode ontstaan de eerste volwassen gedragspatronen. De pup kwispelt als hij mensen, nestgenoten of moeder ziet en begint te spelen met de andere pups.

De pups ontwikkelen controle over poepen en plassen en beginnen dit buiten het nest te doen.

De primaire socialisatiefase (vanaf 3 weken tot circa 12 weken)

Dit deel van het leven van een hond vindt geheel of grotendeels plaats bij de fokker.

De ervaringen die je als fokker in deze tijd mee kan geven aan de pup zullen een blauwdruk zijn voor zijn hele leven. De pup staat erg open voor het kennismaken met nieuwe dingen zonder dat hij daar snel bang voor wordt. Het is heel belangrijk dat hij in deze levensfase kennismakkt met allerlei dingen die hij in zijn latere leven tegen kan komen. In het begin is het laten kennismaken met de normale huiselijke geluiden genoeg. De stofzuiger, het koffiezetapparaat, de wasmachine. Zodra de

pups horen en reageren op geluiden, kun je ze ook laten wennen aan geluiden door bijvoorbeeld het afspelen van onweer en vuurwerkgeluiden. Begin zachtjes en kijk naar de reactie en voer het volume wat op als de pups er goed mee overweg kunnen. Herhaal dit over meerdere dagen.

Zodra de pups wat ouder zijn, moeten ze bekendgemaakt worden met alles wat erbuiten te zien is. Autogeluiden, bromfietsen en fietsen, spelende kinderen, rollende voorwerpen zoals klike's of wandelwagens, andere diersoorten. Verzin het maar.

Ze moeten leren omgaan met allerlei verschillende soorten mensen. Kinderen, oudere mensen, mensen met een andere etniciteit of bijvoorbeeld mannen met baarden en petten

Ze moeten ook leren omgaan met andere honden dan alleen mama.

Het is goed om de pups te laten wennen aan verschillende ondergronden in de puppyren en hen iedere dag met één nieuw 'vreemd' voorwerp te laten kennismaken. Denk aan bijvoorbeeld een wiebelkussen, bewegend en geluid makend speelgoed, pluche beer, het eigen spiegelbeeld, lege plastic flessen met macaroni erin, tunneltje, geometrische figuren in verschillende kleuren op de grond, hangende voorwerpen en dingen die geluid maken als ze er tegenaan lopen.

De secundaire Socialisatie Periode. (12 weken tot 6 maanden)

Deze fase wordt ook wel de juveniele fase genoemd. De pup leert steeds meer over het effect van zijn gedrag op anderen en wordt motorisch steeds sterker. De nieuwsgierigheid die de primaire socialisatiefase kenmerkt heeft plaatsgemaakt voor angst. De pup zal niet meer enthousiast de wereld tegemoet treden maar juist terughoudend zijn en vluchtgedrag vertonen.

Deze angstfase duurt het langst en je kunt tot ongeveer 6 maanden merken dat hij sneller schrikt en angstig reageert.

Het herstelvermogen na een vervelende ervaring is lang en in deze fase is de kans dat de pup blijvend bang wordt voor bepaalde dingen groot. De hond moet leren dat alle dingen waarmee hij ooit geconfronteerd was nu ook niet gevaarlijk zijn.

Stimuleer de nieuwe eigenaren om met de pup deel te nemen aan een goede puppycursus. Dit is heel belangrijk voor de verdere ontwikkeling van de pup.

Er volgen nog drie angstfases, ongeveer rond de leeftijd van 9 maanden, 14 maanden en 18 maanden. Deze fases zijn korter en duren meestal maximaal twee weken. Angst tijdens deze fases gaan meestal vanzelf weer over, mits je er goed mee omgaat.

De angstfases van een opgroeiende hond

Iedere hond gaat gedurende zijn jonge leven door een aantal angstfases heen. Angstfases zijn een normaal onderdeel van de ontwikkelingen en zeggen niets over het karakter van de pup, er is dus geen reden tot zorgen. Gemiddeld duurt een angstfase enkele dagen tot een week. Het doel van de angstfases is om de hond veilig te houden. Naarmate ze steeds meer zelfstandigheid ontwikkelen, ontstaat ook de noodzaak om deze ontwikkeling veilig te houden. Door onbekende situaties met enige terughoudendheid tegemoet te treden, is deze veiligheid meer gewaarborgd.

De eerste angstfase zie je rond de 8 weken en deze hangt samen met het groeiend besef van de pup dat er meer is in de wereld dan alleen zijn moeder, nestgenootjes en de directe gezinsleden van het gezin waarin hij geboren is. De wereld wordt groter en groter en dat is best even eng!

De tweede angstfase volgt als de pup zo rond de 4 maanden oud is. Rond deze leeftijd verandert de pup steeds meer van een baby in een jong hondje en zijn "puppyvergunning" verloopt. Steeds vaker wordt er van de pup verwacht dat hij zich als een sociale hond gedraagt en respect heeft voor de grenzen van andere honden. Deze angstfase herken je heel dikwijls omdat je pup situaties of voorwerpen opeens spannend vindt terwijl hij er een paar dagen geleden nog zonder problemen mee omging.

De derde angstfase vindt plaats tussen de 8 en 10 maanden, afhankelijk van de ontwikkeling van de individuele hond. Dit is de prepuberteit fase en in deze periode leert de hond omgaan met de wereld met al zijn complexiteit en weidsheid. Het sociale contact wordt ook verwarrender voor de "tienerhond", deels door de aanwezigheid van alle hormonen in zijn lijf. Hoewel de hond soms al qua uiterlijk volwassen lijkt, is hij mentaal pas rond een jaar of 2-3 echt volwassen.

Soms wordt er rond de 18 maanden nog een laatste angstfase gezien, maar er zijn ook veel honden waarbij deze fase haast ongemerkt voorbijgaat.

En dan de belangrijkste vraag... Hoe begeleid je de hond door deze angstfasen heen? De oplossing is eigenlijk heel simpel "doe zo min mogelijk!". Heeft de hond plotseling moeite met een bepaald straatje richting het losloopveld? Forceer hem niet, maar kies voor een andere route die je toch bij je bestemming brengt. Toont de hond geen belangstelling voor socialiseren of contact met andere honden? Respecteer dit en gun hem zijn rust en ruimte. Probeer de hond niet richting hetgeen wat hij eng vindt te lokken of te dwingen het van dichterbij te bekijken "omdat het niet eng is". Daarmee ondermijn je zijn natuurlijke instinct, zijn vrije keuze en zijn eigen grenzen die hij juist zo netjes aangeeft. Laat de angstfasen gewoon hun koers varen, ze zijn snel weer voorbij.

Early Neurological Stimulation

Vanaf de derde tot en met de 16de dag kun je Early Neurological Stimulation (ENS) toepassen.

Bij ENS worden dagelijks vijf kleine handelingen uitgevoerd bij iedere pup. Deze eenvoudige oefeningen produceren neurologische prikkels bij iedere pup die zich anders niet in dit levensstadium zouden voordoen. De oefeningen moeten steeds nauwgezet en voorzichtig worden uitgevoerd. Niet meer dan een keer per dag en nooit langer dan 3 tot 5 seconden per oefening. Wanneer de pups worden blootgesteld aan ENS ervaren zij een milde vorm van stress die positieve effecten kan hebben. Uit onderzoek is gebleken dat ENS-pups als volwassen honden beter kunnen omgaan met spannende situaties dan honden die als pup niet neurologisch zijn gestimuleerd.

De vijf handelingen zijn als volgt:

1. Tast Stimulering.

Er wordt met een wattenstaafje zachtjes tussen de teentjes van de pup gekieteld. Er hoeft geen reactie van de pup te worden waargenomen.

2. Hoofd omhoog.

De pup wordt met beide handen in een verticale positie vastgehouden met het kopje omhoog.

3. Hoofd omlaag.

De pup wordt goed vastgehouden terwijl hij in een verticale positie met het kopje naar beneden hangt.

4. Op de rug.

De pup ligt op zijn rug in de palmen van de handen. De pup mag verder slapen of zich verzetten.

5. Temperatuur Stimulatie.

Er wordt een vorige doek gebruikt die minstens vijf minuten in de koelkast is gekoeld. De pup wordt op de doek geplaatst met zijn voetjes naar beneden. Houdt de pup niet tegen als hij er vanaf wil kruipen.

Objecten/ speelgoed ideeën om puppy's te socialiseren

- 3-4 weken** Knuffels, touwen, rubberen speelgoed
- 4-5 weken** Ballen: Ping Pong, kleine rubberen ballen
- 4-5 weken** Noppenfolie (onder toezicht), diverse soorten stof
- 4-5 weken** Ringen en zachte blokken
- 5-6 weken** Wiebel/balansbord
- 5-6 weken** Brug om op te lopen
- 5-6 weken** Tunnel (zachte van Ikea is goed)
- 5-6 weken** Grote blokken en grote ballen
- 5-6 weken** afwasborstel hangend aan een touw
- 6-8 weken** Koord met prooi (kattenspeeltje)
- 6-8 weken** Zandbak/zwembad schelp met ballen
- 6-8 weken** Wandelen in de hondenbuggy
- 6-8 weken** Wasmachinebak met een klein laagje water als speelbadje
- 6-8 weken** Verschillende texturen om op te lopen: Vloerkleed / rooster / gras /tegel
- 6-8 weken** Bakjes/potjes in verschillende vormen en texturen om uit te eten
- 6-8 weken** Spelletjes om de hersenen te stimuleren, zoals snuffelmat of puzzelspelletje voor honden: verstop brokjes
- 6-8 weken** Obstakels om onder of over te gaan
- 6-8 weken** Een andere hond (vanuit je huis ideaal)
- 6-8 weken** Autoband in de tuin
- 6-8 weken** Autorit
- 6-8 weken** Avontuurlijke wandeling: tuin, bosrijke omgeving
- 6-8 weken** Vreemden ontmoeten
- 6-8 weken** Buiten speelterrein
- 6-8 weken** Kongs met lekkernijen. Probeer pindakaas kan ook ingevroren bij oudere pups
- 6-8 weken** speelgoed met geluid en lichtjes
- 6-8 weken** Zorg voor veilig kauwmateriaal.

Stimulatie suggesties

<p>Eén tot twee weken</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Knuffel dagelijks (indien moeder dit toelaat) ● Early Neurological Stimulation 	<p>Vier tot vijf weken</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Knuffel dagelijks ● Raak poten, tenen en snuit aan ● Aai buik en rug ● Voeg meer speelgoed toe
<p>Drie tot vier weken</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Knuffel dagelijks ● Raak poten, tenen, oren, snuit aan ● Aai buik en rug ● Voeg meer speelgoed toe 	<p>Vijf tot acht weken</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Knuffel dagelijks ● Raak poten, tenen, oren, snuit aan ● Aai buik en rug ● Voeg meer speelgoed toe ● Zet obstakels neer

Er zijn een aantal goede programma's die je aan kunt schaffen voor extra handvatten met betrekking tot de socialisatie van een nestje pups.

Hondenschool

De hondenschool is niet alleen om honden iets te leren, maar ook zeker de baasjes van de honden. Het is de bedoeling dat beiden geleerd wordt wat sociaal wenselijk gedrag is. Het is te vergelijken met wat je een kind wilt bijbrengen.

Een hond wil van nature volgen, een leider hebben. De baas moet dus leren die leider te zijn. Beslissingen voor de hond te nemen en daarmee de hond het vertrouwen geven dat het baasje (benarde) situaties oplost. Tijdens een goede hondentraining leer je hoe je het vertrouwen opbouwt, hoe je ervoor zorgt dat je hond in balans is en blijft. Als de band tussen hond en baas goed is, gaat het aanleren van gehoorzaamheid een stuk makkelijker.

Daarnaast leert een goede hondenschool het baasje hoe hij/zij zijn/haar lichaam en stem kan gebruiken om van de hond gedaan te krijgen wat gewenst wordt. Met je lichaam en stem kun je belonen, maar ook een signaal afgeven zonder de hond daarmee te beschadigen. Je doet het dier namelijk geen pijn, je laat alleen zien wie het baasje is. De hond zal dat respecteren en daardoor volgen.

Neem de tijd voor hondentraining

Het is heel belangrijk om de tijd te nemen voor de training. Zie het niet als dat ene uurtje in de week dat het even snel moet. Je zal dan als baasje veel verwachten van je hond: hij of zij moet in dat uurtje precies doen wat jij wilt. Dit kan stress opwekken en als de hond niet ontspannen is, leert hij of zij ook niets. Het geeft niets als het tijdens de training allemaal niet helemaal lukt. Neem de

handvatten die je hebt geleerd mee naar huis en train thuis ook op rustige momenten. En onthoud dat het uurtje op school geen competitie is. Het gaat er niet om welke hond het beste luistert, het gaat om jouw band met jouw hond.

Hoe vind je een goede hondenschool?

Do's:

Via de website www.sppd.nl kun je een lijst vinden met hondengedragkundigen die zijn gecertificeerd.

Ga vervolgens kennismaken en stel vragen of de manier van trainen. Druisen bepaalde methodes tegen je gevoel in of wil je sommige opdrachten niet uitvoeren omdat het niet goed voelt, doe het dan niet! Jij kent je hond en weet wat goed is voor de band en wat niet.

Don'ts:

Heeft de trainer vooroordelen bij een ras? Zijn beagles altijd eigenwijs? Herders altijd waaks? En zijn staffords per definitie niet sociaal naar andere honden? Dan is het geen goede trainer. Elke hond moet starten met een schone lei en met vertrouwen van de trainer.

De hondenschool zou de dieren niet moeten dressereren, dus de dieren tegennatuurlijke opdrachten laten uitvoeren. Bijvoorbeeld een hond laten zitten in een plas water; dat zou een hond nooit uit zichzelf doen, dus dan moeten we dat ook niet van het dier vragen.

Het belangrijkste is dat jij als baasje een goed gevoel hebt bij de hondenschool en de trainer(s). Als jij het namelijk niet volledig vertrouwt, zal je hond dat ook niet doen en nooit op zijn gemak zijn tijdens de training en daardoor dus niet of minder leren.

Tip van de ervaren fokker: Zorg bij de puppytraining voor kleine klasjes van 4-6 pups. Lessen in grote groepen werken contraproductief. Let ook goed op dat de speelkwartiertjes goed begeleid worden. Het idee mag nooit zijn dat de pups het zelf moeten uitzoeken en hiervan leren. Dit kan namelijk voor angst zorgen.

Tip van de ervaren fokker: Puppy Culture (PC) is een intensief grotendeels wetenschappelijk onderbouwd, Engelstalig programma voor de periode van late dracht tot en met week 12, het einde van de socialisatieperiode. Doel is om de pups in deze cruciale periode een dusdanig goede start te geven dat ze fysiek en mentaal zo goed ontwikkeld zijn dat ze optimaal voorbereid worden op hun verdere leven. ENS (Early Neurological Stimulation) maakt ook deel uit van dit programma. <https://shoppuppyculture.com/pages/breeder>

Tip van de ervaren fokker: Het Badass-breeder programma is een Engelstalig programma waarbij je leert hoe je de moederhond goed kunt begeleiden, voeden en verzorgen tijdens de dracht en zoogperiode en de pups van kleins af aan leren dat mensen goed zijn, honden vriendelijk en de wereld veilig is. Ze leren omgaan met nieuwe dingen en spannende situaties.

<https://badass-breeder.teachable.com>

Tip van de ervaren fokker: Op het moment dat de pups beginnen te lopen wordt zindelijkheid belangrijk. Plaats er een puppy pad bij. Houdt de ren zo schoon mogelijk. Zodra de pups wat ouder zijn, is het fijn dat ze zelf naar buiten kunnen lopen om te gaan poepen en plassen. Als je de mogelijkheid hebt de puppyren aan een buitendeur te laten grenzen die je daarvoor open kan zetten heeft dat absoluut meerwaarde. Wel opletten met tocht.

Het beschermen van de pups

De laatste jaren is er een nieuwe trend in vaccinatie land, het titeren van honden.

Waar vroeger onze honden en katten jaarlijks een “grote cocktail” kregen, wordt tegenwoordig meer en meer “op maat” gevaccineerd.

Laten we beginnen bij de basis.

Wat is vaccineren?

In feite doen we niets anders dan een dier middels een injectie of neusspray (Kennelhoest/Bordetella) besmetten met verzwakte of dode ziektekiemen. Het dier bouwt hierna weerstand op tegen deze ziektekiemen. De weerstand wordt opgebouwd op 2 manieren. Enerzijds ontstaat er humorale immuniteit, dat is weerstand door antilichamen. Deze antilichamen (per ziekteverwekker is er een groep antilichamen) valt een het lichaam binnekomende ziekteverwekker meteen aan en daardoor krijgt deze kiem niet de kans zich in het lichaam te vermeerderen en de gastheer ziek te maken.

De andere vorm van immuniteit die ontstaat is cellulaire immuniteit. Hierbij worden er herinneringscellen aangemaakt, die in het lichaam aanwezig zijn en actief worden en zich vermeerderen als er een ziektekiem binnenkomt waar deze cellen een herkenning mechanisme voor hebben opgebouwd. Deze cellen kunnen met bepaalde stoffen de ziektekiemen doden en vervolgens kunnen ze de kiemen opruimen.

Het is al heel lang mogelijk om met een laboratoriumtest in het bloed van een mens of dier de hoeveelheid antilichamen (titer) tegen een bepaalde ziektekiem te bepalen.

Tegenwoordig zijn deze testen ook beschikbaar als sneltest in sommige dierenklinieken. De cellulaire immuniteit kunnen we niet bepalen.

In het standaard vaccinatieschema worden de pups op 6 weken leeftijd ingeënt tegen Hondenziekte en Parvo. Op 9 weken tegen de ziekte van Weil en Parvo en op 12 weken krijgen ze de “cocktail vaccinatie” tegen Hondenziekte, Hepatitis of HCC, Parvo en de Ziekte van Weil.

Als de hond 1 jaar oud is, wordt weer de cocktail vaccinatie toegediend en vervolgens wordt er 2 jaar achter elkaar alleen tegen de ziekte van Weil gevaccineerd en op 4-jarige leeftijd wordt de cocktail vaccinatie weer toegediend.

Eventueel kan er op 12 weken en daarna jaarlijks ook gevaccineerd worden tegen Kennelhoest, Bordetella. Dit is erkend vaccinatieschema. Het is opgesteld door onafhankelijke wetenschappers en het werkt in de praktijk goed.

Er zijn onderzoeken waaruit blijkt dat er een verband is tussen het vaccineren en het optreden van bepaalde ziektebeelden. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de bijwerkingen slechts zeer zelden optreden. Gerapporteerd is een score van 0,004% aan bijwerkingen na vaccinatie. Vaak zijn

dit onschuldige, lichte reacties. Maar ook de onderbuik telt mee en als een fokker of eigenaar liever minimaal wil vaccineren, dan is daar een verantwoorde mogelijkheid voor.

Het titeren

Het titeren van puppy's is een alternatieve benadering voor het vaccineren van jonge honden. In plaats van routinematig vaccins te geven op basis van een vast schema, wordt bij titeren (ook wel VacciCheck genoemd) het immuunresponsniveau van een puppy gemeten om te bepalen of vaccinatie nodig is.

Hier is hoe het werkt:

1. ***Bloedafname***: Een kleine hoeveelheid bloed wordt afgenomen bij de puppy.
2. ***Laboratoriumanalyse***: Het bloedmonster wordt middels een meetinstrument bij de dierenarts onderzocht voor analyse. Het meetinstrument kijkt naar de concentratie antilichamen in het bloed tegen specifieke ziekteverwekkers waarvoor normaal gesproken wordt gevaccineerd, zoals hondenziekte, parvovirus en besmettelijke hepatitis.
3. ***Interpretatie van de resultaten***: Op basis van de testresultaten kan worden bepaald of de puppy voldoende antilichamen heeft om bescherming te bieden tegen de betreffende ziekteverwekkers. Als de titer hoog genoeg is, is een vaccinatie mogelijk niet nodig.
4. ***Besluitvorming over vaccinatie***: Afhankelijk van de titerresultaten kan de dierenarts beslissen om de puppy te vaccineren of niet. Als de titer laag is, kan worden besloten om te vaccineren om de immuniteit te versterken.

Het titeren van puppy's heeft enkele voordelen ten opzichte van routinematige vaccinatie:

- Het voorkomt over vaccinatie, omdat het alleen een vaccinatie vereist wanneer het nodig is.
- Het kan helpen bij het verminderen van mogelijke bijwerkingen van vaccinatie.
- Het biedt een meer individuele benadering van vaccinatie op basis van de specifieke behoeften van de puppy.

Het is echter belangrijk op te merken dat niet alle dierenartsen of regio's titeren als standaardpraktijk hanteren. Sommige eigenaren kiezen ervoor om te titeren als onderdeel van een holistische benadering van de gezondheidszorg voor hun huisdieren, terwijl anderen de voorkeur geven aan de traditionele vaccinatieschema's. Het is altijd het beste om met een dierenarts te overleggen over de beste benadering voor de gezondheid van jouw puppy.

Aangezien de Ziekte van Weil in ons waterrijke landje nog regelmatig voorkomt en zeer ernstige ziektebeelden met soms dodelijke gevolgen kan opleveren, is het een keuze om deze vaccinatie jaarlijks wel toe te dienen.

Schematisch kan het volgende schema worden aangehouden:

Vaccinatieschema hond

Leeftijd	6 weken	9 weken	12 weken	1 jaar	2 jaar	3 jaar	4 jaar
Hondenziekte							
Parvo							
Leverziekte							
Leptospirose							
Para-influenza							

Rabiës	Vanaf 3 maanden leeftijd en minimaal 21 dagen voor vertrek naar buitenland
Kennelhoest	Vanaf 6 weken leeftijd en bij een verblijf in de meeste pensions verplicht

Het ontwormen van de pups

Ontwormingsschema hond:

- Pups op de leeftijd van 2, 4, 6, 8 weken.
- Vervolgens iedere maand tot de leeftijd van 6 maanden.
- Daarna is het advies 4 keer per jaar behandelen.

Voor pups is het advies om standaard op 2, 4 en 6 weken te behandelen. Vervolgens een maandelijkse behandeling of een maandelijks ontlastingsonderzoek totdat de pups 6 maanden oud zijn. Het zijn vooral de pups die de wormcyclus in stand houden en de omgeving besmetten met eitjes en larfjes. Preventief ontwormen is niet mogelijk. Op het moment dat een hond ontwormd wordt kan hij de dag erna besmet worden. Het is mogelijk om ontlasting te laten onderzoeken op een wormbesmetting bij VPL het Woud zodat er alleen ontwormd hoeft te worden als er een daadwerkelijke besmetting wordt geconstateerd. Laat tenminste 2 maal maar beter 4 maal per jaar de ontlasting van uw hond controleren op de aanwezigheid van wormeitjes.

<https://wormbestrijding.nl/wormbestrijding-bij-honden/>

	Pup					Jonge hond				
	2 wkn	4 wkn	6 wkn	8 wkn	12 wkn	4 mnd	5 mnd	6 mnd	9 mnd	12 mnd
Ontwormen ESCAPP	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ontwormen het Woud	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Onderzoek het Woud	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Tip van de ervaren fokker: Sommige fokkers kiezen ervoor om de pups niet met 2,4,6,8 weken te ontwormen maar met met 3,5,7 en 10 weken. Dit omdat de pups gevaccineerd worden met 6,9 en 12 weken en hierdoor hun kleine lichaamje niet te gelijk alle beschermingsmiddelen binnenkrijgen.

Voorbeeldschema Puppyvoeding/Socialisatie /ontwormen/ Afspraken

Dit is een voorbeeld schema dat gebruikt kan worden als geheugensteuntje. Dit nest is geboren op 17 december 2023. Het weekend van 10 en 11 februari zijn ze uitgevlogen naar hun nieuwe baasjes.

Week	Moedermelk	Totale hoeveelheid vlees p.dag p. pup	Periode	Ontwormen	Afspraken	Socialisatie	Fotoshoot	Nieuwsbrief
1	Elk uur een paar shotjes	0 gram	17 t/m 23 december			ENS, dagelijks vanaf dag 3		22 december
2	Elke 2 uur een paar shotjes	0 gram	24 t/m 30 december			ENS, dagelijks t/m dag 16	28 december	29 december
3	Elke 3 uur een paar shotjes	0 gram	31 december t/m 6 januari	31-12-2023 Drontal		Start introductie speelgoed		5 januari
4	Elke 4 uur een paar shotjes	4x 13 gram FF rund gestoom*	7 januari t/m 13 januari		Vrienden puppyknuffelen	Binnenren vergroten, Spotify geluiden app	11 januari	12 januari
5	Elke 5 uur een paar shotjes	4x 20 gram KVV Farm Food (FF) rund	14 t/m 20 januari	14,15,16 01-24 Panacur	Vrienden/klanten puppyknuffelen	Buiten spelen wennen, Wennen stofzuiger		19 januari
6	Elke 6 uur een paar shotjes	4x 25 gr. KVV FF pens/hart	21 t/m 27 januari		Klanten puppyknuffelen	Buggy wandelen in straat, Wennen waterblazer	25 januari	26 januari
7	Ochtend 1 shotje, avond 1 shotje, nacht weg	4 x 30 gram FF rund	28 t/m 31 januari	28-1-2024 Mablemax	DA 27/1, Puppytest 31/1, Prof. fotoshoot 3/2	Dierenarts	3 februari	2 februari
7,5	Dag en nacht weg	4x 40 gram KVV FF rund	1 t/m 3 februari			Intratuin, Lopen aan de lijn		
8	Dag en nacht weg	4 x 50 gram KVV FF rund	4 t/m 11 februari	11-02 Mablemax	Puppypakketten en contracten maken	Draagzak		9 februari
		*Alleen als moeder niet meer wil voeden.						

Klantcontact

Screening van gezinnen

Elke goede fokker zal nieuwe gezinnen screenen voordat ze een puppy bij hen kunnen kopen. Zij moeten voorbereid zijn op de verantwoordelijkheid van een hond. Zo zijn er fokkers die bepaalde regels hanteren, zoals geen kinderen onder een bepaalde leeftijd, een familielid hebben dat thuis is terwijl een ander werkt of ouder moet zijn dan 25 jaar. Jij moet beslissen waar jij je prettig bij voelt.

Suggesties voor screeningsvragen:

- Wat is uw woonsituatie? (flat/buitenland)
- Wat is/zijn uw beroep(en)?
- Werkt u Fulltime of Parttime?
- Als niet vanuit huis werkt, welke plannen heeft u dan voor uw hond, hondenopvang, oppas of uitlaatservice?
- Zijn er allergieën binnen het gezin?
- Heeft u al eerder een hond gehad?
- Hoeveel honden ervaring heeft u? Niet-Matig-Zeer Ervaren
- Bent u van plan om met de viervoeter naar de hondenschool te gaan?
- Wat is de leeftijden van kinderen die bij jullie wonen?
- Zijn de kinderen gewend aan honden?
- Vermeld eventuele andere dieren
- Gaat u akkoord met het voeren van voeding van hoge kwaliteit?
- Bent u ingesteld op een bepaald geslacht of kleur?

Informatiedocument voor gezinnen

Het is voor de gezinnen die een pup gaan kopen heel fijn als ze van hun fokker een document kunnen meekrijgen waar ze in kunnen nalezen hoe te handelen in sommige situaties. Je zal merken dat er een hoop informatie verloren gaat als je de informatie wil overbrengen op het gezin helemaal als de pups al geboren zijn. Wil je een informatiemoment organiseren, doe dat bij voorkeur als er nog geen pups zijn of online. Hieronder een aantal suggesties die je in dit document zou kunnen beschrijven.

- Tips over de eerste dagen/weken
- Tips over zindelijkheidstraining
- Vaccinaties
- Ontworming
- Voedsel
- Ontlasting
- Jeuk
- Training Suggesties
- Vachtverzorging
- Tips over reizen met je hond
- Verzekering hond
- Overige tips

Het matchen van puppy's

Om de juiste pup te koppelen aan een gezin: Moedig gezinnen aan om een puppy te nemen die past bij hun levensstijl, gezinsleden en dynamiek in hun gezin. Soms passen veel van de puppy's in een nest goed bij een gezin.

Als een gezin aankomt met kinderen die niet weten hoe ze met een hond moeten omgaan, kan een pup hierdoor angstig worden. Waarschuw hen dat de kinderen goed moeten worden begeleid en dat de juiste interactie moet worden aangeleerd. Zorg ook dat je vooraf heel duidelijke instructies geeft wat je van je bezoek verwacht als ze langs gaan komen bij de pups. Dit kan je gebruiken als een fijne manier van testen in hoeverre ze daadwerkelijk met instructies overweg kunnen.

Als een gezin een therapie of hulphond nodig heeft, schakel dan de hulp in van hun trainer bij het kiezen.

Een reutje of teefje: Bij de meeste rassen is er niet veel verschil tussen geslacht. Sommigen zeggen dat reutjes meer aanhankelijk zijn, maar dat is niet wetenschappelijk bewezen. Over het algemeen vertellen we gezinnen dat wat ertoe doet bij het vormen van het karakter van de pup. Hiervoor heb je hechting, training en een kalme, zachte en vergevingsgezinde houding nodig. Consistentie en het belonen van het gedrag dat u wilt, zijn de gouden basisprincipes van de training.

Hier zijn enkele algemene kenmerken en hoe te matchen.

Gezin met jonge kinderen

- Lage gevoeligheid voor zicht en geluid dus niet snel overprikkeld
- Laag jachtinstinct en energieniveau
- Houdt van menselijke interactie
- Herstelt gemakkelijk van nieuwe prikkels

Gezin met oudere kinderen of geen kinderen

- Hebben ze eerder een hond gehad?
- Houden ze van fysieke activiteiten zoals wandelen of apporteren?
- Werken ze vanuit huis of kunnen ze hun hond meenemen naar kantoor?
- Energielevel en/of jachtinstinct matchen bij lifestyle mensen.

Oudere volwassenen/Gepensioneerden

- Dezelfde vragen als voor elk volwassen huis met oudere of geen kinderen
- Energielevel en/of jachtinstinct matchen bij lifestyle mensen, mogelijk lage energie en/of jachtinstinct nodig

Therapie/Emotionele hulphond in overleg met trainer/organisatie die gezin begeleidt

- Houdt van menselijke interactie en vindt het niet erg dat de mens raakt
- Slechthoortheid en een lage geluidsgevoeligheid
- Lage energie en jachtinstinct
- Herstelt gemakkelijk van nieuwe prikkels
- Vertrouwen

Puppy Selectie

Er zijn verschillende methodieken waar de puppytest mee wordt afgenomen zoals Volhard, Campbell en Dr. Isla Fishburn.

In Nederland wordt het meest gebruikgemaakt van de Campbell methodiek. Veel Puppy Testers hebben middels een eigen interpretatie hun eigen puppytest gestandaardiseerd.

De Campbell puppytest, ontwikkeld door Dr. Ian Dunbar, is een gestandaardiseerde methode voor het evalueren van het temperament en gedrag van puppy's. Het doel van deze test is om inzicht te krijgen in de individuele persoonlijkheden van de puppy's, waardoor fokkers en toekomstige eigenaren beter kunnen bepalen welke pup het beste past bij hun levensstijl en behoeften.

Hier is een beknopte uitleg over hoe de Campbell puppytest doorgaans wordt afgenomen:

1. Leeftijd van de puppy's: De test wordt meestal uitgevoerd wanneer de puppy's ongeveer 7 weken oud zijn. Op deze leeftijd beginnen ze hun persoonlijkheid te ontwikkelen, maar zijn ze nog jong genoeg om te reageren op verschillende stimuli.

2. Testomgeving: De test wordt bij voorkeur uitgevoerd in een rustige en neutrale omgeving, weg van eventuele afleidingen. Dit kan de huiskamer van de fokker zijn of een andere vertrouwde ruimte voor de puppy's.

3. Testprocedure: De Campbell puppytest bestaat meestal uit een reeks gestandaardiseerde tests die elk een ander aspect van het temperament van de puppy evalueren. Deze tests omvatten onder meer:

- Reactie op menselijke interactie: Een persoon benadert de puppy's om te zien hoe ze reageren op vreemden. Dit kan helpen bij het beoordelen van hun sociale vaardigheden en vertrouwen.

- Reactie op manipulatie: De puppy wordt voorzichtig opgepakt en vastgehouden om te beoordelen hoe hij reageert op fysiek contact. Dit kan informatie opleveren over hun tolerantie voor omgaan met vasthouden en aanraking.

- Reactie op auditieve stimuli: Geluiden zoals handgeklap of een bel worden afgespeeld om te zien hoe de puppy's reageren op plotselinge geluiden.

- Reactie op visuele stimuli: Verschillende objecten kunnen worden gepresenteerd aan de puppy's om te zien hoe ze reageren op nieuwe en onbekende voorwerpen.

4. Scoren: Na elke test worden de reacties van de puppy's geobserveerd en beoordeeld op een schaal, vaak van 1 tot 6, waarbij 1 staat voor een extreem negatieve reactie en 6 voor een zeer positieve reactie. Aan het einde van de test worden de scores van elke pup opgeteld om een algemeen beeld te krijgen van hun temperament.

5. Interpretatie: De resultaten van de test worden vervolgens geïnterpreteerd om te bepalen welke puppy's het meest geschikt zijn voor verschillende soorten huishoudens en levensstijlen. Puppy's met hogere scores op sociale vaardigheden en tolerantie voor verschillende stimuli worden vaak beschouwd als meer geschikt voor gezinnen met kinderen of actieve huishoudens, terwijl puppy's met lagere scores mogelijk beter passen bij eigenaren die op zoek zijn naar een rustiger huisdier.

Het is belangrijk op te merken dat de Campbell puppytest slechts één hulpmiddel is bij het beoordelen van de temperamenten van puppy's en dat het resultaat niet allesbepalend hoeft te zijn. Andere factoren, zoals genetica en opvoeding, spelen ook een belangrijke rol bij het vormen van het gedrag van een hond.

De toepassing van een gestructureerde puppy selectie bij fokkers, zoals geïnspireerd door de Campbell Test, biedt aanzienlijke voordelen voor zowel fokkers als toekomstige eigenaren. Van het verhogen van de kans op het vinden van een geschikte metgezel tot het bevorderen van het welzijn van de puppy's zelf, deze praktijk draagt bij aan een meer verantwoorde en weloverwogen aanpak van je fokprogramma.

In de wereld van hondenfokkerijen is het selecteren van puppy's een cruciale stap voor zowel fokkers als toekomstige eigenaren. Geïnspireerd door de beroemde Campbell Test, die werd ontwikkeld om het temperament en de sociale vaardigheden van jonge kinderen te evalueren, streven steeds meer fokkers ernaar om vergelijkbare methoden toe te passen bij het selecteren van hun puppy's. Dit proces biedt een reeks voordelen, zowel voor de fokker als voor de uiteindelijke eigenaar van de pup.

Ten eerste biedt een gestructureerde puppy selectie bij een fokker een verhoogde kans op het vinden van een hond die goed past bij de levensstijl en behoeften van de eigenaar. Door verschillende tests en observaties uit te voeren, kunnen fokkers het temperament, de reacties op verschillende prikkels en de algemene persoonlijkheid van elke pup beoordelen. Dit stelt hen in staat om potentiële eigenaren te begeleiden bij het kiezen van een puppy die het beste bij hun gezinssituatie past, of het nu gaat om een actief huishouden met kinderen of een rustiger huis met ouderen.

Daarnaast draagt een zorgvuldige selectie bij aan het welzijn van de puppy's zelf. Door te kiezen voor honden met een evenwichtig temperament en goede sociale vaardigheden, kan een fokker helpen om gedragsproblemen op latere leeftijd te voorkomen. Pups die van jongs af aan worden blootgesteld aan verschillende situaties en prikkels, hebben meer kans om uit te groeien tot zelfverzekerde en goed aangepaste volwassen honden.

Bovendien kan een gestructureerde puppy selectie bijdragen aan het verminderen van het aantal honden dat uiteindelijk terugkomt bij de fokker als herplaatser. Door eigenaren te helpen bij het kiezen van een pup die goed bij hen past en die voldoet aan hun verwachtingen, wordt de kans kleiner dat honden worden teruggebracht of afgestaan vanwege gedragsproblemen of onverenigbaarheid. Dit draagt bij aan meer verantwoorde keuzes binnen je fokprogramma en bevordert het welzijn van honden op lange termijn.

Een puppy selectie kan bijdragen aan het verbeteren van de reputatie van de fokker. Door transparantie en professionaliteit uit te stralen in het selectieproces, kunnen fokkers het vertrouwen van potentiële eigenaren winnen en zich onderscheiden van minder ethische praktijken. Dit kan leiden tot een grotere klantenkring en een positieve mond-tot-mondreclame, wat op zijn beurt bijdraagt aan het succes en de groei van je fokprogramma.

Sommige fokkers geven ook rapportjes mee aan hun klanten, gemaakt door de gedragsdeskundige. Zorg ervoor dat de feedback van de puppy tester wat een klant als negatief kan bestempelen, subtiel beschreven is in een manier dat er geen onrust gaat rinkelen bij de klant. Als de nuance net niet subtiel genoeg is beschreven dan kan je een zaadje planten bij een (onzekere) klant. Je wilt de klant niet het gevoel geven dat ze “de minste uit het nest” hebben terwijl het normaal puppy gedrag vertoont. De test blijft een momentopname.

Tip van de ervaren fokker: Huur een gedragsdeskundige in voor de puppy test voor een aantal nestjes en vraag of je met haar/hem mag meekijken en/of er de test wordt opgenomen op een video. Je kan eventueel ook een workshop bij Eduvet volgen om kennis te maken met de puppytest. Het is leuk als je dat met een collega-fokker kan doen zodat jullie op elkaars pups kunnen oefenen.

Tip van de ervaren Fokker: Vraag bij collega-fokkers hoe zij omgaan met klantcontact. Probeer voor jezelf te bepalen wat een rode vlag zou kunnen zijn mocht je een gezin op bezoek krijgen waar je geen goed gevoel bij hebt. Bedenk van tevoren over hoe je dit netjes en professioneel gaat overbrengen.

Tip van de ervaren Fokker: Zorg ervoor dat je altijd netjes blijft tegen de klant. Beantwoord hun e-mails ook al is het maar een korte reactie. Maak in je mailprogramma een handtekening aan waarin je een standaardverhaal formuleert. Deze kun je standaard sturen in een periode waarin je lange tijd niets nieuws te melden hebt. Maak de aanhef wel altijd persoonlijk, dus altijd het beste en dan de naam waarmee ze hun mail afsluiten. Scheelt zeeën van tijd.

Algemene zaken

Chippen

In Nederland geldt sinds april 2013 een chip- en registratieplicht. Dit betekent dat alle pups geboren vanaf 1 april 2013 binnen 7 weken gechipt en binnen 8 weken geregistreerd moeten worden.

Chippen kan bij pups al vanaf een leeftijd van 6 weken. De hond kan vervolgens gedurende zijn hele leven worden geïdentificeerd. Om het unieke ID-nummer te kunnen zien, is een speciale lezer vereist. Bij onder andere de politie, dierenartsen, asielen en dierenambulances is er standaard een chipreader aanwezig. Voordat een beginnende fokker het eerste nestje kan registreren moet men in het bezit zijn van het vakbekwaamheidsdiploma, houder van honden en katten. Hier komen wij later in het document uitgebreider op terug.

Registreren is nodig om het chipnummer te koppelen aan jouw gegevens en die van je hond. Zonder registratie zijn die gegevens helaas niet te achterhalen.

Alle honden die vanaf 1 april 2013 vanuit het buitenland naar Nederland zijn gebracht, moeten – ongeacht hun leeftijd – binnen twee weken geregistreerd worden. Om Nederland binnen te kunnen komen, moeten deze honden al gechipt zijn.

Mocht je een fokhondje willen ruilen of verkopen aan een fokker in het buitenland dan geldt zoals voor alle honden een identificatieplicht om je hond mee de grens over te nemen. Let ook op de entingen die je hond nodig heeft. Een pup dient een geldige Rabiësvaccinatie te hebben gehad en is dus minimaal 15 weken oud.

Wanneer een hond is gechipt en geregistreerd, dan is de eigenaar van de hond verplicht de registratie de rest van zijn leven actueel te houden. Geef mee aan de nieuwe eigenaren dat men wijzigingen van bijvoorbeeld een nieuw adres binnen 14 dagen door moet geven. Dit is heel belangrijk bij zoekraken van de hond. Je wilt immers dat de hond veilig bij zijn/haar baasje terugkeert. Controleer ook of het daadwerkelijk gedaan is.

Op www.ndg.nl of www.chipjedier.nl staat alle informatie over de registratieplicht en het laten chippen van huisdieren.

Hoe worden de pups gechipt?

ID-tagging gebeurt tegenwoordig met een chip: een klein buisje (12-14 millimeter) met daarin een microchip en het unieke registratienummer van je hond. Deze chip wordt met een injectienaald tussen de schouderbladen of aan de linkerkant van de hals ingebracht. Dit doet de dierenarts gebruikelijk samen met de enting als ze 6 weken oud zijn. De kosten kunnen variëren per dierenarts.

Vachtverzorging

Vachtverzorging is een van de onderschatte onderwerpen waar Labradoodle-eigenaren zich vooraf vaak op verkijken. De Australian Labradoodle staat bekend dat ze een makkelijke vacht hebben omdat ze niet verharen, in de praktijk blijkt het toch een stuk bewerkelijker te zijn dan vooraf gedacht. Het is heel belangrijk dat jij straks je klanten hier goed over informeert. Vertel ook dat het

erg leuk kan zijn om met de vachtverzorging bezig te zijn. Door dit regelmatig te doen, terwijl je de grenzen die je hond aangeeft respecteert, bouw je ook een goede band op met je hond!

Wat je zou kunnen doen is om samen met een lokale trimmer, die gespecialiseerd is in Australian Labradoodles, de afspraak maken dat als de pups tussen de 14 en 16 weken oud zijn in de salon van de trimster een ochtend of middag samen organiseren. Hier kan de trimster de pups met hun baasjes een demonstratie aanbieden over de vachtverzorging met de juiste uitleg over het borsteltechniek evt. samen met hun eerste puppy wenbeurt wassen, drogen, oogjes, voetzooltjes en het sanitaire zone knippen. Overleg met de trimster over de kosten, sommigen zullen het kosteloos aanbieden. Het is meteen een leuke dag waar jij je pups en hun gezinnen weer zal zien.

Hier zijn een aantal aanbevelingen:

- Adviseer om de pups tot 20 weken op regelmatige basis te kammen en laat ze voorzichtig wennen aan de waterblazer op de zachtste stand. Hoe meer je de pups dagelijks laat wennen hoe beter ze de verzorging straks ondergaan.
- Zorg altijd dat de vacht uit de klit is voor het wassen.
- Geef de gezinnen mee dat ze de vacht niet nat moeten oplatend drogen maar los moeten blazen. De vacht vooral niet borstelen als het nog nat is!
- Tussen de 5 en 6 maanden een volledige knipbeurt
- Vanaf 6 maanden iedere 6 a 8 weken naar de trimsalon.
- Sommige trimsalons bieden ook een knip/trimcursus aan waar je zelf kan leren je hond te trimmen/knippen.

Deze items zijn een musthave voor iedere doodle eigenaar

Activet borstel

Waterblazer Doubleblaster DS

Greyhound kam

Trimtafel

Gastgezin

Omdat onze fokhonden echte familiehonden zijn, willen we dat ze bij families gaan wonen. De meeste fokkers hebben daarbij slechts een beperkt aantal volwassen honden thuis. Door gebruik te maken van gastgezinnen kunnen ze als familiehond in een gezin leven en opgroeien tot een vrolijke, stabiele viervoeter.

Ga op zoek naar een geschikt gezin waar jij je goed bij voelt. Zorg dat je een goede verstandhouding onderhoudt met het gezin en spreek regelmatig af. Het is heel belangrijk dat jouw hond die in een gastgezin woont zich bij jou thuis en met jouw roedel ook op haar gemak voelt. Laat haar dus regelmatig bij jou thuis logeren zodat ze jouw huis ook als een thuis gaat voelen.

Zorg dat je duidelijke afspraken maakt met het gastgezin en dat jullie beide op een lijn zitten over hoe jij wilt dat ze wordt opgevoed. Stimuleer het gezin om met de hond naar de hondenschool te gaan. Geef ze voorlichting over welk voer en vachtverzorging en wijs het gezin erop dat ze de heupen niet moeten belasten door de pup bijvoorbeeld niet te laten traplopen en door het mulle zand te laten wandelen.

Voordat de pup naar het gastgezin gaat, zorg je dat er een gastouder-contract is opgesteld. Vraag bij je mentor en andere fokkers naar hun gastouder-contract zodat je geen belangrijke punten vergeet te beschrijven.

Hobbymatig of bedrijfsmatig fokken.

Als je een keer een nestje puppy's hebt, betekent dat niet meteen dat je bedrijfsmatig bezig bent. Heb je vaker nestjes en probeer je daar winst mee te maken dan kan het wel zijn dat je bedrijfsmatig bezig bent. In het besluit 'Houders van dieren' staan de regels rondom het fokken van dieren beschreven. Volgens dit besluit is er sprake van bedrijfsmatigheid als je in een jaar meer dan twintig honden of katten verkoopt, aflevert of fokt.

Het is aan de fokker om duidelijk te maken dat het om hobbymatig fokken gaat en niet om een bedrijfsmatige activiteit.

De wetgeving kent ook hierin een grijs gebied. Een rechter zal naar het geheel kijken om te bepalen of er sprake is van bedrijfsmatig fokken. Wat laat jij als fokker zien? Hoe profileer jij je? Hoe ziet je website eruit? Is deze keurig en netjes verzorgd en professioneel opgebouwd? Welke informatie is daarop te vinden? Het hebben van een website kan namelijk als bedrijfsmatig gezien worden.

De indicatie voor het bedrijfsmatig fokken is dat je niet fokt om de honden zelf te houden. Je verkoopt of levert honden aan anderen, behoudens je familie of vrienden. Je doet nestaankondigingen op sociale media. Je oefent activiteiten uit om winst te maken. Beweer jij hobbymatig te fokken maar kondig jij meerdere keren per jaar een dekking aan dan is er geen sprake meer van hobbymatig fokken maar van bedrijfsmatig fokken. Zeker als dit ook nog aangetoond kan worden, eventueel middels screenshots van sociale media.

Stel nu dat je al jaren achtereen fokker bent, dan wordt dit niet meer gezien als hobbymatig fokken. Ook niet als je bijvoorbeeld om het jaar een nestje fokt. Een fokker die meerdere jaren fokt wordt door de rechter al snel als bedrijfsmatige fokker gezien. Volgens de rechter is er dan sprake van omvang, echter is omvang ook een ruim begrip, dit dient goed omschreven en uitgelegd te worden in de situatie die voor de fokker van toepassing is. Als je bijvoorbeeld maar één nest in de twee jaar hebt, dan moet je dit ook als dusdanig kunnen aantonen. Houdt je administratie goed bij en up to date voor als dat nodig zou blijken te zijn.

Zodra je bedrijfsmatig fokt dan val je tevens onder het consumentenrecht. De consument heeft dan recht op garantie en op een schadevergoeding. In het consumentenrecht spreekt men niet over een hond maar over een goed en/of product dat geleverd wordt.

Vergeet ook niet om bij je gemeente alwaar je woonachtig bent om het bestemmingsplan te checken en hoeveel honden je mag aanhouden. Bij de ene gemeente is dat negen en bij de andere maar vijf. Ook is het van belang of je in de stad, dorp of in het buitengebied woonachtig bent. In het buitengebied mag je in het algemeen meer honden aanhouden.

De consequenties voor het al dan niet bedrijfsmatig fokken zijn:

UBN = een Uniek Bedrijf Nummer. Je bent dan verplicht om de verblijfplaats, locatie van de dieren te laten registreren. Dit is bij het bedrijfsmatig fokken.

- Regels uit het besluit houden van dieren.
- Bewijs van vakbekwaamheid.
- Rechtsbijstandsverzekering.
- Consumentenverkoop.
- Belastingaanslag. Inkomsten uit nevenactiviteiten dienen te worden aangegeven.

Ook niet bedrijfsmatige fokkers moeten een UBN-nummer aanvragen op de website www.rvo.nl/hond-kopen

Hou er rekening mee dat je als fokker verplicht bent om als de pup gaat uitvliegen naar hun nieuwe gezin jij als fokker de pup met een chipreader moet kunnen uitlezen, ter verificatie dat je het juiste pupje meegeeft.

Vakbekwaamheidsdiploma

Wie op of na 1 juli 2014 bedrijfsmatige activiteiten start met dieren moet vanaf 1 juli 2016 in het bezit zijn van een bewijs van Vakbekwaamheid. Wie al voor 1 juli 2014 begonnen is met dergelijke activiteiten, moet voor 1 juli 2020 een bewijs van Vakbekwaamheid voor de betreffende diergroepen hebben.

Voor wie allemaal:

Een (groot)handelaar, een (hobby)fokker, organisator van beurzen of ondernemer/verkoper die bedrijfsmatig dieren uit bovengenoemde diergroepen houdt, is verplicht aan de extra eisen te voldoen. De eisen staan in een zogenoemd brondocument, waarbij de Certificeerbare Eenheden volledig benoemd staan.

Fokkers, dierenpension en asiel dienen voor wat betreft de fokkerij en opvang van honden en katten in het bezit te komen/zijn van de Certificeerbare Eenheid Honden en katten.

Als startende fokker moet je vakbekwaamheidsdiploma halen voor jij je eerste nestje gaat krijgen!

De te behandelen onderwerpen zijn o.a. wetgeving, gedrag, voeding, rassenkennis, ziekte en gezondheid, anatomie en fysiologie, voortplanting, erfelijkheid, huisvesting en vachtverzorging. De opleiding wordt gegeven door gespecialiseerde docenten die dagelijks in de praktijk met de lesonderwerpen bezig zijn. Zij zijn dan ook op de hoogte van de nieuwste wetgeving en ontwikkelingen.

Hieronder een aantal instituten waar jij je diploma kan halen. Je kan kiezen voor zelfstudie en klassikaal les. Bij de meeste opleidingen is de verplichte stage afgeschaft. De opleiding bestaat uit twee examens: een theorie-examen en een praktijkexamen.

Hierbij een aantal opleidingsinstituten:

Opleiding	online/klassikaal	stage
LOI Vakbekwaamheid besluit houders van dieren	online	ja
AERES Vakbekwaam Houder van honden en katten	klassikaal	nee niet verplicht
HKI Certificeerbare Eenheid Honden & Katten	klassikaal/online	ja

WELLANT Houders van dieren - Honden en Katten	online	nee niet verplicht
CITAVERDE COLLEGE Houders van Dieren - Honden en Katten	klassikaal/online	nee niet verplicht

Verzekeren

Geef je klanten het advies om hun pup voor het eerste jaar zeker een zorgverzekering af te sluiten. Vertel je klanten dat ze bij het afsluiten goed moeten kijken naar de algemene voorwaarden. Voor de meeste mensen zal toch het belangrijkste zijn wat de hondenverzekeringen vergoeden.

Indicatie kosten dierenarts

Consult	€ 50,-
Consult weekend/avond	€ 110,-
Vaccinatie	€ 70,-
Urineonderzoek	€ 45
Bloedonderzoek	€ 95
Röntgenfoto	€ 95,-
CT-scan	€ 850,-
MRI-scan	€ 1000,-
Castratie hond klein	€ 297,-
Castratie hond middel	€ 315,-
Castratie hond groot	€ 335,-
Castratie hond zeer groot	€ 385,-
Castratie reu Cryptorch laparoscopisch	€ 585,-
Sterilisatie teef klein	€ 395,-
Sterilisatie teef middel	€ 520,-
Sterilisatie teef groot	€ 550,-
Laparoscopisch teef klein	€ 550,-
Laparoscopisch teef middel	€ 585,-
Laparoscopisch teef groot	€ 620,-
Reinigen gebit hond klein	€ 280,-
Reinigen gebit hond middel	€ 300,-
Reinigen gebit hond groot	€ 325,-
Consult	€ 50,-

De hierboven genoemde bedragen zijn alleen bedoeld om een indruk te geven en kunnen per dierenkliniek enorm verschillen.

Het is belangrijk dat je klanten goed hun eigen onderzoek doen naar welke hondenverzekering het beste bij hun wensen aansluit. Hieronder vind je de meest afgesloten verzekeringen;

Figio Pet Nederland

Ohra huisdierenverzekering

Reaal Dier en Zorg

HEMA huisdierenverzekering

Tip van de ervaren Fokker: Bij Figio mag je als fokker een maand gratis de pup verzekerd meegeven aan hun nieuwe eigenaar. Zij kunnen dan vrijblijvend zelf bepalen of ze de verzekering willen continueren of stopzetten. Je kan ook kiezen om een jaar verzekering mee te geven met 30% korting. <https://fokkers.figopet.nl/>

Tip van de ervaren Fokker: Wil je iets weten over een bepaald onderwerp kijk dan op de besloten Facebookgroep van de ALAEU fokkers en zoek daar via het vergrootglas zoekvenster met steekwoorden naar het onderwerp waar je meer over wil weten. Kijk ook eens onder het tabblad documenten. Hier kan je ook nuttige informatie terugvinden.

Tip van de ervaren Fokker: Heb jij je vakbekwaamheidsdiploma gehaald en de smaak te pakken? Kijk dan ook naar de module Ethologie van de hond. Bijvoorbeeld bij Aeres training center Barneveld of Dogvision.

Contracten

Puppy contract

In het verleden (ruim tien jaar terug) was het zeer gebruikelijk dat een pup rond de 7/8 weken gecastreerd/gesteriliseerd werd door de fokker om te voorkomen dat de gezinshond door hun baasje gebruikt zou worden voor de fok. Daarbij zou de bloedlijn zich vermenigvuldigen in de Australian Labradoodle populatie zonder dat de fokker die veel geld heeft geïnvesteerd in hun fokhond hier financieel wijzer van werd. De Nederlandse fokkers namen deze methodiek over als voorbeeld van fokkers uit het buitenland. Dit werd ook door buitenlandse fokkers als een restrictie contractueel vastgelegd waar ze zich aan moesten houden bij de aankoop van een fokhond uit het buitenland.

Naarmate de Australian Labradoodle populairder werd en er vanuit de puppy koper hier veel weerstand tegen was hebben de meeste Labradoodle fokkers ingezien dat dit ethisch niet verantwoord was. Zo zijn er op een gegeven moment afspraken gemaakt om te werken met een castratie plicht waarbij je contractueel met de puppy koper afspreekt dat ze de hond castreren of steriliseren voor een leeftijd van 18 maanden met bijvoorbeeld het advies dit te doen nadat de reu of teef een jaar geworden is of bij de teef na de eerste loopseid.

Sinds 2020 mag je ook in het koopcontract een fokverbod opnemen. Dit houdt in dat de eigenaar van een gezinshond niet meer verplicht wordt om zijn hond te castreren of te steriliseren. Over het algemeen zullen de meeste Doodle eigenaren het wel doen maar in sommige situaties zal de dierenarts het bij onzekere honden afraden. De puppy eigenaar tekent een contract waar een clause in staat dat je een boete van tenminste 10.000 euro moet betalen als je toch beslist te fokken met een gezinshond.

Er zijn nu twee soorten contractvormen waar je uit kan kiezen; met een clause over de castratieplicht voor 18 maanden of een clause middels een fokverbod. Bij het maken van je puppy contract dien je ook rekening te houden met de voorwaarden/restricties die gesteld zijn bij de aankoop van je fokhonden. Deze ben je verplicht om te verwerken in je eigen puppy contract.

Contract studservice

Waar moet je aan denken?

Ga op research naar een reu die je aanspreekt, vraag aan de fokker die de reu aanbiedt voor stud service naar zijn dek contract en of de DNA van de reu getest is in de vorm van een health package waar aandoeningen, ziektes en kleur/vacht kenmerken in gepresenteerd worden. Dit kan bijvoorbeeld bij Embark, PGGM of Combibreed. Als je genetica kennis beheerst (waar online cursussen voor bestaan zoals bij Woof Experience) dan kan je invloed uitoefenen hoe je nestje er uit gaat zien.

Ga op bezoek bij de fokker om te ervaren of de reu net zo leuk is in het echt als op de website/reuenlijst.

Lees het dekcontract aandachtig door. De prijs voor een dekking zal doorgaans rond de €2000 en €2500 liggen. Een ongeschreven regel is dat doorgaans niet een dekreu mag aanhouden van de fokker (uitzonderingen daargelaten). Het is gebruikelijk dat bij de afname van stud service een teefje

mag aanhouden om in de toekomst mee te fokken voor je eigen fokprogramma. Sommige fokkers gaan akkoord met het aanhouden van twee teefjes maar er zijn ook fokkers waar je tegen bijbetaling van dubbel dekgeld een teefje mag aanhouden en een teefje mag verkopen/ruilen met een andere fokker.

Wat belangrijk is dat veel fokkers van een dekreu gebruik maken van een castratie plicht voor de pup 18 maanden is. Dit is een belangrijk onderdeel waar je vooraf goed over moet nadenken wat goed voor jou voelt bij het verlopen van een pup. Ga je voor een castratieplicht of voor een fokverbod. Er zijn enkele fokkers die ook studservice aanbieden met ook de optie voor een fokverbod, met name bij de ALAEU want bij de WALA is een castratieplicht verplicht. De meeste fokkers die primair werken met een fokverbod zullen zelf een eigen reu in beheer hebben.

Voorbeeld dekcontract

Een basis voorbeeld van een dekcontract voor een reu zou kunnen omvatten:

Dekcontract voor Reu

Datum: [datum]

Partijen:

Fokker: [Naam en Adres van de Fokker]

Eigenaar van de Reu: [Naam en Adres van de Eigenaar van de Reu]

Eigenaar van de Teef: [Naam en Adres van de Eigenaar van de Teef]

Beschrijving van de Reu:

Naam: [Naam van de Reu]

Ras: [Ras van de Reu]

Registratienummer: [Registratienummer van de Reu]

Geboortedatum: [Geboortedatum van de Reu]

Kleur: [Kleur van de Reu]

Gezondheidsinformatie: [Informatie over gezondheidstests en resultaten van de Reu]

Beschrijving van de Teef:

Naam: [Naam van de Teef]

Ras: [Ras van de Teef]

Registratienummer: [Registratienummer van de Teef]

Geboortedatum: [Geboortedatum van de Teef]

Kleur: [Kleur van de Teef]

Gezondheidsinformatie: [Informatie over gezondheidstests en resultaten van de Teef]

Dekvoorwaarden:

1. De eigenaar van de reu stemt ermee in dat de teef zal worden gedekt door de reu volgens de afspraken die in dit contract zijn vastgelegd.

2. De eigenaar van de teef betaalt een dekvergoeding van [bedrag] aan de eigenaar van de reu voor het gebruik van de reu voor de dekking.

3. De eigenaar van de teef zorgt ervoor dat de teef in goede gezondheid verkeert en alle benodigde gezondheidstests heeft ondergaan voordat de dekking plaatsvindt.

4. Beide partijen zullen zich inspannen om ervoor te zorgen dat de teef tijdens de dekperiode op een veilige en gezonde manier wordt verzorgd.

5. Dit contract treedt in werking op de datum van ondertekening door beide partijen en blijft van kracht tot de voltooiing van de dekking en eventuele andere overeengekomen voorwaarden.

Handtekeningen:

Fokker: _____ [Naam en Handtekening van de Fokker]

Eigenaar van de Reu: _____ [Naam en Handtekening van de Eigenaar van de Reu]

Eigenaar van de Teef: _____ [Naam en Handtekening van de Eigenaar van de Teef]

Dit zijn de elementen die doorgaans in een dek contract staan

- Prijs met termijn van betaling inclusief/exclusief BTW
- Aantal teefjes dat je mag aanhouden als toekomstig fokteefje
- Voorwaarden waar een teefje aan moet voldoen voor de dekking plaatsvindt (denk hierbij aan een progesteron meting en eventueel een swab bij aanvang loopsheid om te kijken of de teef bacteriën bij haar draagt)
- Castratie Plicht/fokverbod
- Spring Geld is een bedrag (doorgaans rond de €100 /€150 aan reu eigenaar voor zijn/haar tijd en inspanning voor de dekking(en) als blijkt dat het teefje niet drachtig is.
- Boeteclausule als je niet aan de afspraken van het contract houdt
- Sommige fokkers hechten er waarde aan dat je hun kennelnaam benoemt bij het online aankondigen van een nest.

Valkuilen

- Er zijn reuen contracten in de omloop die je na een mislukte dekking verplichten om bij de volgende loopsheid weer het opnieuw te proberen met dezelfde reu. Denk goed na of je hier goed bij voelt.
- Er zijn ook reuen contracten in de omloop die aanbieden om in plaats van het dekgeld een fokteefje aan te bieden. Dit was in het verleden toen de fokhonden nog niet zo duur waren, een ruilmiddel wat regelmatig voor kwam. Dat is nu doorgaans zeer ongebruikelijk. Laat je als startende en onwetende fokker niet hiervoor verliezen want een nieuw fokteefje voor de reuen eigenaar staat niet in verhouding met het dekgeld.
- Kijk bij de boeteclausules of het wel reële eisen zijn

Contract gastgezin

Belangrijke afspraken tussen een fokker en een gastgezin van een pup kunnen onder meer zijn:

1. Verantwoordelijkheden en verwachtingen: Duidelijke afspraken over wie verantwoordelijk is voor welke aspecten van de zorg voor de pup, zoals voeding, training en veterinaire zorg.
2. Gezondheidszorg: Overeenkomsten over vaccinaties, ontworming, vlooien- en tekenpreventie, en eventuele gezondheidscontroles.
3. Voedingsvereisten: Instructies over het soort voedsel, de hoeveelheid en de voedingsbehoeften van de pup.
4. Socialisatie en training: Afspraken over het socialisatieproces van de pup, inclusief blootstelling aan verschillende mensen, dieren en omgevingen, evenals basisgehoorzaamheidstraining.
5. Communicatie: Duidelijke communicatiekanalen tussen de fokker en het gastgezin voor updates over de pup, vragen en eventuele problemen die zich kunnen voordoen.
6. Financiële regelingen: Overeenkomsten over eventuele kosten, zoals medische zorg of training, en hoe deze worden verdeeld tussen de fokker en het gastgezin.
7. Terugkeerbeleid: Een plan voor wat er gebeurt als het gastgezin niet in staat is om voor de pup te blijven zorgen, inclusief de mogelijkheid om de pup terug te geven aan de fokker.

Het is belangrijk dat deze afspraken schriftelijk worden vastgelegd om misverstanden te voorkomen en ervoor te zorgen dat het welzijn van de pup voorop staat.

Gastgezin overeenkomst Australian Labradoodle

Datum: [datum]

Partijen:

Fokker: [Naam en Adres van de Fokker]

Eigenaar van de pup* [Naam en Adres en geboortedatum van de Eigenaar van de pup]

Naam: [Naam van de Pup]

Ras: [Ras van de pup]

Registratienummer: [Registratienummer van de Pup]

Chipnummer: [chipnummer van de pup]

Geboortedatum: [Geboortedatum van de pup]

Kleur: [Kleur van de pup]

*Hierna te noemen gastgezin

In aanmerking nemende dat:

De fokker de pup bij het gastgezin onderbrengt en de fokker de hond kan inzetten als fokhond wanneer de fokker dat nodig acht.

De hond eigendom is van de fokker.

Het gastgezin de hond alleen als huisdier mag gebruiken.

De fokker is ten aller tijde bijzonder geïnteresseerd in het welzijn van de hond.

De fokker en het gastgezin afspraken omtrent de hond in deze overeenkomst wensen vast te leggen.

Het gastgezin aangemoedigd wordt om te bellen of anderszins contact op te nemen, elke keer als het gastgezin een vraag heeft met betrekking tot de hond.

DE FOKKER EN HET GASTGEZIN KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

1 AIGEMEEN

- 1.1 Het gastgezin neemt de dagelijkse verzorging, gezond voer, voldoende beweging, vachtverzorging/trimmen in Labradoodle-model, puppycursus/opvoeding/socialisatie, van de hond voor hun rekening.
- 1.2 Bezoeken aan de dierenarts zoals jaarlijkse entingen, ontwormen, ongeval, ziekten, en dergelijke zijn voor rekening van het gastgezin.
- 1.3 Eventuele gemeentelijke hondenbelasting zijn voor rekening van het gastgezin.
- 1.4 Alle kosten die gerelateerd zijn aan het fokken met de hond zijn voor rekening van de fokker.
- 1.5 Het gastgezin stelt de hond ter beschikking aan de fokker voor gezondheidsonderzoeken/testen en voor de progesteronbepaling en dekking tijdens de loopseheid.
- 1.6 Het gastgezin belooft niets te doen of te laten, waardoor de spieren en het skelet van de hond onvoldoende goed kunnen ontwikkelen. Dus het gastgezin zal zorgen voor een volledig voeding, de juiste lichaamsbeweging (niet te veel, maar ook niet te weinig), het juiste gewicht en geen overbelasting uit te oefenen op het skelet door bijvoorbeeld uit de auto laten springen, op gladde ondergrond te laten rennen, van de trap af laten rennen of door los zand te laten rennen. Horizontale bewegingen worden aangemoedigd, verticale bewegingen worden afgeraden.
- 1.7 Het gastgezin informeert de fokker als de hond ziek is en/of een bezoek brengt aan een dierenarts.
- 1.8 Gastgezin en fokker spreken op regelmatige basis af zodat het contact met de fokker voor de hond vertrouwt blijft.
- 1.9 De hond logeert af en toe bij de fokker.
- 1.10 Het gastgezin is verplicht de hond te houden, te verzorgen en te behandelen zoals een goed dierenliefhebber betaamt, op een wijze die bevorderlijk is voor het welzijn van de hond. Handelen of nalaten in strijd met deze (of onderstaande) bepaling(en), zulks ter beoordeling van de fokker. Heeft de fokker het recht te vorderen dat de hond direct aan haar wordt overgedragen.

- 1.11 Het gastgezin neemt deel aan een puppy cursus en aansluitende vervolgcursus.
- 1.12 Het gastgezin garandeert dat de hond zal worden gehouden in een schone en plezierige omgeving. Dat houdt tenminste in, niet gekooid en in voldoende mate voorzien van kwaliteitsvoeding. Tevens heeft de hond dagelijks vers schoon water, goede gezondheidszorg, gezelschap, voldoende aandacht en beweging nodig. Wat betreft de vachtverzorging dient het gastgezin de vacht minimaal een keer per week volledig tot op de huid door te borstelen en klitvrij te maken met een universeel borstel zoals bijvoorbeeld een Activet borstel. De vacht dient regelmatig geknipt te worden.
- 1.13 Als de hond ooit wordt aangetroffen in een staat die kan worden omschreven als verwaarloosd en/of mishandeld ter beoordeling van de fokker, dan zal het gastgezin de hond onmiddellijk, voor onbepaalde tijd en zonder voorwaarden teruggeven aan de fokker op eerste verzoek daartoe van de fokker. Deze teruggave geldt de verdere levensduur van de hond. Zonder dat de gastgezin aanspraak kan maken op enige vergoeding.
- 1.14 Onder verwaarloosd of mishandeld wordt in elk geval verstaan:
- Permanent of te lang gekooid houden van het dier.
  - Het geven van onvoldoende en/of slechte voeding.
  - Slechte gezondheid zonder dat een gediplomeerd dierenarts wordt geraadpleegd voor een adequate behandeling.
  - Het slecht verzorgen van de hond waardoor de conditie van het dier verslechtert of kan verslechteren door bijvoorbeeld het niet of met onvoldoende regelmaat verzorgen van de vacht waardoor klitten ontstaan, geen of onvoldoende maatregelen nemen tegen interne en/of externe parasieten als teken, luizen, vlooiën, schimmels en worminfecties.
  - Het niet laten geven van adequate en voldoende vaccinaties volgens de richtlijnen van de Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit van Utrecht, in elk geval inhoudende: jaarlijks een enting tegen hondenziekte en Parvo en één keer per drie jaar een enting tegen Rabiës danwel het titeren en vervolgens op maat vaccineren van de hond.
- 1.15 Als het gastgezin niet meewerkt aan het op verzoek van de fokker laten dekken van de hond, is zij een bedrag verschuldigd aan de fokker van €.... De fokker zorgt ervoor dat er minimaal één (1) jaar tussen de nestjes van de hond zit. (Gerekend vanaf de dekking)
- 1.16 Het betalen van de boete ontslaat het gastgezin niet van het naleven van de verplichting gesteld in artikel 1.15

2 Verblijfplaats van de hond

- 2.1. Het is het gastgezin niet toegestaan zonder toestemming van de fokker de hond bij een ander adres onder te brengen.
- 2.2. Het is het gastgezin niet toegestaan de hond bij een pension of kennel onder te brengen zonder overleg met de fokker.
- 2.3 Wanneer de hond ergens ondergebracht moet worden tijdens vakanties en dergelijke zal dit altijd in goed overleg met de fokker gebeuren.
- 2.4 In het geval het gastgezin niet in staat is de hond te verzorgen dan wordt deze overgedragen aan de fokker.
- 2.5 Het gastgezin zal de fokker in geval van verhuizing de nieuwe adresgegevens binnen uiterlijk 30 dagen na verhuizing doorgeven.

- 2.6 Het gastgezin mag niet verder dan .. minuten rijden met een auto uit de buurt van de fokker wonen of gaan wonen. In het geval het gastgezin dat wel wenst wordt de hond overgedragen aan de fokker.

3 Gezondheid & medische kosten

- 3.1 Fokker verklaart dat de hond op datum is onderzocht door een dierenarts. De fokker verklaart hierbij dat de bovenvermelde hond op het moment van plaatsing bij het gastgezin naar beste weten volledig gezond is en vrij van ziekten, afwijkingen en parasieten en/of huidandoeningen. Tevens verklaart de fokker dat de hond de entingen heeft gehad zoals die staan vermeld in het bij de overdracht meegegeven entingsboekje en dat alle preventieve maatregelen zijn genomen om de hond te beschermen tegen interne en externe parasieten en schimmelinfecties.

Het ontwormschema dient door het gastgezin te worden voortgezet volgens de gebruiksaanwijzing van de gebruikte middelen. De fokker verklaart dat de hond bij herhaling, deugdelijk is ontwormd op de leeftijd van twee, vier, en zes weken.

- 3.2 Alle medische kosten voor medisch onderzoek en/of medicatie m.b.t. het fokken zijn voor rekening van de fokker.

Het gastgezin verklaart altijd mee te werken aan deze verplichte onderzoeken, testen en dierenartsbezoeken, welke nodig zijn rondom de dekking/bevruchting.

Alle andere medische kosten zijn voor rekening van het gastgezin.

- 3.3 Het gastgezin sluit voor de hond een ziektekostenverzekering af en houdt deze in stand in ieder geval zo lang de hond eigendom van de fokker is.

4 De periode van de loopsheid

- 4.1 Het gastgezin meldt iedere loopsheid direct aan de fokker.
- 4.2 Tijdens de periode van loopsheid zorgt het gastgezin ervoor dat de hond niet gedekt wordt door een andere hond dan door de fokker gekozen.
- 4.3 Gedurende de loopsheid waarin de teef gedekt gaat worden verblijft de hond ongeveer een week bij de fokker tot na de dekking.

5 De zwangerschap en de zoogperiode van de pups

- 5.1 Ruim een week voor de uitgerekende bevallingsdatum (omstreeks dag 52 van de dracht) gaat de drachtige hond naar de fokker.
- 5.2 Tijdens deze periode is het gastgezin welkom om bij de fokker op visite te komen om indien gewenst (deels) bij de bevalling te zijn en met de moederhond en haar pups te knuffelen.
- 5.3 Zodra de pups circa 8 weken oud zijn gaat de hond weer terug naar het gastgezin.

6 Fokverbod

- 6.1 Het gastgezin verklaart de hond in verzorging te krijgen met de bedoeling het dier te houden als huisdier.
- 6.2 Het is het gastgezin niet toegestaan de hond door een andere hond te laten dekken.
- 6.3 Bij overtreding van één van de in dit artikel omschreven verboden, verbeurt het gastgezin aan fokker een direct opeisbare boete ineens van € ..., -- per overtreding, onverminderd

heeft de fokker het recht om in plaats van de boete dan wel voor het meerdere volledige schadevergoeding te vorderen, zulks naar keuze van de fokker

- 6.4 Het betalen van de boete ontslaat het gastgezin niet van het naleven van de verplichting gesteld in artikel 4.2
- 6.5 De fokker heeft het gastgezin bij diverse gesprekken geïnformeerd over het fokverbod.

7 Overname van de hond door het gastgezin

- 7.1 Nadat de hond maximaal drie nestjes heeft gehad dan wordt kosteloos het eigendom van de hond overgedragen aan het gastgezin.
- 7.2 Mocht de fokker besluiten niet met de hond te fokken kan het gastgezin de hond overnemen tegen een bedrag van € ..., - overnemen.
- 7.3 Mocht de fokker besluiten na één (1) nestje niet verder met de hond te fokken dan kan het gastgezin de hond overnemen tegen een bedrag van € ....
- 7.4 Mocht de fokker besluiten na twee (2) nestjes niet verder met de hond te fokken dan kan het gastgezin de hond overnemen tegen een bedrag van € ....
- 7.5 Als de hond niet meer wordt ingezet als fokhond wordt de hond gecastreerd. De kosten worden gedeeld tussen het gastgezin en de fokker.

8 Overdracht van de Pup

- 8.1 De plaatsing van de hond vindt plaats op datum.

9 Slotbepalingen

- 9.1 Wanneer het gastgezin zich niet houdt aan de gemaakte afspraken kan de fokker de hond altijd terugvorderen.
- 9.2 Wanneer het gastgezin niet meer voor de hond kan zorgen zal zij teruggaan naar de fokker.
- 9.3 Het gastgezin verklaart door middel van het plaatsen van zijn of haar handtekening onder dit contract kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met alle bepalingen in dit contract. Met het plaatsen van de handtekening is het contract bindend. Alle (buiten)gerechtelijke kosten voortvloeiend uit overtredingen tegen de in dit contract opgenomen bepalingen en afspraken komen voor rekening van de overtreder.
- 9.4 Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

In tweevoud opgemaakt te ..... op datum

Handtekening fokker

.....

Handtekening gastgezin

.....

Tip van de ervaren Fokker: Op de besloten Facebookpagina van de ALAEU-fokkers staan onder het tabblad documenten een voorbeeld van een standaard koopcontract waar zowel de castratie verplichting als het fokverbod is opgenomen. Vraag ook bij je mentor en een aantal andere fokkers naar hun koopcontract en ontwikkel je eigen koopcontract.

Wat je kan testen met een DNA-test

Zoals jullie weten is naast het DNA testen bij Laboklin, van Haeringen Laboratorium Nederland en Genomia sinds 2023 ook mogelijk via Embark te testen.

Wat is een Embark test?

Embark is een DNA test waarbij gebruik gemaakt wordt van SNP's. SNP's worden gebruikt als genetische markers. Hierdoor kunnen individuen worden geïdentificeerd en familiebanden worden aangetoond: elk individu heeft een uniek patroon van SNP's, en de patronen van familieleden lijken op elkaar. Zo kunnen rassen ook worden herkend. Het kan dus gebeuren dat er onverhoopt een ander ras dan wenselijk naar voren komt. Het bestuur is er dan ook volop mee bezig hoe hier mee om te gaan en wil dit juridisch voor de leden goed afschermen en ondervangen. Niet dat je als ALAEU lid in de problemen komt als iemand particulier zijn hond test en er iets anders uitkomt.

Voordelen van Embark voor de ALD

- COI op DNA-niveau.
- Er wordt op meer dan 200 ziektes getest op 200.000 genetische markers.
- Nieuwe beschikbare testen worden automatisch in je database verwerkt, dus je hoeft niet opnieuw te testen. Binnen Embark wordt er hard gewerkt aan de speurtocht naar de Addison markers.
- Kennis van de rassen in de hond op DNA-niveau.
- Door meer kennis kunnen kwalitatief betere kruisingen worden gemaakt op basis van COI en de aanwezige rassen op DNA-niveau. Je kan dus naar de rassen die in de ALD horen toe fokken.
- Als beide ouders Embark getest zijn kun je voor de nakomelingen ouderschap bevestiging vragen, op het moment doen ze dit gratis en waarschijnlijk wordt het een extra service. Het staat nu nog nergens aangegeven maar voor ALAEU leden al wel te gebruiken.
- Verkopen wat je belooft en lagere COI, minder kans op ziektes.
- Door breed op ziektes te testen kunnen ziektes eerder worden gesignaleerd.
- Door de "vreemde" rassen naast de parent breeds kunnen ziektes voorkomen die in die vreemde rassen voorkomen. Hierop wordt normaal niet getest. Embark neemt alle beschikbare testen ook mee. Geen verrassingen.
- Door de COI op DNA-niveau te weten kun je als fokker een degelijker fokbeleid hanteren.
- Door kennis van de kleurcoderingen kan verantwoord en gericht op kleur worden gefokt en worden meegenomen in de te maken combinaties. Op merle en roan wordt ook standaard getest.
- Door betere informatie kan de ALAEU lange termijnbeleid uitzetten om het ras kwalitatief te verbeteren. Bv COI % vast te stellen en de juiste
- Rassen in de ALD en "raszuiverheid" tot de 'parent breeds' terug te brengen.

- Embark biedt transparantie voor de fokkers onderling. Weet waarmee gecombineerd kan worden. Fokker kan toegang verlenen aan collega-fokker tot alle informatie van een Embark geteste hond.
- Er is een dierenarts rapport dat de dierenartsen kunnen gebruiken ter ondersteuning van de diagnose bij ziekten.
- Alle testresultaten krijg je duidelijk en overzichtelijk in je Embark account.
- Meer informatie voor minder geld.
- Het allergrootste voordeel is: Dat je weet wat je hebt!

Wat kost een Embark test? En waar te bestellen?

€137,- per stuk incl BTW. Je kunt de Embark testen bestellen bij susan@alaeu.com
Geef hierbij duidelijk aan hoeveel testen je wilt bestellen, je naam, adres en telefoonnummer.

Ik heb mijn Embark testkits binnen, wat nu?

Maak een breeder account aan op embarkvet.com

Als dit is gelukt dan kun je je kits activeren in je beginscherm onder 'breeder tools' volg het programma en vergeet niet om ook gelijk de hond toe te voegen.

Activeer je meerdere kits tegelijk, schrijf dan de naam van hond op envelop van geactiveerde kit dan kan je je nooit vergissen.

Je hebt je Embark testen binnen, je kit(s) geactiveerd bij Embark op de site, hond toegevoegd en de swaps bij de hond(en) afgenomen, wat dan? Dan kun je je testen in de meegeleverde envelop doen en deze weer in grote bubbeltjesplastic envelop of pakket doosje doen en versturen naar:

Saskia van Vliet
Plataanweg 19
6706 BG
Wageningen

Saskia stuurt maandelijks kosteloos onze Embark testen naar Embark. Het pakket is dan met 3 dagen bij Embark en zo heb je binnen enkele weken je uitslag.

Waarom zijn jouw uitslagen ook belangrijk voor de vereniging?

Natuurlijk zijn wij ook erg benieuwd naar de uitslagen van jouw fokhonden en proberen zo de kwaliteit en gezondheid van de Australian Labradoodles binnen onze vereniging zo goed mogelijk in kaart te brengen en zo vroegtijdig trends op te sporen en te tackelen. Aan de gezondheidsuitslagen die voor nu niet verplicht zijn om te testen binnen ALAEU zal geen waardeoordeel worden gehangen.

Het kan gebeuren dat er onverhoopt een ander ras dan wenselijk naar voren komt, ook hierover geen oordeel, maar we willen het wel graag weten om alles goed in kaart te brengen. Het bestuur is er dan ook volop mee bezig hoe hier mee om te gaan, denk aan particuliere

testers, en wil dit juridisch voor de leden goed afschermen en ondervangen.

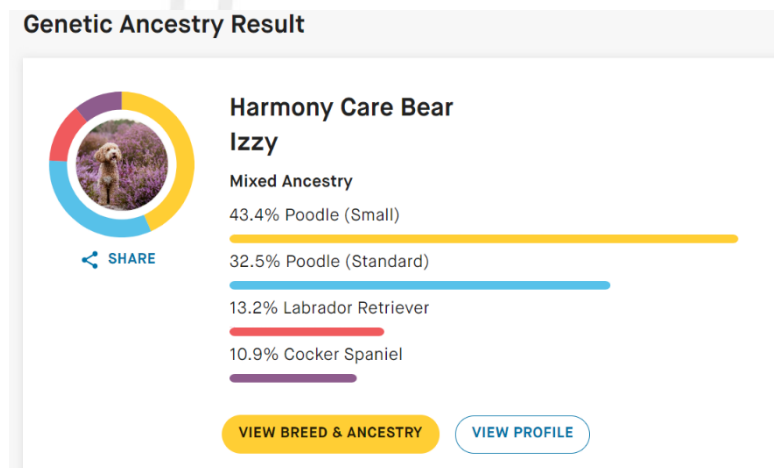
Je gegevens staan bij ons veilig en worden niet gedeeld met derden.

Heb je de testuitslagen binnen en wil je je Embark geteste honden aan het ALAEU-account koppelen, volg dan de volgende stappen;

- * log in op je eigen Embark account
- * klik op een van je honden
- * klik op view profiel (in vak met welke rassen er in je hond bevinden)
- * klik op Edit profile (beetje rechts bovenin)
- * scrol naar beneden Ownership en klik op Edit
- * vul bij share owner het volgend email adres in ALAEU.susan@gmail.com
- * dan klik je op " add share owner "
- * vervolgens kun je nog aangeven of je de ALAEU volledige controle wilt geven of dat enkel de naam zichtbaar is. Dat laatste is voldoende. Als je dit door middel van Save changes opslaat dan ben je klaar en is je hond toegevoegd aan het ALAEU account.

Als je vragen hebt over Embark bij wie kan ik terecht?

Voor alle vragen rondom Embark kun je contact opnemen met Susan via susan@alaeu.com

Voorbeeld:

http://embk.me/harmonylabradoodlescaredbear?utm_campaign=cns_ref_dog_pub_profile&utm_medium=other&utm_source=embark

Genetica

Sommige fokkers vinden het leuk om te voorspellen wat voor kleuren de pups krijgen bepaalde combinaties. Je kan bevoordeeld als je weet wat de kleurcode is van je teefje, een reu matchen waarvan je de code ook weet en zo voorspellen wat voor nestje deze combinatie samen gaan krijgen. Er zijn drie hoofdgroepen, Zwart, Blond/crème (rood, abrikoos, karamel,) en bruin

[B] is dominant over **[b]**

Als een hond er een of twee **[B]** heeft, zal hij een zwarte neus hebben.

Als hij 1 x **[b]** heeft, heeft hij een zwarte neus, maar draagt hij bruin.

Als een hond 2 x **[b]** heeft, zal hij een bruine neus hebben.

Maar **[e]** is dominant over **[E]**, **[B]** en **[b]** voor vacht,

Als een hond 2 x **[e]** heeft, heeft hij een crèmekleurige vacht.

Als een hond 1 x **[e]** heeft, heeft hij een zwarte of bruine vacht.

BBee – is een pure rode hond **[e]** met **[B]** zwarte neus en geen **[b]** bruin.

BBEE – is een puur zwarte hond **[B]** met **[B]** zwarte neus en geen **[e]** rood of **[b]** bruin.

bbEE – is een puur bruine hond **[b]** met **[b]** bruine neus en geen **[B]** zwarte of **[e]** rood.

Alle honden kunnen zwart produceren omdat het de standaardkleur is, maar een hond moet rood of bruin dragen om rood of bruin te produceren.

Zwart

BBEE – is een puur zwarte hond **[B]** met **[B]** zwarte neus en geen **[e]** crème of **[b]** bruin.

BBEe – is een zwarte hond **[B]** met zwarte neus die crème **[e]** draagt.

BbEE – is een zwarte hond **[B]** met zwarte neus die bruin **[b]** draagt.

BbEe – is een zwarte hond **[B]** met zwarte neus die crème **[e]** en bruin **[b]** draagt.

Hieronder drie tabellen die je kan gebruiken als handvat.

zwart	BBEE I	BBEe II	BbEE III	BbEe IV	BBee V	Bbee VI	bbee VII	bbEE VIII	bbEe IX
BBEE I	BBEE-100	BBEE-50 BBEe-50	BBEE-50 BbEE-50	BBEE-25 BBEe-25 BbEE-25 BbEe-25	BBEe-100	BBEe-50 BbEe-50	BbEe-100	BbEE-100	BbEE-50 BbEe-50
BBEe II	BBEE-50 BBEe-50	BBEE-25 BBEe-50 BBEe-25	BBEE-25 BBEe-25 BbEE-25 BbEe-25	BBEE-12.5 BBEe-25 BbEE-12.5 BbEe-25 BBEe-12.5 Bbee-12.5	BBEe-50 BBee-50	BBEe-25 BbEe-25 BBEe-25 Bbee-25	BbEe-50 Bbee-50	BbEE-25 BbEe-25	BbEE-25 BbEe-50 Bbee-25
BbEE III	BBEE-50 BbEE-50	BBEE-25 BBEe-25 BbEE-25 BBEe-25	BBEE-25 BbEE-50 bbEE-25	BBEE-12.5 BbEE-25 BBEe-12.5 BbEe-25 bbEE-12.5 bbEe-12.5	BBEe-50 BbEe-50	BBEe-25 BbEe-50 bbEe-25	BbEe-50 bbEe-50	BbEE-50 bbEE-50	BbEE-25 BbEe-25 bbEE-25 bbEe-25
BbEe IV	BBEE-25 BBEe-25 BbEE-25 BbEe-25	BBEE-12.5 BBEe-25 BbEE-12.5 BbEe-25 BBEe-12.5 Bbee-12.5	BBEE-12.5 BbEE-25 BBEe-12.5 BbEe-25 bbEE-12.5 bbEe-12.5	BBEE-6.25 BBEe-12.5 BbEE-12.5 BbEe-25 BBEe-6.25 Bbee-12.5 bbEe-6.25 bbEe-12.5	BBEe-25 BbEe-25 BBEe-25 Bbee-25	BBEe-12.5 BbEe-25 BBEe-12.5 Bbee-25 Bbee-25 bbEe-12.5	BbEe-25 Bbee-25 bbEe-25	BbEE-25 BbEe-25 bbEE-25 bbEe-25	BbEE-12.5 BbEe-25 Bbee-25 bbEe-12.5 bbEE-12.5 bbEe-12.5

Blond/crème

BBee – is een pure rode hond [e] met [B] zwarte neus en geen [b] bruin.

Bbee – is een rode hond [e] met zwarte neus die zwart [B] en bruin [b] draagt.

bbbe – is een Karamel hond [e] met bruine neus die bruin [B] draagt.

Crèmehonden met zwarte neuzen worden vaak beschouwd als rood (variërend tot rood).

Crèmehonden met bruine neuzen worden vaak karamel genoemd (variërend tot donkere karamel).

blond	BBEE I	BBEe II	BbEE III	BbEe IV	BBee V	Bbee VI	bbbe VII	bbEE VIII	bbEe IX
BBee V	BBEe-100	BBEe-50 BBee-50	BBEe-50 BbEe-50	BBEe-25 BbEe-25 BBee-25 Bbee-25	BBee-100	BBee-50 Bbee-50	Bbee-100	BbEe-100	BbEe-50 Bbee-50
Bbee VI	BBEe-50 BbEe-50	BBEe-25 BbEe-25 BBee-25 Bbee-25	BBEe-25 BbEe-50 bbEe-25	BBEe-12.5 BbEe-25 BBee-12.5 Bbee-25 bbbe-12.5 bbEe-12.5	BBee-50 Bbee-50	BBee-25 Bbee-50 bbbe-25	Bbee-50 bbbe-50	BbEe-50 bbEe-50	BbEe-25 Bbee-25 bbbe-25 bbEe-25
bbbe VII	BbEe-100	BbEe-50 Bbee-50	BbEe-50 bbEe-50	BbEe-25 Bbee-25 bbbe-25 bbEe-25	Bbee-100	Bbee-50 bbbe-50	bbbe-100	bbEe-100	bbEe-50 bbbe-50

Bruin

bbEE – is een puur bruine hond **[b] met** [b] bruine neus en geen **[B] zwarte of [e] crème**.

bbEe – is een bruine hond **[b]** met bruine neus die crème **[e] draagt**.

Alle bruine honden hebben bruine neuzen.

bruin	BBEE I	BBEe II	BbEE III	BbEe IV	BBee V	Bbee VI	bbEE VII	bbEE VIII	bbEe IX
bbEE VIII	BbEE-100	BbEE-25 BbEe-25	BbEE-50 bbEE-50	BbEE-25 BbEe-25 bbEE-25 bbEe-25	BbEe-100	BbEe-50 bbEe-50	bbEe-100	bbEE-100	bbEE-50 bbEe-50
bbEe IX	BbEE-50 BbEe-50	BbEE-25 BbEe-50 Bbee-25	BbEE-25 BbEe-25 bbEE-25 bbEe-25	BbEE-12.5 BbEe-25 Bbee-25 bbEE-12.5 bbEe-12.5	BbEe-50 Bbee-50	BbEe-25 Bbee-25 bbEe-25	bbEe-50 bbEE-50	bbEE-50 bbEe-50	bbEE-25 bbEe-50 bbEE-25

Neus kleur van de hond

- Er zijn alleen twee soorten kleuren neuzen Zwart en bruin
- Een leverkleurige neus is een bruine neus die roze is.
- Hoewel ze verschillende tinten roze zijn, kunnen ze moeilijk te onderscheiden zijn.
- Een vlinderneus is een roze neus die wordt veroorzaakt door een gebrek aan pigmentatie en zal meestal alleen voorkomen bij honden die het [S] -gen (parti) dragen, omdat het hetzelfde gebrek aan pigmentatie is dat ervoor zorgt dat de vacht wit wordt en ervoor zorgt dat vlekken op de neus roze worden.

White-marks

[S] – Verdunning van **[B]** of [e] om een wit vlekkenpatroon te veroorzaken:

[S] is geen wit;

[sp] is piebald/parti;

[sw] is extreem wit

(Opmerking: de volgorde waarin ze worden gepresenteerd, vertegenwoordigt de hiërarchie van dominantie).

Alleen S en Sp zijn bewezen te bestaan en kunnen worden getest.

In de praktijk zullen de meeste doodles die white marks hebben parti dragers zijn. Dus Ssp

Van een hond **[S,sp]** is, wordt gezegd dat hij parti draagt; een hond die **[sp,sp]** drukt parti uit.

Er zijn echter ook Australische Labradoodles in onze populatie die whitemarks hebben maar geen parti drager zijn. Er zijn verschillende manieren van het vererven van wit. Het is nog onduidelijk momenteel en niet te testen waar dit vandaan komt. Wil je meer weten over genetica dan kan je hier online heel veel vinden over dit onderwerp.

<http://www.doggenetics.co.uk>

Deze kleuren kunnen een Labradoodle hebben!

Rood (heeft zwart pigment) BBee/Bbee

Crème (heeft zwart of bruin/roze pigment) Bbee/bbee

Zilver (heeft zwart pigment) BBEE/BBEe/BbEE/BbEe

Zwart (heeft zwart pigment) BBEE/BBEe/BbEE/BbEe

Abriçot/Gold (heeft zwart pigment) Bbee/BBee

Caramel (heeft bruin/roze pigment: neus en lippen) bbee

Parchment (heeft bruin/roze pigment: neus en lippen) bbEe/bbEE

Chocolade (heeft bruin/roze pigment: neus en lippen) bbEe/bbEE

Lavendel(heeft bruin/roze pigment: neus en lippen) bbEe/bbEE

Cafe (heeft bruin/roze pigment: neus en lippen) bbEe/bbEE

Parti is ongeveer 50% wit en 50% een andere kleur, pigment van de neus moet kloppen met de effen kleur.

Phantom Heeft meerdere kleuren in de vacht zoals de black and tan tekening en kleurpalet van de Rottweiler. Tri is een Phantom met witte aftekeningen.

Tuxedo Heeft twee kleuren. Een willekeurige kleur gecombineerd met een witte borst, keel en witte voeten.

Sable Deze worden als zwarte of bruine pups geboren, ledere haar heeft twee kleuren. De originele donkere kleur zit aan het uiteinde van de haar. Omdat Australian Labradoodles geknipt worden gaan de donkere uiteinden ervan af en zie je de donkere kleur alleen terug bij een haar die opnieuw aangroeit.

Mismarks Net als parti en tuxedo ander kleur vacht en met witte vlekken op borst hoofd of puntje van de staart.

Merle Merle is niet toegestaan! Het komt het meeste voor wanneer er wordt gefokt met een poedel i.c.m. een Border Collie of Australian Shepherd. Dit zijn technisch gezien geen Australian Labradoodles. Als je met twee honden die merle dragen fokt is er een aanzienlijke kans op blinde, dove en/ of gehandicapte pups.

Hoe werkt ZooEasy..?

Als jij je hebt aangemeld bij De ALAEU zal je via Joke van de administratie login-gegevens krijgen voor de database Zooeasy.

Na het inloggen kom je op het beginscherm.

Als je het ALAEU nummer niet weet kan je de hond zoeken op naam doe dit tussen twee sterretjes ** Zorg dat het tabblad op alle staat In dit voorbeeld zoeken we een reu met de naam Baley

In dit voorbeeld zoeken we op *Baley*

Vervolgens krijg je een overzicht van alle honden die de **Baley** in hun naam hebben. Hier kunnen ook gezinshonden tussen zitten.

The screenshot shows the ALAEU website interface. At the top left is the ALAEU 2021 logo. The main header reads 'Australian Labradoodle Association of Europe' with a language selector for 'Nederlands'. Below the header is a search bar with 'Naam' selected and '*Baley*' entered. The search results are displayed in a table with columns: Naam, Stamboomnr, Fokker Nu..., Color, Size, Coat, Use, G..., and MK %.

Naam	Stamboomnr	Fokker Nu...	Color	Size	Coat	Use	G...	MK %
	55555						Reu	
(Neiger) Tegan Park Daniel pp	78	-					Reu	
(Tassies) Kempton Manor Maggie ...	702		silver		hair		Teef	
(Tassies) Kempton Manor Meg ALF1	1057		chalk				Teef	
2 puppies Cooper x Contessa with...	1380						On...	
2Sisters Doodles Parish Boys Prog...	2492		caramel	mini	curly fl...		Reu	
4 Paws Kalli Ann LO1	1305		chocol...	standard	hair		Teef	
4 Paws Pattie La Belle LO1p	1307		chocol...	standard	hair		Teef	
4 Paws Ragman pp	1306		chocol...	standard			Reu	
A & J's Izabella Parti Girl pp	3209						Teef	

The second screenshot shows the search results for 'Hollanddoodles Narani Baley, pure...'. The table shows one result:

Naam	Stamboomnr	Fokker Nu...	Color	Size	Coat	Use	G...	MK %
Hollanddoodles Narani Baley, pure...	ALAEU-5734	EU-BR 56	chocol...	mini	curly fl...	breedi...	Reu	1.68%

In dit voorbeeld zie je meteen de juiste hond die we zochten omdat er geen andere honden bestaan met dezelfde naam. Je kan je voorstellen dat als we hadden gezocht naar een reu met de naam Teddy er een veel lijst met meerdere pagina's zichtbaar worden puur omdat deze naam vaak voorkomt.

Wat je dan doet is het kopje use 'breeding dog' aanklikken. Je maakt zo een selectie van de fokhonden. Vervolgens selecteer je bij Gender e krijg je de breeding reuen met de naam Teddy

Australian Labradoodle Association of Europe

Naam Zoeken In bestand <Verslagen>

(Alle) (Labrador) Retriever <Unknown> Australian Labradoodle Cockapoo labradoodle origen poodle spaniel

Naam	Stamboomnr	Fokker	Nu...	Color	Size	Coat	Use	G...	MK %
Twentse Teddy, Pure AL	3666	-					breedi...	Reu	1.80%
Teddy Labradoodles Queen of Hea...	4358	-		apricot...	mini	fleece	breedi...	Teef	2.29%
Jackiedoodles Teddy, Pure AL	4951			red/wh...	mini	wavy fl...	breedi...	Teef	2.58%
Sweet Doodle Teddy, Pure AL	8000	-		Black/...	medium	fleece	breedi...	Teef	1.80%
Doodledidoo Teddy, Pure AL	8032	EU-BR 197		apricot	medium	wavy fl...	breedi...	Teef	1.51%
Smiling Face Teddy, Pure AL	ALAEU-10116	EU-BR 18		brown/...	medium	fleece	breedi...	Teef	1.82%
Extra Small Teddy van de Labrado...	ALAEU-11083	EU-BR 25		caramel	mini	wavy fl...	breedi...	Teef	2.54%
Labradoodles Playground Pebbles ...	ALAEU-11448	EU-BR 109		apricot...	mini	wavy fl...	breedi...	Teef	2.31%
Handsome Teddy van de Labradoo...	ALAEU-11528	EU-BR 25		caramel	medium	wavy fl...	breedi...	Teef	2.44%
Quality Time With Teddy van de L...	ALAEU-12196	EU-BR 25		caramel	medium	wavy fl...	breedi...	Teef	1.87%
Salland Hills Smiling Teddy, ALF3	ALAEU-12760	EU-BR 14		apricot	medium	fleece	breedi...	Teef	1.12%
De 7 dwergen van Snoezel Teddy, ...	ALAEU-12909	EU-BR 123		parti	medium	fleece	breedi...	Teef	2.32%
Teddy Labradoodles Gossip Girl *F...	ALAEU-13166	EU-BR 189		cafe	mini	fleece	breedi...	Teef	2.36%
Teddy Labradoodles a Dream Com...	ALAEU-13167			caramel	mini	curly fl...	breedi...	Teef	2.38%
Teddy Labradoodles All I Ever Dre...	ALAEU-13168			chocol...	mini	curly fl...	breedi...	Teef	2.38%

We gaan in dit voorbeeld weer verder met de reu **Baley**

Australian Labradoodle Association of Europe

Nederlands

Lijst < > Stamboom E-mail beheerder

Basisgegevens Opmerkingen Nesten Extra velden Foto Logboek Bloedverwanten

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL Geregistreerd

Stamboomnr: ALAEU-5734

Geslacht: Reu

Naam: Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

Roepnaam:

Ras: Australian Labradoodle

Kleur: chocolate

Titel achter naam: entire

Geboren: 04-07-2016 **Leeftijd:** 4 jr, 9 mnd **Inteel:** 2.29%

Overleden: **Mean kinship:** 1.68% (2.06%) **AVK:** 89.66%

Raspercentage: p 65.64%; cp 7.28%; lo 7.27%; AL 6.93%; r 4.44%; ??? 4.10%; *** 3.16%; sp 1.18%

Vader: ALAEU-3339 Ashford Manor Emerald ALF...

Moeder: ALAEU-2172 Hollanddoodles Jillie ALF3

Fokker: EU-BR 56 J. Poliste NL Holland Doodles

Eigenaar: EU-BR 56 J. Poliste NL Holland Doodles

Wat zien we op het tabblad basisgegevens

De Basisgegevens zoals het unieke ALAEU nummer, de volledige naam, geslacht, geboortedatum, kleur, leeftijd, inteelt percentage (moet altijd onder de 5 zijn) Door welke fokker de hond is gefokt en bij eigenaar staat welke fokker de hond nu onder beheer heeft. Je kan zien of een fokhond nog actief is als er bij de titel achternaam "entire" staat. Dit betekent dat de fokhond nog intact is. Verder staat op het basis tabblad ook beschreven welke honden de ouders zijn. Het percentage achter Mean Kinship geeft weer wat het percentage is van de deze hond tegenover de hele Labradoodle populatie in de database. Hoe lager dit nummer, hoe unieker de lijn. Het gemiddelde is in juni 2021 2,06%.

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

1. identification and health tests	2. medical information	3. co-owner
04-07-2016		
Chipnr	528210004494457	
DNA profile	VHL_ID: H421708	
Color	chocolate	
color DNA		
Size	mini	
Coat	curly fleece	
HD	OFA good	
HD PennHIP		
ED	normal	
PRA	carrier	
yearly eyes test	see logboek	
van Willebrand disease		
patella luxation	normal	
improper coat	normal	

Op het tabblad extra velden staan de gegevens van de testuitslagen.

Het DNA profiel wat elke hond moet krijgen via van haringen bij ouderschap verificatie.

Hoe groot de hond is mini/medium/standaard

De heupuitslag van de OFA

Deze reu is PRA carrier

Op het tabblad Nesten zie je hoeveel nestjes zijn ouders samen hebben gehad en wanneer ze zijn geboren.

Op het tabblad Logboek staat wanneer de laatste ECVO is afgenomen en wat de uitslag is.

Lijst < > Stamboom E-mail beheerder

Basisgegevens Opmerkingen **Nesten** Extra velden Foto Logboek Bloedverwanten

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

Nesten ouders

Geboortedatum	Reu	Teef	
☒ 04-07-2016	Ashford Manor Emerald ALF3	Hollanddoodles Jillie ALF3	
☐ 23-04-2015	Ashford Manor Emerald ALF3	Hollanddoodles Jillie ALF3	

In dit geval is Clear goed. Kijk ook of deze nog geldig is. Ten tijde van de dekking mag deze niet zijn verlopen.

We gaan nu kijken naar de stamboom, deze kan je aanklikken in de blauwe balk

Lijst < > Stamboom E-mail beheerder

Basisgegevens Opmerkingen Nesten Extra velden Foto **Logboek** Bloedverwanten

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

Datum	Omschrijving	Categorie
25-09-2020	Clear	eyes

Selecteer de aantal generaties op 5 voor een meer compleet overzicht.

Hier krijg je een goed overzicht wie de ouders grootouders en overgrootouders zijn.

Als het stamboom je aanspreekt kan je deze opslaan door via het printer icoontje af te drukken naar een PDF bestand.

Hollanddoodles Narani Baley, p... Aantal generaties

Aantal generaties

4

5

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

Ashford Manor Emerald ALF3 entire, ALAEU-3339, Reu, chocolate, 02-08-2013, 0.97%

Ashford Manor Thyme ALF2, 2179, Reu, chocolate, 1.56%

ArborGate Brandy ALF2, 2180, Teef, parchment, 1.12%

Canadoodle Sable's Kodiak A 440, Reu, brown, 15-11-2003, 0.00%

Ashford Manor Duchess ALI 2029, Teef, red, 09-10-2010, 0.00%

Sunsethills RU Envious Imp ALF1p, 779, Reu, chocolate, 01-2006, 0.00%

HowdyDoodles Maggie ALF

Als je dit een interessante reu vind kopieer je het ALAEU nummer op het tabblad Basisgegevens om vervolgens een proefnestje te maken met je eigen teef.

Australian Labradoodle Association of Europe

Nederlands

Lijst < > Stamboom E-mail beheerder

Basisgegevens Opmerkingen Nesten Extra velden Foto Logboek Bloedverwanten

Honden
Nesten
Contacten
Mijn account

Hollanddoodles Narani Baley, pure AL Geregistreerd

Stamboomnr: ALAEU-5734

Geslacht: Reu

Naam: Hollanddoodles Narani Baley, pure AL

Roepnaam:

Ras: Australian Labradoodle

Kleur: chocolate

Titel achter naam: entire

Geboren: 04-07-2016 **Leeftijd:** 4 jr, 9 mnd **Inteelt:** 2.29%

Overleden: **Mean kinship:** 1.68% (2.06%) **AVK:** 89.66%

Raspercentage: p 65.64%; cp 7.28%; lo 7.27%; AL 6.93%; r 4.44%; ??? 4.10%; *** 3.16%; sp 1.18%

Vader: ALAEU-3339 Ashford Manor Emerald ALF...

Moeder: ALAEU-2172 Hollanddoodles Jillii ALF3

Fokker: EU-BR 56 Eigenaar: EU-BR 56

Je klikt op het kolom nesten en vervolgens in de titelbalk op proefnest.

ALAEU ASSOCIATION EUROPE

Naam Reu Zoeken In bestand Afdrukvoorbeeld Proef Nest

(Alle) (Labrador) Retriever Australian Labradoodle labradoodle origen poodle

Geboorted...	Vader Sta...	Vader Naam	Moeder St...	Moeder Naam
25-02-2021	ALAEU-3816	House of Australian Labradoo...	ALAEU-5639	Mira's Doodles Babs, Pure AL
11-02-2021	ALAEU-9525	Barksdale's Bennet Jr, pure AL	ALAEU-10643	MoedersMooiste New kid on t...
10-02-2021	ALAEU-9221	Geldersedoodles Raf, Pure AL	ALAEU-7053	Australian Labradoodles Friesl...
10-02-2021	ALAEU-11433	Fairytales Lane's Jones ALF2	ALAEU-6313	UpsideDown Jade, pure AL

Noteer hier het ALAEU nummer van de reu en daaronder van je eigen teef en klik op de knop proefstamboom

Reu: ...

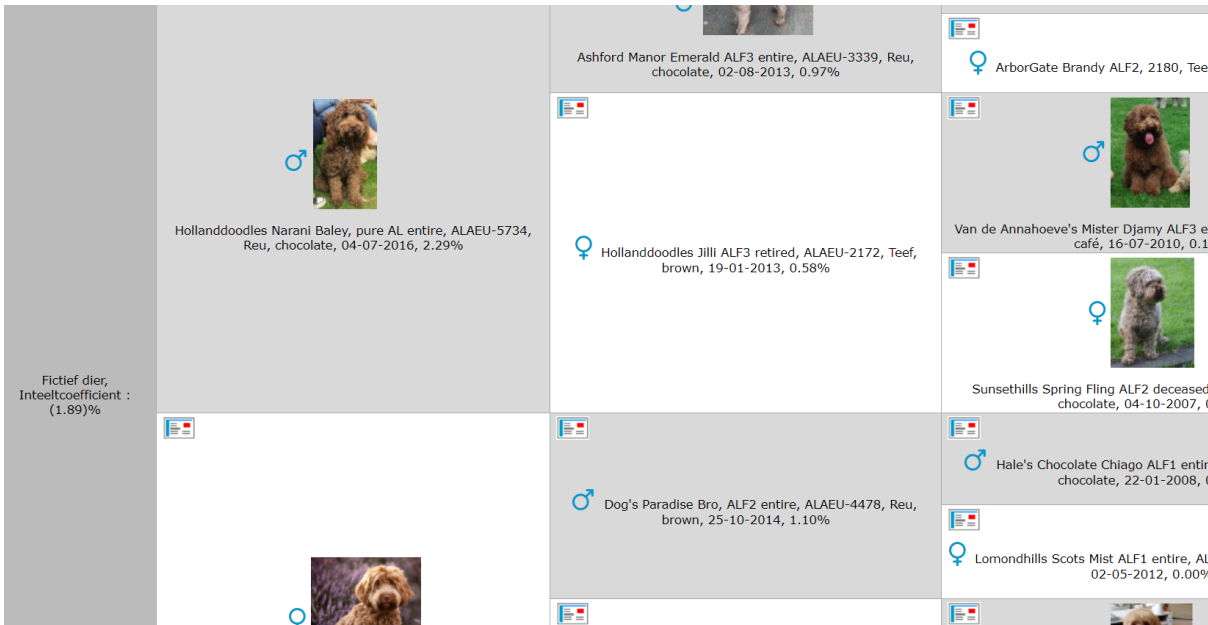
Teef: ...

Aantal generaties voorouders gebruikt voor inteelt- en verwantschapsberekeningen:

Onbeperkt

Beperkt tot

Als je het ALAEU nummer niet weet kan je ook op naam zoeken tussen twee ** als je klikt op de 3 puntjes achter de reu of teef.

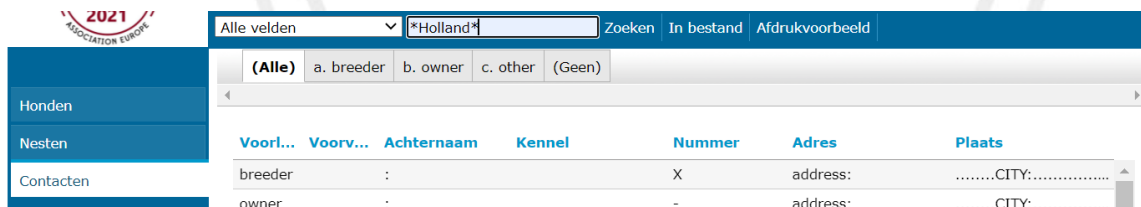

Als je naar dit proefnestje kijkt zie je bij fictief dier wat de inbreeding is van deze twee honden. Dit is ruim onder de 5% dus qua verwantschap een goede match!

Hieronder uitleg hoe je de fokhonden van een collega fokker kan opzoeken.

Ga naar het linker menu, naar de menuoptie contact.

Als je op wil zoeken naar welke fokhonden de fokker Holland Doodles heeft tik je in het zoekvenster tussen twee sterretjes *Holland* en klik op de knop zoeken.

Je krijgt in dit voorbeeld 3 weergaves van contacten waarin het woordje Holland staat. Je kan ook andere steekwoorden gebruiken zoals de naam van de fokker of de gemeente waar je weet dat ze wonen, doe dit altijd tussen twee sterretjes ** of %.

Je ziet hier Holland Doodles tussen staan onder het kopje kennel, klik die vervolgens aan.

Nu kom je bij de contactgegevens van de fokker. Hier staan de NAW gegevens maar ook hun e-mail adres. Deze heb je nodig want je wilt ze mailen om te informeren naar het dekcontract van hun reu Baley . Je kan hier ook het telefoonnummer en de website terug vinden.

2021 ASSOCIATION EUROPE

Lijst < > E-mail beheerder

Contactgegevens Extra velden Honden

J. Poliste

Nummer: EU-BR 56

Voorletters + Voornaam: J.

Voorvoegsels + Achternaam: Polliste

Kennel: NL Holland Doodles

Adres 1: Henry Dunantstraat 6a

Staat:

Postcode: 7552 DH

Plaats: HENGELO

Land: THE NETHERLANDS

Telefoon 1: 0031-74-3491146 **Fax:**

Mobiel: 0031-6-23539923

E-mail: Hollanddoodles@live.nl

Homepage: www.hollanddoodles.nl

Omdat je nieuwsgierig bent naar hun fokhonden klik je op het tabblad honden en vervolgens op het tabblad eigen honden.

Contactgegevens Extra velden **Honden**

J. Poliste

Alle Honden Gefokte Honden **Eigen Honden**

Naam	Stamboomnr	Fokker	Nu...	Color	Size	Coat	Use	G...	MK %
Ashford Manor Emerald ALF3	ALAEU-3339			chocol...	medium	fleece	breedi...	Reu	1.37%
Dutchdoodles Abby, pure AL	ALAEU-1733	6		cream	standard	fleece	breedi...	Teef	
Flower Doodles Iggy Bo, Pure AL	ALAEU-7251	-		caramel	medium	curly	breedi...	Teef	1.52%
Hollanddoodles 2, Pure AL	ALAEU-11595	EU-BR 56		chocol...	medium	fleece	not for ...	Teef	
Hollanddoodles Marlee Ebony, pur...	ALAEU-10483	EU-BR 56		black	mini	fleece	breedi...	Teef	2.52%
Hollanddoodles Naranl Baley, pure...	ALAEU-5734	EU-BR 56		chocol...	mini	curly fl...	breedi...	Reu	1.68%
Hollanddoodles Rebel Rox, Pure AL	ALAEU-13473	EU-BR 56		white/c...	medium	fleece	breedi...	Teef	1.85%
Hollanddoodles Samara Kyra, Pur...	ALAEU-13105	EU-BR 56		cream	mini	fleece	breedi...	Teef	2.01%
Hollanddoodles Sia Isobel, ALF3	ALAEU-13466	EU-BR 56		cream	standard	fleece	breedi...	Teef	1.13%
Hollanddoodles Zali Zapp, ALF3	ALAEU-10480	EU-BR 56		cream	medium	fleece	breedi...	Teef	1.51%
Kiss me Mayrah van de Labradood...	ALAEU-4374	EU-BR 25		black	medium	fleece	breedi...	Teef	1.78%
Ruby-Rose van de Maastrichtse La...	ALAEU-9876	57		apricot...	medium	wavy fl...	breedi...	Teef	2.39%
Save the best for Last Zuzz van d...	ALAEU-9869	EU-BR 25		Champ...	medium	wavy fl...	breedi...	Teef	1.31%

In dit overzicht staan alle fokhonden die Holland Doodles zelf gebruiken voor hun eigen fokprogramma waaronder ook de fokreu Baley.

Begrippenlijst ZooEasy:

AL	: Australian Labradoodle
ALF	: Australian Labradoodle Foundation Dog
Cp	: Cockapoo
LO1	: Labrador Retriever X Poedel Labradoodle Origen F1
LO1 x Poedel	: F1b
LO1 x LO1	: LO2 of F2 Labradoodle
Sp	: Amerikaanse Cocker Spaniel, Engelse Cocker Spaniel of Irish Water Spaniel
PP	: Poedel
ALF1	: eerste generatie
ALF1 x ALF 1	: ALF2
ALF2 X ALF2	: ALF3
ALF3 x ALF3	: Pure AL
ALF2 x Pure AL	: ALF 3, de pup is altijd 1 generatie hoger dan de laagste ouder

Bronvermelding

Van dekking tot uitvliegen van Marjoleine Roosendaal.

<https://webwinkel.dogzine.eu>

Van dekking
tot uitvliegen

Marjoleine Roosendaal

The Good Breeder

1ste editie 1/12/2021

E-book "The Good Breeder" Medeontwikkeld door Australische Labradoodle fokker Anita Main.

<https://www.thegoodbreeder.com/>

Puppy culture <https://shoppuppyculture.com>

Dierenkliniek Putten hoofdstuk over Vaccineren en titeren

AniCura Kunstmatige Inseminatie, dracht echo, röntgen foto's, keizersnede en chippen.

AniCura

verhuisdieren.nl blog over het vinden van een goede hondenschool.

Speciale dank aan alle ALAEU fokkers die zich belangeloos hebben ingezet door middel van een interview om zo hun specialistische kennis te delen voor de startende fokkers!

